לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ט"ז באייר תשמ"ח, 3 במאי 1988 / שנה מ"ח מס' 13638 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ערפאת: על שולץ והישראלים לדעת שהמרי "ימשך עד קץ הכיבוש"

רויטר, עתיים

בגדד.— מנהיגי אש"ף גינו אמש את הצעות השלום האמריקניות והכריזו כי יגבירו את המחאות של התושבים בשטחים הכבושים. מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, שדיבר בעצרת לכבוד חזית השיחרור הפלשתינית, האשים את ארה"ב בנסיון לכפות את רצונה על האזור.
הוא הכריז "שולץ והכנופייה הישראלית כולה ואדוניהם בבית הלבן, חייבים לדעת, כי המרי הפלשתיני יימשך גל אחרי גל, עד קץ הכיבוש".

כוח גדול של צה"ל נכנס ללבנון — מבצע סריקות

דובר צה"ל: במסגרת פעילות של בטחון שוטף סורק צה"ל באיזור הבטחון ובשוליו במטרה לבער קיני מחבלים – הפעילות תסתיים בגמר הסריקות ● סוכנויות זרות: אלפיים חיילים בסיוע טנקים ומסוקים נכנסו לאיזור ערקוב שבדרום־מזרח לבנון ● בהלה בכפרים באיזור

אבי בניהו, יהודה צור, עתיים, אי.פי., רויטר

כוח גדול של צה"ל נכנס אמש לדרום לבנון לביעור קיני מחבלים ולמבצע נרחב של סריקות מצפון לרצועת הבטחון, בחיפוש אחר גורמים המסייעים למחבלים בהחדרת חוליות לתחום ישראל.
דובר צה"ל מסר כי במסגרת פעילות של בטחון שוטף, סורק צה"ל באיזור הבטחון ובשוליו, עקב ריבוי נסיונות החדירה לישראל לצרכי הרג ופיגוע־מיקוח שהיו באחרונה. פעילות צה"ל תסתיים עם גמר הסריקות, אמר דובר צה"ל.

לסיכול פעילות מחבלים

גורמים צבאיים רישמיים מסרו אמש סמוך לחצות, כי אין כל כוונה להגדיל את סדר הגודל של הכוחות הפועלים בלבנון, ואף אין כוונה להרחיב את איזור הבטחון. מרובר

(סוף בעמוד 2)

יונת השלום הולכת למילואים

"יונת השלום" שחיתה תלויה בלובי של מלון הילטון בירושלים, ואשר קידמה את פניו של מזכיר המדינה האמריקני, עושה פסק זמן. היא נתרמה למכירה פומבית של השירותרום, שהכנסותיו קודש לצה"ל. הרוכש יתחייב להחזירה לתצוגה נוספת, אם שולץ יגיע... (תצלום: אלהרר יצחק)

האטה כלכלית: ירידה תלולה של 50% ביבוא

כתבנו הכלכלי בירושלים

ירידה חדה המהווה מיפנה ביבוא מוצרים בני־קיימא לישראל, חלה בחודש אפריל. בממוצע נרשמה ירידה של 50 אחוזים ביבוא מכוניות, מקררים, טלוויזיות, מדיחי כלים ומוצרים נוספים. לפי הדיווח על הכנסות המדינה ממיסים בחודש אפריל, שפירסם משרד האוצר, התברר כי הירידה בפעילות הכלכלית היא כמעט בכל התחומים.
הכנסות מס ערך־מוסף ירדו גם הן ובאוצר מציינים כי הירידה היא משמעותית, בהתחשב בעובדה שהפעילות ירדה דווקא ערב החגים.
לעומת חודש מארס, ירד יבוא המכוניות ב־49 אחוזים, יבוא מקררים ב־35 אחוזים; יבוא מכונות כביסה כ־28 אחוזים, יבוא טלוויזיות ב־49 אחוזים, יבוא מכשירי וידיאו ב־39 אחוזים ויבוא מדיחי כלים ירד ב־46 אחוזים.
ברבע הראשון של 1988 נרשמה גם ירידה של ארבע אחוזים בלינות התיירים במלונות של 3, 4 עד 5 כוכבים. בחודש מרס הגיע הירידה לכ־19 אחוזים.

מחסור בקציני בריאות הנפש ביחידות הנח"ל

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים בנח"ל טוענים כי בחיל מורגש מחסור גדול בקציני בריאות הנפש ובפסיכולוגים, וכי מצבת הפסיכולוגים בנח"ל נמוכה בהרבה מהתקן הצבאי הקבוע. כך למשל ישנם בנח"ל יחידות שלמות שבהם לא מוצבים פסיכולוגים. גורמים בנח"ל הזכירו עניין זה בעקבות מספר מקרים של התאבדויות שהיו בגרעין של הנח"ל "במחנה 80" בשבועות האחרונים.
כזכור, דיווח "על המשמר" אתמול כי שני חיילי נח"ל בני גרעין לאחד מהקיבוצים בעמק יזרעאל התאבדו וכי חייל נוסף ניסה לשים קץ לחייו, כולם הותירו אחריהם מכתבי הסבר אולם בצה"ל טענו כי הסיבות "אינן צבאיות". נמסר עוד כי החיילים שהתאבדו שירתו באחרונה בשטחים במסגרת מסלול הטירונות אולם גורמים לא רשמיים בחיל אינם רואים קשר בין "חוויית השטחים" למקרי ההתאבדות.

עובדי מינהל ומשק בבתי־החולים ישבשו העבודה בשיטת "פגע וברח"

העובדים הודיעו גם כי לא יכבדו צווי המניעה נגדם שהוצאו בניגוד לחוק ● רופאי המדינה הזהירו כי יפתחו בשבוע הבא בעיצומים ● ח"כ גרוסמן בוועדת העבודה: הממשלה משחקת בחיי אדם – שר־האוצר מתעלל בחולים ● קופ"ח מזהירה: אזרחים שיפנו למרפאות הפרטיות במלון "פאלס" – שמים כספם על קרן הצבי

יוסף שמי, יצחק שור, עתיים

הוועד הארצי המורחב של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים החליט אתמול להימנע מהשבתת העבודה, אך לנקוט בשיטה של שיבושים ללא הודעה מראש, שיטת הקרויה בפי העובדים "פגע וברח".
רופאי המדינה הזהירו אתמול, כי החל בשבוע הבא יפתחו בעיצומים בבתי־החולים הממשלתיים, אם לא תחול עד סוף השבוע התקדמות במו"מ עימם.

בלבול ומבוכה

החלטת השיבושים של עובדי המינהל והמשק התקבלה אחרי שנודע לעובדים, כי משרד האוצר הוציא נגדם צו־מניעה במעמד צד אחד בבית־הדין האיזורי לעבודה בירושלים, כדי למנוע מהם אפשרות

(סוף בעמוד 4)

תלאות "הסוכן" יצחק פרדה באתונה ● עמוד 3

"פרבדה" תוקף המפלגה הקומוניסטית ● עמוד 2

הפרקליטות: מיכל שוורץ חשודה בחברות באירגון עויין / נסגר העתון "אל־עודה" ● עמוד 19

לגליון היום מצורף הדף הירוק

מערכת הבריאות לקראת קריסה

המשבר במערכת הבריאות נמשך תקופה ארוכה, ובימים אלה הגיע לשיא חדש. אל השביתות והעיצומים של הרופאים חמר־דימים ורופאי קופת־חולים מצטרפים שוב עובדי המינהל והמשק, ולמעשה מתקרבת מערכת הבריאות למצב של קריסה.
משה נסים, שר־האוצר הפופולארי ביותר מזה שנים רבות, סבור שעל גלי ההצלחה שלו במספר מיגזרים יוכל ליצור מציאות חדשה במערכת הבריאות. אלא שלא ברור לאיזו מציאות הוא רוצה להגיע. אם מטרתו היא לעצב מערכת בריאות לא ציבורית, יש להילחם במגמה הזו בכל תוקף. כבר היום יוצרת הרפואה הפרטית החצי־לגאלית עיוותים חמורים, ופוגעת קשה ברקמה החברתית ובבריאות הציבור. הרופאים הטובים מטפלים בבעלי האמצעים, ואלה שאינם יכולים לשלם זוכים לטיפול שטחי ולעיתים רשלני. כאשר תמוסד המערכת הפרטית, על־פי חזונו של ניסים, יישאבו עוד ועוד כוחות לטיפול בבעלי האמצעים, וקבוצות אוכלוסייה גדולות יותר לא יוכלו לקבל טיפול רפואי מינימאלי. קשה להעלות על הדעת פגיעה גדולה מזו בבסיס הקיום של האוכלוסיה בארץ. בריאות אינה רמת־חיים, היא החיים עצמם. מבנה הרפואה הציבורית שהתפתח בארץ הוא אחד ההישגים החברתיים החשובים יותר, וביטולו לא יהפוך אותנו לארצות־הברית שניה, כפי שחולמים אולי ניסים וחבריו הליברלים, אלא לארץ נחשלת בתחום הבריאות.
ואולם, גם אם מעוניין ניסים להביא לשינוי במבנה הרפואה בארץ, הוא עושה זאת בדרך פסולה. במקום להיאבק על עמדותיו במוסדות החקיקה או באמצעים כלכליים, הוא נוקט בדרך של שבירה רצופה וצינית של ציבור הרופאים והעובדים במוסדות הרפואה הקיימים. מר ניסים סבור, מן הסתם, שחיוכו הנצחי והקסם המוקרן מאישיותו הם מניע ותמיכה מספיקים לרופא העובד שעות רבות ושבתות ארוכות, כדי להביא שכר מינימאלי למשפחתו. דומה, שניסים עומד לעשות בתחום הבריאות את טעותו הגדולה, לאחר שעד כה הצליח להלך בין הטיפות. אם לא יפעל להשגת הסכם־אמת עם כלל עובדי הרפואה, ולהזרמת כספים למטרה חיונית וראשונית, כהבראת מערכת הבריאות, יקרסו יחד עם המערכת הזו גם ההישגים שצבר בעמל־רב, בתחומים אחרים.

בניגוד לאזהרת משפטנים כי ישראל תפסיד הכל אם תדחה הפשרה

מנכ"ל משרד רה"מ הציע לבאסיוני לוותר על התיווך האמריקני בעניין טאבה

הצעה אחרת שהעביר אתמול בן־אהרון למצרים: ישראל תסכים לריבונות מצרית על שטח טאבה תמורת בעלות מלאה על מלון "אביה סונסטה" והכפר ע"ש רפי נלסון ● משקיפים: בן־אהרון אינו מבין המצב המשפטי ● השר שחל: אם תדחה הפשרה האמריקנית נאבד כל אחיזה במקום

דליה שחורי

מנכ"ל משרד ראש־הממשלה יוסי בן־אהרון זימן אתמול ללשכתו את שגריר מצרים בישראל מוחמד באסיוני וביקש להעביר לממשלתו שתי הצעות בקשר לטאבה: האחת — ישראל תסכים לריבונות מצרית על שטח טאבה, ובתמורה יישאר בעינו המצב הקיים מבחינת הבעלות על המיתקנים בינתיים. ההצעה השנייה — ישראל ומצרים יקיימו ביניהן מגעים ישירים על הפשרה בטאבה, ויוותרו על התיווך האמריקני, הנעשה בידי היועץ המשפטי של מחלקת המדינה אברהם סופר.
הצעת בן־אהרון נולדה על רקע אי־הסכמתו להצעת הפשרה שגיבש אברהם סופר לאחר דיונים בישראל ובמצרים.
על פי הצעת הפשרה האמריקנית תקבל מצרים את הריבונות על טאבה ואילו המיתקנים בשטח (מלון "אביה סונסטה" וכפר הנופש ע"ש

(סוף בעמוד 4)

25 כתבי אישום נגד לקוחות של "סם היוקרה" קוקאין

עתיים

המשטרה ממליצה להגיש 25 כתבי אישום נגד אנשים, שהיו מעורבים בפרשת הפצת הקוקאין, שנחשפה בת"א. על כך הוחלט במישלג הסמים במשטרה בסיום החקירה בפרשה. כתבי האישום יוגשו נגד 2 סוחרים ו־23 לקוחות שקנו את הקוקאין. הלקוחות, תושבי ת"א, הרצליה ורמת השרון, הם ברובם בעלי מקצועות חופשיים ואנשי עסקים. ידיעה עמ' 18.

מפת בכורות/בי־בלוז

ג'אז אל תוך הלילה

פעם היה בתל אביב מועדון ג'אז אמיתי שכל הגדולים היו מרביצים בו ג'אזסשנים אל תוך הלילה.
גם היום. אז, קראו לו "ברברים". היום, יקראו לו "בי־בלוז". זה עשר שנים ויותר ששומעים את פטר ורטהיימר, נחום פרפרקוביץ, אלי מגן, פיסי החצוצרן וריק הפסנתרן — נזכרים והווים. בעיניים עצומות למחצה, בטונים מוכי נוסטלגיה: אח, איפה הימים הטובים והישנים של מועדון "ברברים". עד שבוקר אופטימי אחד החליט המתופף אהר'לה קמינסקי שהגיע הזמן. קם, הכניס כמה מכות איומות למצילתיים, עשה הוקוס פוקוס והודיע תגיגית על מועד תחיית המתים: עשרים ושבעה באפריל.
"בי בלוז" — דרך פ"ת 128 — הוא גלגולו החדש של "ברברים". אחת לשבוע, בדיוק כמו פעם. בימי רביעי, בדיוק כמו פעם. בשעות הקטנות של הלילה, בדיוק כמו פעם.

צילום: דניאל סורבוינסקי

אהר'לה קמינסקי (בקידמת התמונה) ואלי מגן: מחדשים ימים כקדם

ערב הבכורה של "בי־בלוז" לא היה מבייש אפילו את כנס הגדנ"ע לדורותיו. המקום היה מפוצץ. מפוצץ זה לא מלה. חוץ מג'ון קולטרן ואוסקר פיטרסון מי לא היה שם. ראשונים ניגנו הוותיקים: הרבה סווינג, בלוזים מטריפים ודיקסילנד. אחריהם, בקצב הבי־בופ עלה דור האמצע ונתן את שלו. ואחריהם "הילדים" — ירון גורפריד, אריה וולניק, אורן בלבן וגלעד עצמון, עם הסגנון המעודכן אחוז התזזית של הג'אז החדש.
היה חם ודחוס, ומלא עשן, ולא היה מקום לשבת. בקושי היה מקום לעמוד. אבל היה ג'אז, ג'אז ג'אז, הכי ג'אז שרק ג'ז יכול להיות.

ודד לוי

על "המשמר"

רעל/המפגן

עוז לפרסטרויקה בטרם אינתיפאדה

צהלת מנהיגים בראותם המונים — צילם: מאיר פרטוש

כשהרגישו הפועלים הסובייטים בצורך הדחוף לשינוי בחייהם בכל התחומים, הם פנו אל המפלגה, וזו הצמיחה להם את מיכאיל גורבצ'וב. הלה לא התמהמה רבות, ופירסם את הפרסטרויקה — ההערכות החדשה — לחידוש התנופה הכלכלית והחברתית.
"חזון השלום העולמי הוא הפרי, והפרסטרויקה היא הזרע", אמר המזכיר החדש והתחיל לעבוד. חתם על הסכם לפירוק הטילים עם ארה"ב, העיף את כוחותיו מאפגניסטן, שחרר את מסורבי העליה היהודים, פתח את ארצו לתקשורת המערבית, ואת האמנות לביקורת על המשטר.
כשהרגישו הפועלים הפלשתינאים בצורך הדחוף לשינוי בחייהם בכל התחומים הם פנו אל "המפלגה" וזו, בעזרתם, הצמיחה את האינתיפאדה — התחנערות — לחידוש התנופה החברתית, הכלכלית והלאומית.
האינתיפאדה ניסתה להעיף את הפועלים הפלשתינאים מישראל, להשתחרר מהשלטון הצבאי על־ידי הכרזת עצמאות בכפרים, ולהציג את ההנהגה המיוחדת קבל עם ועולם.
כשהרגישו גם הפועלים העבריים בישראל בצורך הדחוף לשינוי בחייהם בכל התחומים, הם פנו אל המפלגה, וזו הצמיחה להם את ישראל קיסר. קיסר לא ידע איך לקרוא למהפכה שלו. בעוד הוא תוהה אחר שם אנרגטי ומעורר, חטפו פועלי "אתא" התקף לב, ה"לביא" התרסק לאלפי חתיכות, ובמפעלי כור החלו לשרוף צמיגים מיותרים, ולכלוא עודפי מנהלים. אך קיסר לא נח על משנתו הספרותית. באין סיסמה מתאימה הוא איפשר בינתיים ליבא פועלים ממושמעים מפורטוגל, חתם על הקפאת שכר בעסקות חבילה א'ב'ג'ד'ה', וקידם את הרפואה הציבורית לחדר זוגי בבית מלון. בעוד הוא עסוק בהסדרים על אופי המהפכה שלו, נמצא סוף סוף הפתרון: מאות אלפי עובדים הובאו באוטובוסים מכל רחבי הארץ, כדי לצפות "בהסתדרות הולכת עם המדינה לאורך כל הדרך" (מגשר בר יהודה עד ככר מלכי ישראל). וכשקיפלו ההמונים את הדגלים האדומים בסוף הדרך, התנערו מהם גם כמה גרגרי אבק־מהפכה חשודים. חוקרי המשטרה אשר מצאו אותם בני למעלה מ־70 שנה, פנו לקיסר, והאשימו אותו בשוד עתיקות. (אחר כך ישב בן אהרון, עייף ומצוברח, וכתב לו לקיסר, את "עוז לפרסטרויקה בטרם אינתיפאדה").

איתי לנדסברג

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת הסיכום של ועדת הבחירות המרכזית
תתקיים ביום ד' 4.5.88 בשעה 15.00 במרכז
ולא כפי שפורסם
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם
נחמיה מיכאלי
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

בשטח / 1 במאי ב"צוותא"

אינפנטילי ולא מצחיק

זה היה ביום שבת, בלילה, אחרי הארו־ויזיו, לפני המצעד וברואשו קיסר, בין 12.00 ל־3.00 בדיוק, בצוותא ת"א.

סטנד־אפ קומדי, אינטימי, עם מסורת ארוכה של 7 סטנדים קודמים, עם תחושת מחתרתיות, תרבותיות וגם אינפנטיליות. לא במובן רע של טפשות המשתתפים, אלא במובן רע של אינפנטיליות מכוונת, אך לא מצחיקה, שמשכיבה אולי פה ושם גרופי'ס צבועים, משחררת להם במשל את אירועי האינטיפדה, ומבקשת למחות בנור במקום בכפיים.

שמואליק וילוז'ני: "...פתאום אמרו שמכות לא מצטלמות יפה, מה הם רוצים רקע של שקיעה וים? מה זה מכות המצטלמות יפה? ורבין כן מצטלם יפה?" כאן צחקתי. הוא יצמיד לזה קטע פציפיסטי מקורי עם יומרות דרמטיות דלות ניקוטין ויגמור לתנועה לשחרור הגזר — היא תנועת האוננות, כמובן. רגע שיא.

צילום: מאיר פרטוש

גדי מוד ומוטי בראון זה לא כאב אוזנים

היו גם שלישיית יוסי־מוטי וגדי, שהיו אמורים להעמיד לכם איזה קומדי סטנד ביום שישי אצל מני פאר, אבל רפי גינת פסל את הקטע בגין "רמתו הירודה מדי". זה הולך בערך כך: יוסי מנגן בגיטרה, מוטי משחק חסיד של ה"בבא סלח'לי" מהעיירה נדבות, וגדי, הוא הבבא שמחקה את הבלוז ברד"ר במשקפיים, או קוני למל בחרצנים שנפה, ואת חיים בנאי בקריאת פסוקים שמתחברים לבדיחה אחת גדולה, עם פואנטה עסיסית. ברקע שר לו החסיד "כל העולם כולו כספומט גדול", ועוד מיני גחמות ציניות כמו "להזכירכם, ממחיאות כפיים לא ניתן לקנות כלום" ואז מורד אל הקהל כובע הפוך, ועוד "בתום הערב יקלל הבבא סלח'לי באופן אישי, וזה פרט לקללה הקולקטיבית שנחה על ראשכם..." או שיגידו בטלוויזיה שזה בגלל הקללה.

אלישבע איילון

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
לישכת הדובר מודיעה:
מליאת מועצה חגיגית ובית פתוח
לחברי ההסתדרות בתל־אביב־יפו
לציון חג העבודה ה־1 במאי 1988
ו־40 שנים למדינת ישראל
מחר, יום ג' 3.5.88
בשעה 16.30, במועצת פועלי תל־אביב־יפו, רח' ברנר 5
בהשתתפות:
ח"כ ישראל קיסר – מזכ"ל ההסתדרות
חח' תדי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו
מנחה: שמוליק מזרחי –
חבר מזכירות המועצה ומחזיק תיק תרבות וחינוך
בתוכנית האמנותית:
מקהלת צדיקוב – בניצוחו של ארקדי בלנק
כיבוד יוגש לאורחים
ציבור חברי ההסתדרות מוזמן

מדף/סיפורת

עולם שנכחד

עדה אמיכל ייבין; חופת אבלים; סיפורים; עטיפה: זאב ייבין; הוצאת "עם עובד"; אפריל 1988; 159 עמודים.

אווירת נבאים מרחפת בין סיפורי חופת אבלים, אווירה שהכבידה והשרתה מצוקה עלי, הקוראת. חופת האבלים נפרשת כאשר עולה אביה של הסופרת מעיירה באירופה ועלייתו נעכרת על־ידי זקן טורדני. החופה מתגוללת עם מותו של יהודי צייקן שנודקן, ששכל את אשתו, שני בניו ובמותו, בנו הנותר קורא על קברו קדיש מתוך תחושת מיאוס.
גיבורי חופת אבלים הנותרים הינם אנשים פשוטים, שחייהם קשים, עמוסי עבודה וממעיטים בתקשורת. בחייהם, התרחשויות עצובות וקודרות מאוד שכיחות: ביניהם בנים שנפלו להוריהם, אשה נטשה את בעלה, אם שנתאבדה לבניה, ולהבדיל, אם שמתה מתוך הזנחה שבבורות. אירועים אלה מתרחשים במעין דממה מעיקה, תוך קבלת דין, ללא זעקת מחאה וללא הכרה או ידיעה, שיתכן גם אחרת.
הסיפורים המתארים רסיסי חיים של דמויות אלה, מהווים מעין אנדרטה לעולם שנכחד. הם נשורים, נרקמים בעדינות, כתובים בשפה עשירה — "עגנונית" כמעט — ובסגנון סיפורי מיושן קמעה. בסגנון זה יש מתקסם הכובש של עולמות שעברו, אך הוא עלול לעורר קוצר רוח לנוכח הקצב האיטי, המלנכולי, הכל־כך לא עכשווי. ככוה הוא משרה אווירת נבאים.

ענת גורן־פלת

עורך "עמוד־אחורי": אפי לנדאו

הנשיא: על הדור הצעיר בכל המפלגות להגשים השאיפה לשלום

הנשיא ושר החוץ היו אורחי ועידת הדור הצעיר של מפלגת העבודה □ פרס: יש לנו כל הסיכויים לנצח בבחירות כי לנו הפתרון היחיד לבעייתה של ישראל

עתי״ם

"על הדור הצעיר בכל המפלגות מוטל התפקיד להגשים את השאיפה לשלום שהיא אחת לכולם, למרות שהדרכים להשגתו אומנם שנויות במחלוקת", אמר נשיא המדינה חיים הרצוג שבירך את הוועידה השלישית של המשמרת הצעירה במפלגת העבודה.

הוועידה התכנסה אתמול בערב באולם ג'ראר בכר בירושלים לקראת היערכותה לבחירות הקרובות.

בדבריו הצביע הנשיא הרצוג על תופעת החזירה של כוחות צעירים למוקדי השפעה והכרעה, בהטעימו כי "האיכפתיות והנשיאה באחריות של הדור הצעיר בכל המפלגות הן יעד רצוי וחיוני".

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס, נשא דברים על קווי ההסברה של מפלגת העבודה לקראת הבחירות והצהיר, כי "יש לנו כל הסיכויים לנצח בבחירות הקרובות כי אנו אומרים אמת, לנו פתרון היחיד לבעייתה של ישראל ואין לנו תנועה מפסידה".

פרס הזכיר את הישגיה של מפלגת העבודה בבחירות מקומיות שהתקיימו באחרונה בגופים ציבוריים שונים לרבות בהתאחדות המורים וכן בוועד עובדי עיריית ת"א, כאשר נרשמה עלייה לעבודה. עוד מסר פרס תוצאות של מישאלים שנערכו זה לא כבר שתוכל להרשות לעצמה לוותר על שטחים, ואילו 46 אחוזים בליכוד חיוו את דעתם כי שלום עדיף על שטחים.

"את הכוח ראינו אבל איפה המוח", שאלו צעירי מפ"ם את חברי מפלגת העבודה עם היפתח ועידתם אמש בירושלים. אתמול קיימו צעירי מפ"ם משמרת מחאה וחילקו כרוז המגנה את הכוח שמפעילה מפלגת העבודה, עם כל כך מעט מוח. (צילום: ישראלי)

שרון: לנקוט אמצעים נגד מיעארי המתקדמת: דבריו הוצאו מהקשרם

שלמה סלוצקי, שלמה גלזר

דבריו של ח"כ מוחמד מיעארי בסיום הוועידה הראשונה של "הרשימה המתקדמת לשלום", ששודרו בטלוויזיה במוצאי־שבת: ערביי ישראל עלולים להצטרף להתקוממות, שפכו שמן למדורה שמבעירים הדורשים להסיר את חסינותו, ולנקוט אמצעים משפטיים נגדו.

השר שרון סבור כי על ממשלת־ישראל לנקוט אמצעים כנגד ח"כ מיעארי. "איני מופתע מדבריו של מיעארי. אני מתפלא שממשלת־ישראל לא נקטה בצעדים מיידיים הדרושים לפי החוק במשטר דמוקרטי, כדי למנוע את הסתת הערבים בישראל", אמר.

לעומתו אמר אתמול דובר חר"ש, עוזי בורשטיין: "אנו יוצאים באופן נחרץ כנגד האיומים על ח"כ מיעארי, וכנגד כל כוונה להסיר את חסינותו הפרלמנטארית. אנו פוסלים, ומתנגדים גם להצהרות על העברת המאבק הפלשתיני בשטחים הכבושים לתוך מדינת־ישראל. חר"ש רואה הצהרות אלה כעלולות להזיק לאזרחיה הערבים של ישראל".

אנשי "הרשימה המתקדמת" הסבירו, כי בכתבה בטלוויזיה הוצאה הצהרתו של מיעארי מהקשרה: "כוונת ח"כ מיעארי היתה להצביע על כך שמדיניות הדיכוי של הממשלה, פולשת מתחום השטחים הכבושים אל תוך תחומי מדינת ישראל", אמרו.

נשיא המדינה, חיים הרצוג, איים כאחרונה עליהם בחידוש הטרגדיה של 1948".

"נוכח כל אלה", אומרים אנשי המתקדמת, "היו דבריו של ח"כ מיעארי, שהובאו בטלוויזיה בקיצוצים גסים, הבהרה שקולה ועניינית שפירושה המעשי קריאה להרפות מנטל האפליה והדיכוי נגד האזרחים הערבים".

עיתוני כווית קוראים לנתק הקשרים עם איראן

אורי הורוביץ

בעקבות ניתוק היחסים בין סעודיה לאיראן בשבוע שעבר קראו עיתונים בכווית לממשלתם לנקוט עמדה דומה. הם גם מבקשים משש מדינות המפרץ הקשורות ביניהן בברית הגנה שינתקו הקשרים שלהן עם איראן.

צבן: הממשלה פוגעת ברוח חוק רשות השידור

יצחק שור

בוועדת הכספים הצביע נציג מפ"ם יאיר צבן נגד אישור אגרת רשות השידור, כמחאה על "הפרת הבטחה" של שר החינוך לכלול בוועד המנהל נציג של האופוזיציה".

צבן האשים את ממשלת האחדות בפגיעה קשה ברוח חוק רשות השידור, ובמסגרת דמוקרטית, משום שדאגה כי לא יהיה לאופוזיציה נציג בוועד המנהל.

כוח גדול של צה"ל

(סוף מעמוד ראשון)

בפעולת בטחון לסיכול פעולות המחבלים, הבהירו הגורמים.

כתבנו הצבאי מוסר כי חיילי החי"ר סורקים אזורים נרחבים באיזור הבטחון וצפון לו.

למרגלות החרמון

סוכנויות הידיעות הזרות מסרו כי כוחות החי"ר הישראליים, שהסתייעו בטנקים ובמסוקי־תקיפה, חדרו לאיזור ערקוב, בדרום־מזרח לבנון, למרגלות החרמון וכי לפחות שלושה מחבלים נלכדו ונלקחו בשבי. דובר מטה המשטרה הלבנוני בביירות אמר כי הכוח הישראלי נעזר בכוחות צד"ל, אך אין לו מידע על גורל הכוח התוקף ועל עומק החדירה. הוא סרב להגיב על דיווחי רשת הטלוויזיה האמריקנית אנ.בי.סי. כי מספר החיילים הישראליים הוא כאלפיים.

עוד מסר הדובר הלבנוני כי מטוסי קרב ישראליים חגו אתמול בשמי צידון וצור וירו זיקוקי תאורה, וכן ערכו גיחות בשמי מחנות פליטים פלשתיניים באיזור אך לא הטילו פצצות ולא פתחו באש.

מקורות בטחוניים לבנוניים מסרו כי כוחות צה"ל הפגיזו בתותחים מספר כפרים, בעוד המטוסים הישראליים מטילים מאות נורי תאורה. "יש הפגזות כבדות מאוד על כפרים באיזור הבטחון" — אמר אחד המקורות.

כתב עתי"ם מוסר מדרום לבנון כי מתיחות רבה שוררת בכפרים מצפון לאיזור הבטחון ומכמה מהם יש בריחה המונית של תושבים, או התבצרות של מחבלים, כדי לקדם את חיילי צה"ל.

הפגנה אנטי סנדיניסטית

רויטר

אלפי פועלים הפגינו ביום א' ברחובות מנגואה, כפי קריאתם של ארבעה איגודים מקצועיים של האופוזיציה, תבעו העלאת שכר ומחו נגד המדיניות "האנטי פועלית" של המשטר הסנדיניסטי.

"שרים ישראלים הדליפו לאמריקנים מידע על הכוונה לחסל את אבו־ג'יהאד"

אורי הורוביץ

שרים ישראלים, שהתנגדו לחיסול אבו־ג'יהאד, הדליפו על הכוונה הזאת לאמריקנים שבועיים לפני שנרצח, על מנת שארה"ב תלחץ על ישראל ותניא אותה מלממש את תוכניתה. בין היתר הועברו לאמריקנים מיסמכים סודיים על כוונות לחיסול אישים נוספים כהנהגת אש"ף — דברים אלה כותב העיתון "אל־איתיחאד" היוצא לאור באבו־דאבי. העתון מצטט מקורות דיפלומטים מערביים בלונדון ומזכיר את השר וייצמן כמי שעידכן את האמריקנים על תוכניות החיסול הישראליות.

רובינשטיין: לא נצטרף לממשלה בראשות הליכוד

שלמה סלוצקי

יו"ר תנועת המרכז ח"כ אמנון רובינשטיין הזהיר מפני הסכנה שבהסכמה שהושגה בין ארבעת ראשי חירות. פרופ' רובינשטיין אמר אמש ש"חזרתו האפשרית של אריאל שרון למשרד הביטחון, לאחר מה שעולל לנו בשנות כהונתו, הוא מירשם ברוק למלחמה נוספת בנוסח מלחמת־לבנון". עוד הצהיר פרופ' רובינשטיין: "מנוי וגמור עימנו לא להשתתף בממשלה צרה בראשות הליכוד והדתיים".

"השתתפות תנועת המרכז בממשלת אחדות לאומית תלויה בעמדותיה ובאיושה."

קונסול מצרים באילת אורח כבוד בכנס "המועצה לשלום וביטחון"

אבי בניהו

קונסול מצרים באילת יהיה אורח כבוד בכנס הראשון של "המועצה לשלום ולביטחון" שתתכנס הערב בירושלים. הכנס הראשון של המועצה מעורר התעניינות רבה בקרב הקהילה הדיפלומטית בישראל, ובקרב עיתונאים זרים המתעניינים במטרות המועצה וביכולתה להשפיע על הציבור בישראל.

חלק מהדיפלומטים וכן הקונסול המצרי, שביקשו לבוא לישיבות הפתוחות של המועצה, הוזמנו ויופיעו בכינוס הערב, שיוקדש לנושא "בגבולות הביטחון".

משה עמירב המרכז את פעולות המועצה מסר כי עד כה הצטרפו אליה כ־300 אישים ביניהם כ־30 אלופים במילואים, אישי כלכלה ומשק וטכן אנשי אקדמיה. בראש המועצה עומד האלוף (מיל.) אהרון יריב.

"פראוודה": המפלגה הקומוניסטית שלטה ברודנות והרסנות

עתי"ם רויטר

מוסקווה.— "פראוודה" פירסם אתמול דברי ביקורת חריפים ביותר על הדרך שבה ניהלה המפלגה הקומוניסטית את בריה"מ, בציינו כי השיטה שהתפתחה במהלך 70 השנים האחרונות, היא רודנית והרסנית.

המסמך, שפורסם בצורת מכתב אל בטאון המפלגה, קורא לשידוד מערכות רדיקאלי בשיטה הסובייטית. זהו, בעליל, מהלך נוסף של הרפורמיסטים בקרמלין, במאבקם נגד מתנגדיהם השמרניים.

המכתב, עליו חתם פקיד בכיר במיניסטריון לתעשיית התעופה, קורא לבחור את בעלי התפקידים הבכירים במפלגה בבחירות ישירות ולהנהיג ויכוחים ממשיים בוועידות המפלגה.

רבים סבורים כי הצעות אלה הן חלק מהמצע של המנהיג הסובייטי גורבצ'וב, לקראת ועידה מפלגתית גדולה שתדון ביוני ב"דמוקרטיזציה".

משקיפים ציינו, כי פירסום המכתב בעמודו הראשון של "פראוודה" מוכיח כי זכה בגושפנקא בדרג הבכיר ביותר. המכתב איננו מטיל ספק בעקרון של שלטון־מפלגה־אחת, אך קורא לבצע שינויים נרחבים כדי להפוך את המפלגה השלטת לדמוקרטית יותר.

רופאים מוחים על מעצר יו"ר אגודת הרופאים בעזה

אפי לנדאו

ארבעה רופאים ישראלים, המייצגים קבוצה גדולה של רופאים ישראלים ופלסטיניים, מחו במכתב לשר הביטחון, יצחק רבין על מעצרו המינהלי של ד"ר זכריה איברהים אל עירה, יו"ר אגודת הרופאים ברצועת עזה. במכתבים מביעים הרופאים את התנגדותם למעצרים מינהליים בכלל, המהווים פגיעה בזכויות האדם, ולמעצר רופאים הפוגע בתיפקוד מערכת הבריאות בשטחים. הם תובעים לדעת היכן הרופא העצור כלוא ולחילופין, את שיחרורו המיידי.

על המכתב חתומים, בין היתר, ד"ר עלי לש, מנהל שרותי הבריאות לשעבר ברצועת עזה, ד"ר מאיר לירון, מנהל המחלקה הפנימית בביה"ח הדסה בת"א, והפסיכיאטרית ד"ר רוחמה מרטון.

במלאת שנה לפטירתה של

יקירתנו

גוטה קרא ז"ל

נתייחד עם זכרה

ביום ראשון, כ"א באייר תשמ"ח, 8.5.88, בשעה 16.30, בבית הקברות החדש ברמת־השרון בצומת מורשה.

היציאה מבית משפחת המנוחה סמטת דליה 12, נווה־רסקו רמת־השרון, בשעה 16.15.

המשפחה

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—5
המען למכתבים: שירות שקידואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר מרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מבוזר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פרס: הקיפאון המדיני גרם הקצנה בעמדות מדינות ערב

שר החוץ טען כי מצרים וירדן לא נסוגו ממחויבותן למסמך לונדון □ גרנות: "קול השלום הוא קול שמעון, אך הידיים ידי יצחק שמיר ויצחק רבין"

מוטי בסוק

הקיפאון המדיני גרם להקצנת בעמדות הערבים בעניין תהליך השלום. הדבר בולט ברטוריקה הירדנית. עם זה, ידוע לנו כי מצרים וירדן לא נסוגו מהמסב־מתן העקרונות למיסמך לונדון — אמר אתמול שר החוץ שמעון פרס, בסוקרו לפני הכנסת את פעולות משרדו.

פרס חזר על עמדותיו הידועות, כי ישראל חייבת להביא את האזור למצב הקרוב ביותר לשלום אמת יציב.

שר החוץ הוסיף, כי המזה"ת, יושב על חבית אבק שריפה. לדבריו, כוחות סותרים מסעירים אותו. מדיניות החוץ חייבת להתבסס על הנחה שהאזור נתון לשינויים מפליגים.

ייאוש משלום, מגביר את מירוץ החימוש. "היום קל יותר לרכוש נשק ויותר קשה להגיע לשלום". במו"מ לשלום ישתתפו גורמים פלשתינים שיסכימו להחלטות 242 ו־338 של האו"ם, ויצהירו על התנגדותם לטרור.

מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, נציג הגדולה במפלגות האופוזיציה, טען, ש"קול השלום הוא קול שמעון (פרס), אך הידיים ידי יצחק, שמיר ורבין". גרנות תמה, "איך תיתן ידיך לשלום ואין לך ידיים, ואיך תאוצנה ידיך לשלום והן אסורות בנחושתיים".

מזכ"ל מפ"ם הדגיש, כי הוא מכבד את החלטתו של שר החוץ להעמיד את השלום במרכז הפוליטיקה הישראלית, ואת הכרעתו לקשור את גורלו האישי, פוליטי בנושא זה. עם זה תמה להעיר כי פרס הגיע לעמדות אלה באיחור רב. בעבר לעגו שני אישים יותר מכל למפ"ם, על שהעמידה את השלום במרכז מדיניותה. היו אלו משה דיין ופרס עצמו. דיין היה מאדריכלי השלום עם מצרים. פרס יוכל להביא את השלום עם ירדן, אבל בממשלה אחרת.

עוזי לנדאו קרא לרה"מ לאשר לפרס את נסיעתו הקרובה לארה"ב, רק אם יתחייב, כי לא יעלה בוואשינגטון את עניין הוועידה הבינלאומית.

מיכה חריש טען, כי שמיר הוא הבעייה המרכזית של מדינת ישראל. "רה"מ איננו מרינה, וגם לא ממשלה. גם בתוך מיפלגתו שלו אין לו אוטוריטה." מתי פלד אמר, כי אילו ניחן פרס באומץ לב, היה נוטש את האופציה הירדנית ופונה לאופציה היחידה והאפשרית, הפלשתינית.

יוסי שריד טען, כי תעודת הגמר של ממשלה זו היא תעודת עניות. ממשלת האחרות והלאומית תיזכר כממשלה כישלון.

אם תפרוץ בגללה מלחמה היא תיזכר גם כממשלת השכול.

שמעון פרס הוא כמו "פרומיתיאוס הכבול".

הוא מרותק לממשלה ועורבי הליכוד מנקרים את כבדו. כמו פרומיתיאוס שגנב את האש לבני האדם, רצה פרס לגנוב עבורנו את השלום, הוא ניכשל. כישלון אין גונבים. שלום מביאים. ועם שמיר ורבין אי אפשר להביא שלום.

ישראל — בראש צרכניות הנשק מארה"ב ב־1988

דליה רפאל (וושינגטון)

ממסמך רגיש ביותר שהוגש לקונגרס, ואשר תוכנו הודלף ל"ניו יורק טיימס" עולה כי ישראל תקבל השנה את הנתח הגדול ביותר מייצוא הנשק האמריקני — בשווי של 3.6 מיליארד דולר.

ישראל תקבל בין היתר ציוד אלקטרוני מתוחכם, 60 מטוסי "אף 16", וציוד לצוללות.

דובר משרד החוץ, צ'רלס רדמן ופקידים בקונגרס אמרו, כי אין להתייחס לרשימה ולסכומים הנקובים בה כסופיים. מקור בקונגרס ציין, כי אין ספק שהמכירות, למעשה, תהיינה נמוכות יותר.

● אם בבומביי דקרה למוות ארבעה מילדיה ופצעה ילד חמישי לאחר קטטה עם בעלה — מסרה סוכנות הידיעות ההודית.

● עוזר בכיר של ציר קונגרס ממרילנד נהרג ביום א' כשקפץ מהקומה ה־24 של מלון־פאר בניו־יורק — נאמר בהודעת המשטרה.

● צבי גפני, בן 37, איש־עסקים ישראלי הכחיש אתמול בהונג־קונג האשמות נגדו בדבר החזקת תת מקלע "סטן" ושבעה דרכונים מזויפים. קודם לכן טען, כי סיפק נשק למשטרת הונג קונג.

● הרב של ברלין המזרחית, פליט שואה ואזרח ארה"ב, הודיע, כי הוא עומד לפרוש מתפקידו שמונה חודשים בלבד לאחר שנתמנה, על אף העובדה, שלפי התיכנון המקורי היה אמור לכהן לפחות שנה שלמה.

הוועידה העשירית של מפם. תל־אביב, תשמ"ח, 5-7.5.88.

תוכנית הוועידה העשירית של מפ"ם

יום חמישי – 5.5.88	
20.30	– ערב פתיחה חגיגי
פתיחה	– מזכיר המרכז חנן ארז, מעמד "יזכור"
ברכות	– נשיא המדינה, מזכ"ל ההסתדרות
נאום מרכזי	– מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות
תכנות אומנותית	– דגלנים, המנונים, מקהלת הקבה"א, חבורת הזמר "העוגן", להקת המחול "יואב"
יום שישי – 6.5.88	
08.00 – 10.00	– מליאת פתיחה
	– בחירת נשיאות
	– בחירת ועדת מנדטים
	– ברכת הסניף המארח
	– אישור סדר יום הוועידה
	– אישור נוהל קבלת החלטות
	– בחירת ועדת ניסוח
	– הנחיות אירגוניות + ברכת רכז הוועידה – אילן רגב
10.00 – 12.00	– פתיחה לנושא החברתי־כלכלי: יאיר צבן, אפרים ז'ולוני
	– פתיחה לנושא האזרחי וערביי ישראל: חייקה גרוסמן, מוחמד וותד
14.00 – 18.00	– חוגים בנושא החברתי־כלכלי, ובנושא האזרחי וערביי ישראל
20.00 – 22.30	– דיון מדיני במליאה, פותח: ויקטור שם־טוב
23.00 – 01.00	– ערב צעירים
יום שבת – 7.5.88	
08.00 – 11.00	– קבלת החלטות בנושא המדיני פותח ח"כ אלעזר גרנות
11.00 – 13.00	– קבלת החלטות בנושא החברתי־כלכלי
13.00 – 15.00	– קבלת החלטות בנושא האזרחי וערביי ישראל
15.00 – 15.30	– סיכום וסיום הוועידה

מפם

מפם חזקה - מחזקת אותך

רפואה שוויונית — גם לאוייב

מנהל בית החולים הדסה פרופ' שמואל פנחס סיפר לנשיא המדינה חיים הרצוג, כי בבית החולים אומרים, שבני משפחתו של האייטולה חומייני זכו בטיפול רפואי בהדסה. מנהל בית החולים הוסיף, כי אזרחי מדינות עוינות, זוכים לעיתים קרובות לטיפול רפואי בבית חולים.

הליכוד מבקש לפסול את המתקדמת ו"כך"

יצחק שור

סיעת הליכוד החליטה אתמול לפעול למניעת השתתפותן של הרשימה המתקדמת לשלום וסיעת "כך" בבחירות לכנסת הבאה.

את ההצעה העלה מיכה רייסר. הוא טען כי המתקדמת לשלום היא נציגת אש"ף בכנסת, ואילו רשימת "כך" מטילה כתם על הרעיון הציוני־לאומי. לפיכך, אין להסכים לכך שנציגיהם של האבורים באוייבנו יישבו לבטח בכנסת, כשם שאין להסכים לכך שכפילו של הדסן ישב בה.

הנהלת סיעת הליכוד החליטה לאמץ את הצעת דן מרידור "לאכוף את החוק במגזר הערבי". ולתבוע מן הממשלה להחמיר בעונשים על עבירות על רקע בטחוני. סיעת המפד"ל החליטה לבקש מהיועץ המשפטי לממשלה כי יעיין באפשרות להסיר את חסינותו של מיעארי עקב קריאתו לערביי ישראל לנקוט צעדים עד כדי אינתיפאדה.

התקשורת ביוון מסרבת להיפרד מ"סוכן המוסד"

דיאן כהן (יוון)

מהומה רבה מתחוללת ביוון בעקבות שחרורו של האזרח הישראלי יצחק פררה, שנעצר ביום ה' שעבר כחשוד בנסיון לרצוח את נציג אש"ף ביוון, עיסמת סברי.

החוגים התומכים בממשלה וכל עיתונות השמאל, ואפילו כמה עתונים שמרניים, פסקו, כי פררה הוא סוכן "המוסד", ועל כן הם מוצאים לנכון למחות על שחרורו.

גם אש"ף מנסה, באמצעות אנשיו באתונה, להפיק תועלת גדולה ככל האפשר מפרשת פררה. נציג אש"ף, פואד ביטאר, ניסה בסוף השבוע שעבר לשכנע את השר היווני לסדר ציבורי, אנטוניס דרוסוגיאניס, כי פררה הוא סוכן "המוסד" ועל כן יש להשאירו מאחורי סורג ובריח עד אשר יאסוף אש"ף את ההוכחות נגדו ויהיה אפשר להעמידו לדין.

שמועות אומרות, כי מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, מתכוון למחות רשמית ובכתב לפני ממשלת יוון על האופן שבו טיפלה בפרשת פררה. העובדה, שמשטרת יוון החזיקה את פררה במעצר 24 שעות, כדי לבחון את סיפורו ולוודא שדרכונו כשר, וכי בסופו של דבר הגיעה למסקנה שאין הוא סוכן "המוסד", אינה מפריעה לעיתונות היוונית, ולכמה מחוגי הממשל להמשיך לנפח את הפרשה ולהפריח האשמות.

משחזור הפרשה מתברר, כי פררה היה סתם בישיגדא. הוא בא ליוון להיפגש עם ידידה בריטית, שלא הופיעה, משום מה. בעת שטס לאתונה, פגש נערה ישראלית, ומאחר שעמדו לרשותו 24 שעות של חוסר־מעש, בטרם התכוון לטוס בחזרה לישראל, החליט לשכור מכונית וליהנות ממראות אתונה. הנערה הישראלית סיפרה לפררה, כי יש לה חברה יוונית המתגוררת בפרבר אגיה פראסקווי, אך היא לא ידעה את כתובתה המדויקת. אתרע מזלו של פררה, והוא ניגש לבניין שבו התגורר עיסמת סברי, האיש מספר שניים של אש"ף באתונה.

עובדה היא, כי שכר את המכונית בשמו האמיתי, כשהוא מציג את דרכונו. עובדה היא, כי בהגיעו לביתו של סברי, ניסה לברר מי מתגורר בבית על־פי הרשום ליד הפעמון. כאשר שאל אותו סברי מיהו ומה הוא רוצה, הזדהה לפניו כישראלי.

אך העובדות הללו אינן מפריעות לסברי לטעון, כי הוא עקב אחרי "סוכן המוסד" על פני רחובות הרובע. מסתבר איפוא, כי הקורבן עקב אחר המבקש להתנקש בחייו. סברי מתעלם גם מן העובדה, כי פררה נכנס למכונית השכורה שלו ממש לנגד עיניו, ובכך אפשר לו "סוכן המוסד" לרשום את מספר לוחית הרישוי.

מדוע מקימים אנשי השמאל, החוגים הממשלתיים ואנשי אש"ף מהומה גדולה כל כך? התשובה היא, כנראה, שזו הפעם הראשונה שישראלי נעצר ביוון כחשוד שהוא "איש המוסד", והם מבקשים לנצל עובדה זו ככל האפשר.

ראש ממשלת יוון, אנדריאס פאפנדריאו, ליבה עוד יותר את האש כאשר קיצר את ביקורו הרשמי באיטליה וקרא לשיתוף פעולה בינלאומי במאבק נגד הטרור, כשהוא מייחס את דבריו לפרשת פררה, אם כי בטרם שוחרר הישראלי ממעצרו.

מורה ערבי מהגליל עשוי להתמנות לשגריר ישראל בליבריה

יהודה צור

מואפק חורי בן 35 מורה בכיתה בבית הספר היסודי בכפר עבלין שבגליל מועמד לתפקיד שגריר ישראל בליבריה במקומו של אריה איבצן, המסיים עתה תפקידו. בשיחה של קבוצת מובילים ערבים עם שמעון פרס ומנכ"ל משרדו יוסי ביילין לפני כחודש הוצע לחורי להצטרף כחבר משלחת ישראל באו"ם במסגרת מאמץ משרד החוץ לשלב צעירים ערבים, אולם חורי סרב להצעה, כי לדבריו "יהיה בורג קטן במכונה גדולה בלי יכולת להשפיע".

לפני כשבוע הציע ביילין לחורי את תפקיד שגריר ישראל בליבריה. ביום חמישי האחרון השיב בחיוב להצעה לאחר שנועד עם השר פרס שעודד אותו לאורך כל הדרך. חורי סיפר כי, הנושא נמצא עתה בטיפול בוועדת המינויים של המשרד. לחורי נודע כינתיים שיש עוד כמה מועמדים לתפקיד.

נבון: נתן זך פגע בתדמיתה של המדינה

שר החינוך יצחק נבון אמר אתמול, כי המשורר נתן זך פגע בשמה ובתדמיתה של המדינה בהכשילו את קיום כינוס המשוררים הבינלאומי שנועד להתקיים בארץ במסגרת חגיגות שנת ה־40 למדינה.

שר החינוך ציין, כי רק לאחר שהתברר כי משוררים נודעים, שהוזמנו לכינוס, לא יבואו, החליטה ועדת חגיגות ה־40, בצער, לבטלו.

למאות אלפי המשתתפים במיפגן האחד במאי,
לרבבות הצופים במיפגן ברחובות תל־אביב,
למשטרת־ישראל ולמאות המתנדבים,
לבני־הנוער במיגזר היהודי, הערבי והדרוזי,
לכל אלה שעמלו וטרחו ברחבי הארץ ובכל שלוחות ההסתדרות בהכנת המיפגן והצלחתו

תודה וברכה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד הפועל — מטה מיפגן ה־1 במאי

המשכים

מנכ"ל משר' רה"מ הציע

(סוף מעמוד ראשון)

רפי נלסון) יהיו בבעלות מצרית בשיעור של 51 אחוז ובבעלות ישראלית בשיעור של 49 אחוז, בעוד הניהול המעשי יהיה בידי ישראל.

עלולה להפסיד הכל

הצעת הפשרה האמריקנית, הנראית לכאורה כפועלת לרעת ישראל, היא — לדברי חוגים יודעי דבר — ההצעה הטובה ביותר שישראל יכולה לקבל, בהתחשב במצב המשפטי. אם תעדיף ישראל את פסיקת הבוררים, הסיכוי הוא — להערכת משפטנים — כי תפסיד הכל, וכי טאבה תועבר לריבונות מצרים, לרבות המלון וכפר הנופש.

בן־אהרון לא מבין

נודע, כי מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, אשר טיפל בעבר בסוגיית טאבה בתפקידו כיועץ המשפטי של משרד החוץ, מבין את מצבה המשפטי של ישראל ועל רקע זה הוא נוטה לקבל את הצעת הפשרה של סופר. ככל הנראה גם ראש־הממשלה יצחק שמיר מחזיק בעמדת רובינשטיין. בן־אהרון, לעומת זאת, סבור, ככל הנראה, כי בפרק הזמן שנותר לסיפור, כראי לנסות הצעות שיגדילו את אחיזת ישראל בטאבה.

נודע עוד, כי אין בדעתו של אברהם סופר להוציא עצמו מן התיווך בין ישראל ומצרים, אלא אם יתבקש לכך רשמית על־ידי הצדדים.

שר האנרגיה והתשתית משה שחל אמר אמש ב"מבט", כי אם תידחה הפשרה המוצעת עתה בשאלת טאבה, עלולה ישראל לאבד את טאבה לחלוטין.

סופר נפגש עם רבין

המתווך סופר, שנמנע מלמסור את פרטי הצעתו, הגיש אותה אתמול לשר־הבטחון יצחק רבין לאחר דיונים בעניין זה ביום הקודם עם שר־החוץ שמעון פרס ועם העוזרים הבכירים של ראש הממשלה יצחק שמיר.

המתווך האמריקני אמר כי "הנושא היחיד שמצרים איננה מוכנה לגלות גמישות לגביו הוא נושא הריבונות. ככל הנראה מצרים רוצה הסכם שיעמוד בקנה אחד עם החוק המצרי, אולם זאת היא הנוסחה רחבה מאוד אשר במסגרתה ניתן לעשות הרבה".

עובדי מינהל ומשק

(סוף מעמוד ראשון)

של שביתה. בהודעת הוועד נאמר, כי צווי־המניעה הוצאו שלא כמתחייב לפי החוק, משום שההזמנה לדיון לא נמסרה בזמן לנציגי העובדים וההסתדרות.

מטרת העובדים היא ליצור בלבול ומבוכה בבתי־החולים על־ידי השבתת־פתע של מכבסות, מטבח, שירותי ניקיון ושירותי מינהל ומזכירות, לסירוגין.

דובר משרד האוצר הודיע אתמול, כי הוא ישלם לעובדים את השעות הנוספות שעבדו בפועל רק לאחר קבלת דו"חות מפורטים מן העובדים על השעות הנוספות שעבדו. אין האוצר מוכן לשלם בעבור ימי־השביתה.

ועדת העבודה נגד האוצר

ועדת העבודה של הכנסת הביעה אתמול התנגדות לעמדת האוצר וקראה לממשלה לכבד את ההסכם בדבר תשלום בעבור שעות נוספות. שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הגדירה את מדיניות האוצר הפוגעת ברפואה הציבורית והודיעה, כי תתבע לכנס את הקבינט הכלכלי להכרעה.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) האשימה את הממשלה, שהיא משחקת בחיי־אדם בגלל פרוטות, ואת שר האוצר האשימה בהתעללות בחולים. היא קראה לוועדה לגנות את הממשלה בהחלטה ולדרוש ממנה להפעיל את המערכת מייד, ולא בדרך של צווים.

ממחר — מרפאות "מאלס"

המרדימים בבתי־החולים מתכוונים להשבית היום את הניתוחים בבתי־החולים "וולפסון", "השרון", "ברזילי" ו"הדסה" עין־כרם. רופאי קופת־חולים ממשיכים בעיצומים ואינם מנתחים אלא במקרים דחופים בלבד. כן מושבתות המרפאות.

מחר מתכוון איגוד הרופאים בבתי־החולים של קופת־חולים לפתוח שמונה מרפאות במלון "מאלס" בתל־אביב ולתת בהן שירות רפואי לכל דורש תמורת 45 ש"ח לביקור.

דובר קופת־חולים הזהיר אמש, כי אורחים שיבקרו במרפאות אלה יניחו כספם על קרן הצבי, משום שאין חובה להחזיר להם את כספם על־פי תקנון קופ"ח.

במד"א יקבלו משכורות

עובדי מד"א יקבלו את משכורותיהם, אחרי ששר האוצר ביטל עיקול של כספי הארגון בלחץ ועדת הרווחה של הכנסת. ידידי מד"א בחו"ל הודיעו על מתן תרומה של ארבעה מיליון שקלים למד"א, לרכישת ציוד.

לוב מנסה לגייס מתנדבים ל"מהפכה העולמית"

שלמה סלוצקי

במנשר שהופץ בימים האחרונים בבירות אמריקה הלטינית, מבקשת ממשלת לוב "החזר חוב" "מהעמים הנדכאים" שבהם היא תומכת זה שנים, לדבריה. במנשר מבקשת לוב לגייס מתנדבים ל"מהפכה העולמית".

להלן נוסח המנשר:

"לנדכאי היבשת הדרום אמריקנית מדינת ההמונים, (העם האידיאליסטי הערבי של לוב) והמנהיג המהפכני מועמר קדאפי מכבדים אתכם. העולם בסכנה. חייהם של שבטים, משפחות, נשים וילדים נתונים בסכנה מצד האימפריאליזם של ארה"ב והחברות הבין לאומיות. כפי שרצח צבא ארה"ב את האינדיאנים האמריקנים, כך ניסו לרצוח את מנהיגנו באפריל 86 אך נכשלו... לוב שהיא היום מרכז המהפכה, ומנהיגה מועמר קדאפי, מותקפים ע"י צרפת וארצות הברית. לוב עומדת איתן לצידן של העמים כנגד המדכא.

"הלגיון המוסלמי" מחפש מתנדבים למאבק המזוין נגד האימפריאליזם, הציונות, הגזענות, הריאקציה והפשיזם. למתנדבים יסופק ביגוד, מזון, ציוד, אימונים והנהגה טובים מאד. הכוחות המתקדמים והמהפכנים באמריקה הלטינית חייבים לעשות את הצעד הזה אל החזית. המטרה תהיה — "מדינת ההמונים העולמית". ילמדו אתכם ערבית אם אתם לא שולטים בשפה, וכן תלמדו את רעיונות "הספר הירוק" (ספרו של קדאפי), אתם תהפכו למשחררים או מרטירים (קדושים מעונים). המתנדבים מתבקשים להגיע לאחת מהלשכות העממיות של מדינת ההמונים הערבית־לובית שבאזורכם". כאן מופיעה רשימת כתובות שאליהן מתבקשים המתנדבים לפנות.

גופת חולה נפש מנצרת התגלתה בכינרת

עתי"ם

גופתו של חולה נפש בן 24 מנצרת, שנעדר מביתו מזה ארבעה ימים, התגלתה אתמול כשהיא צפה בכינרת. הגופה נמשתה על־ידי ספינת משמר החופים.

הצעיר קיבל חופשה מהמוסד בשער מנשה, בו הוא שוהה, והיה אצל הוריו. ב־29 באפריל עזב את בית ההורים בנצרת בדרכו חזרה לשער מנשה. לאחר שלא הגיע החלו בחיפושים אחריו.

לפני שלושה ימים התגלו בגדיו על חוף הכינרת. בני משפחתו המשיכו בחיפושים אחריו ואתמול גילה האב את גופת בנו כשהיא צפה על המים בכינרת. הוא הזעיק את המשטרה שמשתה אותה.

המינהל האזרחי ינתק המים והחשמל לעשרה כפרים בגדה

הניתוק בגלל סירובם לשלם חובותיהם באמצעות המועצות הקשורות למינהל

עזרא אבירן, עתי"ם

החשמל והמים ינותקו ל־10 כפרים בגדה, בגלל חוב מצטבר למינהל האזרחי — מסר אתמול ראש המינהל האזרחי ביו"ש, תת אלוף שייקה ארז.

ראש המינהל הרגיש, כי ניתוק החשמל והמים מתבצע לאחר התראות חוזרות ונישנות שנמסרו לאנשי הכפרים.

אי ביצוע התשלום נובע מנסיונות התושבים להדיח את מועצות הכפרים, המקיימות קשרים עם המינהל האזרחי, ולהקים תחתן ועדות עממיות הקשורות לאינתיפאדה.

אספקת המים והחשמל לכפר בית פוג'אר חודשה אתמול. במשך תקופה ארוכה נמנעו אנשי הכפר להעביר את תשלומי החשמל והמים למינהל דרך ראשי הכפר, וביקשו להעבירם דרך ועדה עממית. המינהל סירב לקבל את הכסף דרך הוועדה, והודיע לתושבים כי התשלום יוכל להתבצע אך ורק דרך המועצות הממונות.

לאחר מספר שבועות נשברו תושבי הכפר, והעבירו את הכספים דרך המועצה.

"האינתיפאדה אוגרת כוח"

מארגני המהומות ברצועת עזה החלו אתמול להפיץ כרוזים בנוסח: "האינתיפאדה לא מתה, היא רק אוגרת כוח". כתובות באותו נוסח צוירו על קירות בתים בעזה. לפנות בוקר הכריז צה"ל על עוצר בשלושה רובעים של מחנה הפליטים ברפיח ועשרות מתושבי המחנה נעצרו. תעודות זהות רבות הוחרמו.

תלמידי בתי הספר התיכוניים יצאו בהפגנות מאורגנות, יידו אבנים והבעירו צמיגים. עיקר הפרות הסדר היו בוקר, במחנה הפליטים ג'בליה ומהבוקר עד לפנות ערב במחנה הפליטים שאטי בעזה. בשני המקומות פיזרו חיילי צה"ל במהירות את המפגינים, בגז מדמיע. למרפאת אונר"א במחנה שאטי הגיעו אתמול 15 נפגעי גז. חיילי צה"ל לא ירו אש חיה או קליעי גומי.

עם סיום עוצר הלילה בכל הרצועה, בשעה 03.00 לפנות בוקר, הוכרז עוצר מלא בשלושה רובעים של מחנה הפליטים רפיח. גורם צבאי מסר על כ־20 עצורים. תושבי מחנה רפיח סיפרו שמאות תעודות זהות הוחרמו, והן יוחזרו לבעליהן לאחר שישלמו את חובותיהם השונים לרשויות.

באזור חאן יונס הוכרזה אתמול שביתה כללית, שכללה לבד מהמסחר גם תחבורה ושירותים ציבוריים אחרים, וככלל בתי הספר.

בעזה נפגש תת אלוף אריה רמות, ראש המינהל האזרחי, עם 100 סוחרים מקומיים, בניסיון למצוא פשרה לחידוש המסחר ברחובות הראשיים בערי הרצועה. תת אלוף רמות אמר לסוחרים כי המימשל נוקט יד קשה נגד המאיימים על סוחרים.

20 קצינים ושוטרים, מתוך 450 שהתפטרו לפני כחודש ברצועה, חזרו אתמול לעבודתם בנוסף ל־50 שעשו זאת לפני שבוע. מפקד משטרת נפת עזה, ניצב משנה שמעון לוי, נפגש השבוע עם עשרות קצינים ושוטרים מקומיים, והביע תקווה שעשרות מהם ישובו לעבודתם, אך רק 20 עשו זאת.

גם אתמול המשיכו רבים מתושבי הרצועה לצאת לעבודה בישראל.

חדש במפח"ש

פורום המטה הכללי היה אורח מפקדת חילות השדה. השריון, התותחנים, ההנדסה והחי"ר הציגו כלי נשק ושכלולים שהוכנסו בשנים האחרונות, ואלה הנמצאים בשלב פיתוח. בתמונה: הרמטכ"ל מנסה ירי במטול בי־300 המחליף את האר.פי.ג'י. לצדו — מפקד המפח"ש, וקצח"ר. (צילום: טל יודקוביץ – דובר צה"ל)

ח"כ צוקר: עצירים ערבים מוחזקים שבועיים, מכוסי עיניים וכבולים

אבי בניהו

ח"כ דדי צוקר העביר אתמול לשר הביטחון, יצחק רבין, מידע שהגיע אליו מחיילי מילואים שסיימו את שירותם בשטחים. מן המידע עולה תמונת מצב קשה על המתרחש במתקן המעצר במשטרת טול־כרם.

על־פי עדויות החיילים, מוחזקים במקום עצירים עד שלב ההבאה בפני השופט. המתקן מורכב ממשטח אספלט, מקורה בגג פח ומגודר ברשת, ללא קירות או מחסה אחר. לדבריהם, שוהים במקום דרך קבע בין 30 ל־40 עצירים כשעיניהם קשורות ואזיקים לידיהם, 24 שעות ביממה.

החיילים מסרו, כי הם יודעים בוודאות על עצירים שהוחזקו כך במשך שבוע ובחלקם אף שבועיים.

"חדר המעצר במתקן זה הוא בגודל של 20 מטרים מרובעים, ובמקום מצויים ספסלים לישיבה המספיקים לעשרה אנשים בלבד. כל השאר מבלים יום ולילה בשכיבה על הארץ. למקום מובאות שמירות מדי לילה, ואת האוכל נאלצים העצירים לאכול כשידיהם קשורות לפנים", העידו החיילים.

בפנייתו לשר אומר ח"כ צוקר, כי ידוע לו שתנאי אחזקת העצירים במקום אינם פרי מדיניות אלא פרי שיקול מקומי שגוי, הגורם נזק בלתי משוער. "צבא המכבד את עצמו, מכבד גם את הקשים שבאויביו. הענשת הצעירים שטרם נידונו ואף טרם הובאו בפני שופט היא משפילה, מכאיבה, רומסת את כבוד האדם ומכוה את צה"ל", אומר צוקר.

יונס תובע לזרז קליטת 10 אגודות במרכז החקלאי

אבשלום קוה

יו"ר איחוד הקואופרציה החקלאית הערבית, מחמוד יונס (מפ"ם), פנה לאחרונה אל מזכיר המרכז החקלאי, שמחה אסף, לזרז את קליטת עשר האגודות החקלאיות, שעליה החליט המרכז.

מזכירות האיחוד אישרה בישיבתה האחרונה את כניסתו של תאלר אגבריה למרכז החקלאי, ושיגרה ברכה אל מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, על התחלת ביצוע החלטת מוסדות ההסתדרות, לקבל את האגודות לחברות מלאה במרכז החקלאי.

המזכירות החליטה לדרוש מהמרכז ייצוג הולם בכל הוועדות והמועצות לכלל הענפים החקלאיים החברים במרכז החקלאי.

ניסה לתלות דגל אש"ף — התחשמל, נפל ומת

עתי"ם

צעיר בן 17, תושב הכפר בית וואזן שליד שכם, מת אתמול בבוקר בעת שניסה לתלות דגל אש"ף על עמוד חשמל.

ההרוג, נאביל עבדל אבו שומר, נגע בנקודת מתח גבוה, הועף מהעמוד, נפל ארצה ונחבט בראשו. לאחר מספר שעות מת מפצעיו בבית החולים בשכם.

צוות של הטלוויזיה הישראלית שהגיע לכפר על מנת לסקר את האירוע, נרגם באבנים בצאתו מהמקום. צעיר, שארב למכונית, ניסה להכות במוט ברזל. ביידוי האבנים נופצה אחת משמשות המכונית. איש לא נפגע.

10 הרוגים בקרבות בין פלגי פת"ח במחנה שתילה

אורי הורוביץ

עשרה אנשים נהרגו אתמול ו־50 נפצעו בקרבות בין מחבלי הפת"ח הנאמנים ליאסר ערפאת לבין אנשי הפלג הפורש בהנהגת אבו־מוסה, במחנה הפליטים שתילה, ליד ביירות — מסרו מקורות בטחוניים.

עדי־ראייה דיווחו, כי אנשים רבים נמלטו מן המחנה, שבו מתגוררים 3,500 פליטים, בעוד שני ארגוני המחבלים היריבים יורים אלה באלה במקלעים כבדים, במרגמות, במשגרי טילים ובכלי־נשק אחרים.

מקורות המחבלים מסרו, כי הקרבות, שפרצו לראשונה בשבת, ניטשים על רקע יריבות אישית בין ראשי שני הפלגים. מקורות מהימנים אמרו, כי אחת הסיבות היא רוגזו של אבו־מוסה על התפייסות ערפאת עם נשיא סוריה, חאפז אסד.

סוריה הורתה לנציגויותיה ברחבי העולם לשתף פעולה עם משרדי אש"ף

חוסיין מוכן למשלחת משותפת עם אש"ף לוועידה, אך לא לדון במקום אש"ף בענייני השטחים

אורי הורוביץ

האני אל חסן, יועצו המדיני של ערפאת, גילה שנשיא סוריה הורה לנציגויות הדיפלומטיות של סוריה ברחבי העולם לשתף פעולה עם משרדי אש"ף.

אל חסן, שהתראיין לעיתון "אלחליג'" היוצא לאור בנסיכות "אלשארקה", גילה שסוריה הסכימה לשחרר אסירים פוליטיים פלשתינים בזמן הקרוב. לשם כך הוקמה ועדת תיאום בין שני הצדדים לקראת הפסגה הערבית הקרובה.

עם זאת מסר העיתון הלבנוני "אלאנואר", שסוריה סירבה לבקשת אש"ף לפתוח את משרדי הארגון בביירות.

המלך חוסיין הדגיש אתמול שוב שירדן לא תדבר במקום הפלשתינים או במקום אש"ף בוועידה הבינלאומית. לירדן אין זכות או רצון לכך והעם הפלשתיני רוצה שקולו יישמע.

חוסיין, שנאם אתמול ליד רבת עמון, הבהיר שירדן מוכנה לבוא לוועידה במשלחת משותפת שתכלול שתי משלחות: משלחת פלשתינית, שתטפל בנושא הפלשתיני, ומשלחת ירדנית, שתטפל בנושא הירדני.

אלפי פועלים שובתים בגדאנסק — 7 מראשי "סולידריות" נעצרו

שביתות ההזדהות במספנות ובמפעל אלקטרוניקה בוורוצלב פרצו בעקבות קריאתו של ואלנסה לתמוך בפועלי תעשיית הפלדה השובתים □ ואלנסה נטל "חופשת מחלה" מהמספנות

עתי"ם רויטר

גדאנסק.— המשטרה עצרה אתמול 7 מנהיגים של "סולידריות" ברחבי פולין, לאחר שאלפי פועלים פתחו בשביתת במספנות "לנין" בגדאנסק, שם נולד האיגוד המקצועי החופשי ב־1980.

מקורות באופוזיציה מסרו כי לפחות 7 חברים מבין 13 חברי הוועד הפועל הארצי של "סולידריות" נעצרו בערים שונות. השביתה הביאה הסלמה ניכרת בתסיסה החמורה ביותר הפוקדת את פולין זה שנים מספר.

חמשת החברים האחרים של הוועד הפועל שבראשות היו"ר ואלנסה, ירדו למחתרת כדי להימנע ממעצר. ואלנסה עצמו לא נעצר בגדאנסק.

"אני אתכם אולם לא אני פתחתי בשביתה זו", אמר ואלנסה לעובדים שבאו לשער הראשי של המספנה. "אני לא בעד ולא נגד השביתה אולם אני עובד המספנה ולכן אני מצטרף אליכם. כל רגע חופשי אני אבוא אליכם משום שאני עומד לשירותה של האומה", הכריז. ואלנסה נשאר מחוץ למספנה לאחר שנטל חופשת מחלה.

"פועלי תעשיית הפלדה פנו באיגרת לסגן ראש הממשלה, סאדרובסקי, וביקשו לנהל עימו מו"מ, משום שההנהלה אינה מסוגלת לפתור את בעיותיהם.

השובתים דורשים העלאת שכר של 50 אחוז והצמדת השכר למדד יוקר המחיה. כן דורשים הם להחזיר לעבודה ארבעה פעילים ותשלום נוסף גם למיליוני עובדים ופנסיונרים, בעקבות העלאות המחירים התלולות שביצעה הממשלה במסגרת תוכנית הרפורמה הכלכלית.

הממשלה טוענת, כי אין לה חלק בסכסוכי השכר וכי המפעלים עצמם חייבים להגיע להסדר, בהתאם ליכולתם ומשאביהם. עם זאת הודיעה הממשלה, כי דרישות השובתים מוגזמות ומעל יכולתו של המשק הפולני המרודלל, והיענות לדרישת השובתים כמוה כהרס המאמצים לביצוע הרפורמה והנהגת מחירים ריאליסטיים בתנאי שוק מאוזן.

לך ואלנסה, מנהיג "סולידריות" בפולין, מניף ידו ומסמן "וי", בעקבות הכרזת שביתה במספנות "לנין" בגדאנסק, שבהן נולד הארגון ובו צמח. (צילום: אי.פי.)

ערב הסעודית: לא נרשה הפגנות במכה

רויטר

ערב הסעודית הזהירה את איראן, כי לא תרשה הפגנות במכה בחודש יולי.

"כל חריגה מהטקסים הבסיסיים של מסע הצליינים תיתקל בכוח, והאיראנים יודעים זאת" — אמר שר הפנים, הנסיך נאיף אבן עבד־אל־עזיז, בראיון ליומון הכוויתי "אל סיאסה".

ערב הסעודית לא תרשה הישנות מהומות, כפי שאירע בשנה שעברה, שבמהלכן נהרגו יותר מ־400 אנשים, אמר השר.

איראן הודיעה, כי ברצונה לשגר 150 אלף צליינים למכה, כדי שיפגינו שם נגד ארה"ב וישראל, ואילו ערב הסעודית הודיעה, שמספר הצליינים מאיראן יוגבל ל־45 אלף והם לא יורשו לערוך הפגנות.

השר הסעודי האשים את איראן בניסיון "לייצא טרור" על־ידי גיוס צעירים סעודיים והברחת נשק לממלכה, תוך שימוש בגורמים דיפלומטיים.

המלך פאהד טען, שהאיראנים הבריחו אשתקד לסעודיה 90 מזוודות עמוסות חומר־נפץ, במסגרת נסיונם להשתלט על המקומות המקודשים למוסלמים במדינה.

מימשל רייגן מתכוון להגדיל מכירות הנשק לחו"ל ב־25%

רויטר

מימשל הנשיא רייגן הודיע לקונגרס, כי הוא מתכוון להגדיל את מכירות הנשק לחו"ל ב־25 אחוז — מסר אתמול "ניו־יורק טיימס".

העיתון מצטט מדו"ח חסוי של משרד החוץ האמריקני, ומוסר, כי המימשל מקווה להגדיל את המכירות בשנת הכספים השוטפת ל־15 מיליארד דולר, ל־33 מדינות. משמעות הדבר, הגדלת מכירות הנשק ב־3.8 מיליארד דולר, לעומת אשתקד.

רשימה מפורטת, שהגיעה לעיתון מאחד העוזרים בקונגרס, מעידה, כי ישראל תקבל נשק ב־3.6 מיליארד דולר ותישאר גם השנה לקוחת־הנשק החשובה ביותר של ארה"ב. שני מיליארד דולר מסך הקניות של ישראל יתרכזו בקנייתם של 50 עד 60 מטוסי "אף־16", לפי אותה רשימה.

העיתון אומר, כי יחול גידול פי שבעה במשלוחי הנשק למצרים, העומדת לקבל השנה נשק בסך כולל של 2.7 מיליארד דולר, לעומת 378 מיליון דולר בלבד אשתקד.

פקיסטן צפויה אף היא לקבלת כמויות נשק גדולות, שיסתכמו ב־797 מיליון דולר, לעומת 138 מיליון דולר אשתקד.

בשנה שעברה מכר המימשל האמריקני נשק ושירותים נלווים ב־11.7 מיליארד דולר, לפי סיכומי משרד ההגנה. ציוד נוסף בשני מיליארד דולר נשלח לחו"ל כיצוא ישיר של חברות אמריקניות.

מבוכה וחוסר ודאות באופ"ק; — ירידות במחירי הנפט

רויטר, סי"צ

מחירי הנפט ירדו אתמול בשוק העולמי, לאחר שמדינות אופ"ק לא הצליחו להשיג הסכם לצמצום התפוקה יחד עם מפיקות הנפט שאינן חברות הקרטל.

אתמול כאשר נודע שלא הושג הסכם, ירד מחיר הנפט הבריטי מן הים הצפוני מסוג "ברנט" כ־16 דולר לחבית להספקה ביוני, דולר מתחת למחיר הסגירה ביום ו' שעבר.

עם זאת סבורים מומחים לתעשיית הנפט, שירידת המחירים תהיה קצרה והמצב יירגע.

נמסר, כי ערב הסעודית ושלוש מדינות אחרות במפרץ הביעו התנגדות נמרצת להצעת אלג'יריה, שנתמכה על־ידי שבע מדינות אחרות, להוריד את תקרת הייצור של הארגון ב־300 אלף חביות ביום בחודשים מאי יוני.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6143 חלקה 332 רחוב כרמלי מס' 17 והיינו הקלה 6% משטח החלקה.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 49/2 בגוש 8257 רח' שבזי–בן־ציון בחריגות, כדלקמן: עד 6% בניה, 40 ס"מ בקו בניין צדדי, 110 ס"מ בקו בנין אחורי בקיר אטום, 60 ס"מ בקו בנין אחורי, 100 ס"מ בקו בנין צדדי בקיר אטום. תכמ"ס 159/88 ות.ב. 6963.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

האוניברסיטה העברית בירושלים
מרכז מרטין בובר
מודיעים
על פתיחת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ט
לתכנית מעל"ה
מסלול עיוני ללומד המבוגר
המיועדת
לבני 40 ומעלה ולגימלאים
תכנית אקדמית חדשנית לגימלאים ולגילאי־הביניים המבקשים להצטרף לקהילה האוניברסיטאית ולהשיג תואר אקדמי תוך כדי עבודתם או ללמוד לימודים לשמם ולמלא את שעות הפנאי בתכנים אינטלקטואליים.
המעוניינים בפרטים נוספים יפנו בהקדם למרכז מרטין בובר, הר־הצופים, טל' 882443־04

אנשים ואירועים

134 עצורים, 58 פצועים בהתנגשויות ב־1 במאי בברלין המערבית

רויטר, סי"צ

134 בני־אדם נעצרו במערב־ברלין בהתנגשויות עם מפגינים בלילה שבין ה־1 ל־2 במאי ו־58 שוטרים נפצעו.

ההתנגשויות אירעו לאחר עצרות גדולות של ה־1 במאי במחוז קרויצברג. דובר המשטרה אמר, כי 350 קיצונים, שהתארגנו בקבוצות קטנות, הציתו מבנים, הקימו מחסומים וזרקו אבנים על שוטרים ובכבאים. כמה בניינים ניזוקו. המשטרה תקפה את מפירי־הסדר ברימוני־גז מדמיע ובאלות.

בשכונת קרויצברג היו גם בשנים קודמות הפרות־סדר והתנגשויות בין אנארכיסטים לבין המשטרה. דובר משטרתי ציין, כי ההתפרעויות הפעם היו חמורות פחות מאלה שאירעו ב־1 במאי בשנה שעברה.

תושב השכונה, בן 21, שצילם את ההתנגשויות עם המשטרה מחלון דירתו, הוכה ודירתו נשדדה בידי כמה אנשים לובשי מסכות.

"גרמניה המזרחית מתכוונת לשפר היחסים עם ישראל"

סט"א

גרמניה המזרחית פתחה במאמץ מקיף לשפר את יחסיה עם ישראל והקהילות היהודיות ברחבי העולם, במיוחד בארה"ב, כחלק מן המאמצים לשיפור היחסים עם וושינגטון — אמרו אתמול פקידים בכירים בגרמניה המערבית.

המקורות המדיניים בבון אמרו, כי לטווח הקרוב מנסה גרמניה המזרחית להכין את הרקע לביקור אפשרי של המנהיג הקומוניסטי הוותיק אריך הוניקר בוושינגטון, אולם מעבר לכך, חותרת היא להשיג מעמד של מדינה מועדפת ביחסי הסחר שלה עם ארה"ב. לצורך השגת מטרה זו, הודיעה באורח מפתיע על תשלום אפשרי של פיצוי לנפגעי הנאצים.

פקידים בגרמניה המערבית הזהירו מפני ציפיות מוגזמות בעניין זה, אך למרות זאת, הוסיפו, כי עצם הנכונות של גרמניה המזרחית להעלות את הנושא במו"מ עם ארגונים יהודיים היא בעלת משמעות רבה.

שיא בהגירת יהודים מבריה"מ באפריל — ישראל זכתה בפירורים

רויטר

ממדי הגירת היהודים מבריה"מ הגיעו באפריל לשיא חדש, שלא היה כמותו זה שבע שנים — 1,077 נפש — נאמר בהודעת הוועד הבין־ממשלתי להגירה בז'נבה.

"זה המספר הגדול ביותר של מהגרים יהודיים מבריה"מ שנרשם בחודש כלשהו, למן מאי 1981" — ציינה דוברת הוועדה.

עד כה היגרו השנה מבריה"מ 3,402 יהודים, לעומת 1,431 בארבעת החודשים הראשונים של שנת 1987.

מבין 1,077 היהודים הסובייטיים שהיגרו בחודש שעבר, יצאו 162 לישראל.

מומחים הביעו את הדעה, כי העלייה שחלה במספר היהודים הסובייטים המקבלים היתרי־יציאה היא תולדה של המדיניות החדשה של מיכאיל גורבאצ'וב ונובעת גם מהשיפור הכולל ביחסים בין ארה"ב וברה"מ.

דיאטה אמריקנית: 12 מיליון קלוריות לקינוח

סי"צ

תושבי העיר סלינסגרוב בפנסילווניה הכינו בשבת מנה אחרונה של "בננה ספליט", שאורכה 7.24 ק"מ, כדי להירשם שוב בספר השיאים של גינס.

מנה אחרונה זו מכילה 33 אלף בננות, 9,500 ליטר גלידת וניל, ו־570 ליטר סירופ שוקולד.

העיר סלינסגרוב כבר זכתה להירשם בספר השיאים של גינס ב־1982, כאשר תושביה הכינו "בננה ספליט" שאורכה כ־2.4 ק"מ. ב־1985 הצליחה אוניברסיטה באוהיו להכין מנה אחרונה מסוג זה שאורכה 6.4 ק"מ וגזלה מסלינסגרוב את השיא. עתה הצליחו תושבי העיר, המונה 5,500 נפש, להגיע לשיא חדש. כ־24 אלף אנשים תפסו מקומות סביב מנה אחרונה זו, שהכילה לא פחות מ־12.6 מיליון קלוריות.

ילדה בת 11 מהונגריה — רב־אמנית בשחמט

רויטר

ילדה הונגריה בת 11, ג'ודית פולגר, תהיה כנראה הרב־אמנית הבינלאומית הצעירה ביותר בתולדות השחמט.

סוכנות הידיעות ההונגרית מוסרת, כי ג'ודית פולגר זכתה ב־3.5 נקודות בתשעת המשחקים שבהם השתתפה באחרונה בניו־יורק.

"אם תגיע לתוצאות הולמות בתחרות הבאה, שבה יהיו לפחות 15 סיבובים, תהיה הרב־אמנית הצעירה ביותר בתולדות השחמט" — נאמר בהודעה.

על היום
3.5.88

סדר־יום לסכסוכים

ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין סעודיה לאיראן מדגיש את המאבק על סדר העדיפויות בעולם הערבי: הסכסוך הישראלי־ערבי מול מלחמת איראן־עיראק

אורי הורוביץ

בשבוע שעבר נקטה ערב הסעודית צעד צפוי מבחינתה. היא ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם איראן ונתנה ארכה של שבוע לנציגים האיראניים, המאומנים בארצה, לשוב לארצם. סעודיה גם הבהירה, שבנוסף לכך היא מנתקת את היחסים הכלכליים והמסחריים בין שתי המדינות. בהערת־אגב יצוין, שההחלטה התקבלה על־ידי המלך פהאד, מבלי שהתייעץ בעניינה אף עם המקורבים לו בחצר המלכות.

למרות מה ש„עוללה" איראן לסעודיה, הופתעו האיראנים. הם הישהו את תגובתם, אך לבסוף טענו שסעודיה עשתה את צעדה במצוות האמריקנים. דהיינו: צעדה אינו אותנטי, אלא מכוון על־ידי האימפריאליזם העולמי. אולם האיראנים יודעים, שסעודיה דוברת־אמת בטענתה, כי לא נזקקה לעצות אמריקניות בעניין זה.

איראן מתחה לאחרונה את חבל יחסיה עם מדינות ערביות אחרות במפרץ, ובכללן ערב הסעודית. לאיראן — שהרוח החומייניסטית, המנשבת בה, מאיימת על כל שכנותיה (כולל בריה"מ) — יש, מלבד מלחמה עם עיראק, גם „מלחמות קטנות" בלתי מוכרזות עם מדינות ערביות נוספות, השוכנות לחופי המפרץ. אחת מהן באה, למשל, לידי ביטוי כאשר איראן תקפה לפני כחודש את האי הכוויתי בוביאן; היא אף טענה, שכוחות עיראק, שכבשו את חצי־האי פאו, השתמשו באי זה כקרש־קפיצה לכיבוש חצי־האי פאו.

האיראנים גם יוצאים „להציק" לכווית בדרכים אחרות. המטוס הכוויתי החטוף נחטף על־ידי גורמים הקרובים לאיראן ואולי אף בפקודתה. (כפי שטענו הכוויתים). התגובה הראשונית לניתוק היחסים בין סעודיה לאיראן נעשתה על אדמת כווית, עם פיצוץ במפרץ סעודי, השוכן בכווית.

נשאלת השאלה, מה גרם לסעודיה לנתק, דווקא עתה, את יחסיה עם איראן? דוברים רשמיים סעודיים, כמו גם התקשורת הסעודית, הירבו השבוע לעסוק בנושא, ואף היפנו אצבעות מאשימות רבות כלפי איראן. בראש ובראשונה הוזכרו המהומות, שגרמו עולי רגל איראניים, והרגו מהם כמה מאות. מהומות אלה הלבינו את פניה של ממשלת סעודיה ברבים.

חששות מפרובוקציה

סעודיה חוששת מאוד מפרובוקציה דומה של עולי רגל איראניים גם השנה. לכן קיצצה מראש בכמות עולי הרגל, שהיא מרשה את כניסתם השנה לתחומה (חמישים־וארבעה אלף עולי רגל במקום מאה־וחמישים אלף כדרישה האיראנית). מעניין, שהסעודים הזדרזו להכריז, מיד לאחר ניתוק יחסיהם עם איראן, שלא יסוגו מתוכניתם זו. כלומר: יאפשרו לאותה מכסה שקבעו, של עולי רגל איראניים, להיכנס לתחומם ולקיים את מצוות הרגל, למרות ניתוק היחסים (יצויין, שהסעודים רגישים ביותר לנושא שמירת המקומות הקדושים לאיסלאם בארצם, ובעבר כבר הציעו האיראנים לא־פעם להעביר משלטונות סעודיה את הפיקוח על מקומות אלה. לפיכך, הסעודים לא רצו כנראה להרגיז עוד יותר את האיראנים בנקודה זו. לאמור: משמעות ניתוק היחסים עמכם הינה פוליטית, ולאו דווקא דתית).

דוברים סעודים וכלי התקשורת הסעודים דיברו גם רבות על פרובוקציות איראניות נגד סעודיה, שהאחרונה שבהם היתה הפגיעה במיכלית־נפט הנושאת דגל סעודי. כן טענו דוברים איראנים רשמיים, שאיראן מאיימת על האינטרסים הבסיסיים של הממלכה הסעודית, שבהם חופש השיט, הכנסת האורחים בעת עליית הרגל ועוד.

יצוין, שסעודיה היא אבן־הפינה בברית של שש מדינות המפרץ הערביות, הקשורות ביניהן בחוזה־הגנה משותף. בינתיים לא הגיבו שאר חברות הברית בצעד דומה לצעדה של סעודיה. יצוין גם, שבעבר ניסתה סעודיה להגיע למודוס־ויוונדי עם איראן והיחסים בין השתיים היו לא־פעם על סף התהום. ב־'84 היה קרב אווירי, שבמהלכו הטילו הסעודים אף־14 איראני, ולאחר מכן היו ביקורי שר חוץ של שני הצדדים. כל זה לא הועיל.

היחסים בין שתי המדינות המשיכו להידרדר. שר החוץ האיראני ולייטי מיהר שלשום לבקר באחת משש מדינות הברית, באבו־דאבי, על־מנת לדון ביחסי איראן ונסיכויות המפרץ. זאת, במטרה לא להביא לבידוד מוחלט של איראן ממדינות אלה. האיראנים חוששים, שלאחר שסעודיה אזרה עוז וניתקה את היחסים עימם, יחרו־יחזיקו אחריה מדינות נוספות, הקרובות לסעודיה בתפישה (ירדן ומצרים ניצבו זה מכבר באופן גלוי לצד עיראק ואין להם קשרים עם משטר חומייני). ולכן, האיראנים מנסים להוכיח, שיחסיהם עם שאר מדינות המפרץ הערביות

המשך בעמוד 9

מהמרים על גורבצ'וב

אלפי הפועלים השובתים במפעלי לנין בקראקוב בפולין מהמרים בחייהם שגורבצ'וב יתנהג אחרת, ושה„גלסנוסט" אינו אשליה ■ מסתערים מהיכן שהפסיקה „סולידריות", לפני שש שנים

אריק לי

אחרי יותר משש שנות שקט, פולין רועדת שוב.

אלפי פועלי תעשייה שובתים במפעלי פלדה ע"ש לנין שליד קראקוב בדרום פולין. שביתתם התחילה ביום ג' בשבוע שעבר, וכל יום גדלה והתחזקה. ההנהגה הקומוניסטית בוורשה איימה בצעדים דרסטיים לשים קץ לשביתה. אך מולה התייצב מנהיג תנועת „סולידריות", לך ואלנסה, והוא קורא לשביתות נוספות אם הממשלה תנסה לשבור את השביתה בקראקוב. בינתיים הצעדים החריפים שהפעילה ממשלת פולין, ובינם הודעות על אי־חוקיות השביתה, שנמסרו למנהיגיה, והזמנת שוטרים לתחנות משטרה בעיר, גרמו להחרפת המאבק.

השובתים דורשים העלאת שכרם ב־50%, אך לא רק בשבילם. את אותה דרישה הם דורשים גם לגבי כל המורים, לכל עובדי מערכת הבריאות ולכל הפנסיונרים בפולין. השובתים רואים את עצמם כנראה, כחלוצי התחדשות אותה תנועת פועלים עצמאית ולאומית, שהגנרל ירוזלסקי וחבריו ניסו לעצור לפני יותר מ־6 שנים.

לשביתה זו ממדים נוספים, ויש להבין אותה כחלק משרשרת אירועים, וגם כתופעה שאינה מוגבלת לפולין בלבד, ואף להבין את הסיבות הכלכליות שהופכות שביתות כאלו לבלתי־נמנעות, והמבטיחות, בסופו של דבר, את חידוש המאבק למען החלום העתיק ששמו „סולידריות".

גל המחאות הנוכחי התחיל לפני כמה שבועות, באמצע חודש מארס, כשאלפי סטודנטים הפגינו נגד המפלגה הקומוניסטית ושליטתה באוניברסיטת ורשה. הם הקימו „אגודת סטודנטים עצמאית". באותו היום, בקראקוב, שוטרים תקפו מאות סטודנטים שצעדו ברחוב לכבוד עשרים שנה למרד הסטודנטים של 1968. עשרות מפגינים נפצעו וכמאה נעצרו. כתגובה על האלימות בקראקוב, 400 סטודנטים בוורשה הפגינו, וצעקו „סולידריות!" ואף הם הוכו על־ידי השוטרים. אמר אחד הסטודנטים: „השלטונות חוזרים על שגיאות ההיסטוריה. הם לא למדו כלום ב־20 השנים האחרונות."

התסיסה הזאת של סטודנטים ופועלים מתפשטת בכל ארצות מזרח־אירופה. בשנה זו, אנו עדים להפגנות ורחוב של אלפי מתנגדים למשטרים קומוניסטיים במזרח גרמניה, בצ'כוסלובקיה ובבריה"מ עצמה. תנועות אלו, שהיו פעם גרעינים קטנים של אינטלקטואלים, מנותקים מהמוני העם, נהפכו לתופעות מסיביות, בתמיכת מאות אלפים. תנועות אלו גם ערות לחשיבות שיתוף הפעולה בינן. אין ספק שהרפורמות בבריה"מ, ובעיקר ה„גלסנוסט", הן שעומדות מאחורי חוסר השקט בשולי האימפריה הסובייטית, כבמרכזה.

המצב הכלכלי בפולין הוא הגורם ההופך שביתות כמו זאת שמתרחשת בקראקוב לבלתי־נמנעות. שש שנים אחרי הוצאת „סולידריות" מחוץ לחוק, רמת החיים בפולין נמוכה מרמתה ב־1975. האינפלציה הגיעה ל־35%, הגבוהה במזרח־אירופה. חובות החוץ שלה עלו ל־39 מיליארד — ושוב, זהו שיא חדש במזרח־אירופה.

הממשלה נוקטת בצעדים דרסטיים ולא־פופולאריים, כדי להחזיר קצת יציבות למשק הפולני המתפורר. דלק ובשר מוקצבים. למרות רזרבות גדולות של פחם, פולין סובלת ממשבר אנרגיה, והפסקות חשמל רבות. השלטונות העלו השנה את מחירי החשמל ב־100%, ואת מחירי המזון ב־40%.

המדיניות הכלכלית של ירוזלסקי, ותגובתם של הפועלים והסטודנטים, מזכירים (ולא במקרה) את האירועים של יולי־אוגוסט 1980, כאשר פולין נהפכה, לשנה אחת בלבד, לאחת הארצות של העולם החופשי.

יש הבדלים. זה מתחיל הפעם לא בחוף הבלטי, אלא בדרום המדינה, בקראקוב. ובמקום מפלגה קומוניסטית שולטת ומנהיג חלש בראשה, ממשלת פולין היא כיום בידי הצבא (למעשה), ואיש חזק בראשה. הפולנים מנסים להתחיל שוב במקום שבו נעצרו, בתקווה שההבדל העיקרי הוא במוסקווה. שם יושב על כס המלכות לא ברז'נייב הגוסס, אלא „הדובצ'ק הסובייטי", ממציא ה„גלסנוסט", הדוגל בדמוקרטיזציה.

הפועלים במפעלי לנין בקראקוב מהמרים בחייהם, שגורבצ'וב יתנהג אחרת, ושה„גלסנוסט" אינו אשליה.

דעתי

כן, אני בעד זה שבערוגתה של הציונות־הסוציאליסטית יפרחו מאה פרחים, כאשר כל פרח תורם את תרומתו בבניינם של חיינו החדשים

יעקב חזן

ביום שלישי 26 באפריל השתתפתי באסיפה מיוחדת הן מבחינת תוכנה והן מבחינת יוזמיה ומשתתפיה. יוזמיה: חברי סניף מפלגתנו ברמת־גן־גבעתיים וראש עיריית גבעתיים. הנושא: פגישת חברים לרגל הופעת ספרי „ראשית חדשה". משתתפיה: המון חברים שמילאו עד אפס מקום את אולמה הגדול של עיריית גבעתיים. תוכנה: ברכה חמה ולבבית של ראש העיר החבר יצחק ירון ושל מזכיר מועצת פועלי גבעתיים והרצאה מאלפת של חברנו משה סמול על ספרי. ובסיומה של האסיפה המיוחדת הזאת — הרצאתי.

האווירה באסיפה הזאת מראשיתה ועד סיומה, אווירה של חברות חמה, הערכה וידידות. האזנה דרוכה. איך אמר לי בסיומה של האסיפה חבר ותיק של מפא"י: „אמרת לנו הכל, גם דברי ביקורת רציניים ונוקבים. אבל הכל נאמר בצורה כה חברית ותוך הבלטת הדאגה המשותפת לגבי עתידנו, שאי־אפשר היה שלא להאזין לדבריך ולקבל חלק גדול מהם כחומר למחשבה רצינית. כי הכל מצעי אוהב."

בעיתון שלנו הופיעה רשימה קצרה על האסיפה הזאת. קצרה, יבשה ו„עניינית" מאוד. סוף־סוף הרי אנו זוכים יומיום לאסיפות כאלה. אבל הכותרת לרשימה הזאת היתה דווקא שמנה ומאירת־עיניים. היא בישרה לחברים: „חזן — אלחם לברית חדשה עם ה„עבודה"". חצי־פסוק שהוא חצי־אמת, ההופך את החצי הזה להיפוכה של האמת. והחברים הוטעו.

הפעם אני רואה חומרה מיוחדת בפירסום זה וחובה לעצמי לתקן את המעוות.

נכנסנו כבר לתחומה של מערכת הבחירות. היא תהיה חמורה ביותר וחורצת־גורל ממש. מפ"ם תילחם כאן את אחת ממלחמותיה הפוליטיות והחברתיות הקובעות ביותר, לא רק לגבי עצמה, כי אם לגבי כלל תנועת העבודה. כל טשטוש או עיוות עמדותינו כאן יהיה בעוכרינו. חברים רבים שואלים לעמדותי נוכח הפירסום הזה. ואני חייב להם תשובה קצרה וברורה.

מה אמרתי, אפוא, באמת?

● על אף כל הישגינו המופלאים כתנועת שחרור לאומית וחברתית, הגענו רק לאמצע הדרך.

● הציונות שרויה כעת באחת התקופות החמורות ביותר. המהפכה־שכנגד, אשר השתלטה על חיינו, מנסה להרוס את כל היסודות עליהן נבנתה הציונות עד כה, כשבמרכזה ניצבה התנועה הציונית־הסוציאליסטית והחלוצית.

● תנאי לחידושה והמשכה של המהפכה הציונית הוא חידוש מהותה הציונית־הסוציאליסטית של תנועת העבודה בישראל, שמפלגת העבודה היא בה הכוח הגדול ביותר.

● החטא החמור ביותר שבהקמת ממשלת ה„אחדות" הלאומית, נוסף על חטאיה החברתיים, התרבותיים והמשקיים הוא בטשטוש עמדותיה וחזונה הציוני־הסוציאליסטי והחלוצי של מפלגת העבודה, עם כל המסקנות הנובעות מכך. שלילתה המוחלטת של קיומה של הממשלה הזאת היא תנאי הכרחי לחידוש מהותה החברתית והפוליטית הלוחמת.

● אני מאמין באפשרות של ההתפתחות הזאת, ביודעי שכוחות רציניים בתוך מפלגת העבודה הגיעו אף הם למסקנה זאת והם למעשה בעלי־ברית שלנו במאבקנו על חידוש מהותה הציונית־הסוציאליסטית של תנועת העבודה בישראל.

● לדעתי, רק חידושה של הברית של כל הכוחות הציוניים־הסוציאליסטיים והמתקדמים בישראל יושיעו את עמנו, אבל רק כאשר אמונתי בחידוש מהותה של מפלגת העבודה תאומת, רק לאחר שבטחוני זה יהיה למציאות, רק אז אחדש את מאמצי לכינונה של ברית חדשה זאת. זהו הפירוש הפשוט והברור של עמדתי, ולא חצי המשפט שהתפרסם, לצערי הרב, בעיתוננו.

● התייצבתי בראש שוללי המערך כאשר מפלגת העבודה החליטה על השתתפותה בכינונה של ממשלת ה„אחדות" הלאומית. זה אחד הימים השחורים ביותר בחיי הפוליטיים, אבל לדעתי, — ואני בטוח בכך גם היום — לא יכולנו לנהוג אחרת. אילולא עשינו זאת, היינו מתכחשים לעצמנו ולכל שליחותה הציונית־הסוציאליסטית והקיבוצית של מפ"ם.

● המערך, כפי שהוא היה, לא יקום יותר. שילמנו מחיר יקר בעד צורת ארגונו. בברית החדשה תובטח העצמאות של כל שותפיה. לא איחוד ולא בדרך לאיחוד, כי אם אחדות של שותפים שווי־ערך, שותפים שלכל אחד מהם הזכות והחובה לתרום את תרומתו־שלו במערכה זו על עתידנו. תהיה זאת שותפות תוך מאבק ובירור רעיוני מתמיד. שותפים השומרים על תורתם הרעיונית והארגונית. כן, אני בעד זה שבערוגתה של הציונות־הסוציאליסטית יפרחו מאה פרחים, כאשר כל פרח תורם את תרומתו בבניינם של חיינו החדשים.

ופרטי השותפות הזאת הרי הם כתובים, שחור על גבי לבן, בספרי.

אלה הן עמדותי שהבינו את דברי גם באסיפה זו. לא קראתי את דברי מן הכתוב ואף לא נאמתי באסיפה מיוחדת זו. שוחחתי יותר מאשר נאמתי. והרגשתי איך נפתחו הלבבות. חזרתי והרגשתי: „חברים, תזכרו שאני איש מפ"ם. „שרוף" המאמין בייחודה של מפלגתי, שהיא לדעתי, המצפון והמצפן של תנועת העבודה, שרק בהיותה נאמנה לחזונה הציוני, הסוציאליסטי והקיבוצי, תובטח גם תרומתה לגיבוש עתידה של תנועת העבודה כולה. חברים בודדים החושבים שעל־ידי נטישתם את מפ"ם והצטרפותם למפלגת העבודה יסייעו להתפתחות זאת, משלים את עצמם. הם פוגעים במפ"ם בלי להשפיע על התפתחותה של מפלגת העבודה. רק מפ"ם מלוכדת וחזקה, בכוחה להשפיע על התפתחותה וגיבושה המחודש של תנועת העבודה בארצנו.

על הפרק

מאות־אלפים במא״

צעדי עימות

בבנק לאומי משתדלים להפחית מערכה של מעורבות העובדים באירועי 1 במאי, ומייחסים זאת להיקף המפגן שארגנה ההסתדרות ולמאבקי הוועד בהנהלה ■ כך או כך, לואי רוט צעד

אודי נחשון

לקוחות בנק הפועלים כבר מורגלים לכך שסניפיו סגורים בחג הפועלים, אבל השנה נשבה רוח קלה של חגיגיות גם בבנק המתחרה — בנק לאומי.

אחד במאי הפך השנה לעוד מהלך בעימות בין ועד עובדי בל"ל להנהלת הבנק, לאחר שהוועד ביקש מההנהלה לאפשר לעובדים להשתתף באירועים שאירגנה ההסתדרות. יו"ר הוועד, לואי רוט, אף הודיע בשבוע שעבר, שישתתף במצעד שארגנה ההסתדרות, במסגרת חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים.

בהנהלת בנק לאומי לא נבהלו מההכרזות החגיגיות של לואי רוט, ומזכירים שם, כי הוא איננו נמנה עם החסידים המושבעים של ההסתדרות. התכונה המוקדמת של הוועד לקראת אחד במאי התפרשה בהנהלת בל"ל כמפגן כוח של רוט לקראת הבחירות לוועד העובדים של הבנק בסוף השנה. רוט, המכהן שתי קדנציות בראשות הוועד, לא יוכל להעמיד את עצמו לבחירה נוספת לראשות הוועד הארצי. לכן, אומרים בהנהלה, ביקש לואי רוט להפגין הזדהות יתרה עם ההסתדרות, בתקווה שהדבר יסייע לו לערוך את השינויים הנחוצים להצגת מועמדותו מחדש. בוועד העובדים אומרים, כי הטענות האלה מגוחכות.

בסוף השבוע שעבר הודיעה הנהלת הבנק, כי תאפשר לעובדים, שיודיעו על כך מראש, להשתתף באירועים. עם זאת הובהר, כי כל סניפי בל"ל ייפתחו כרגיל. לפני העברת ההכרזה הזו היתה דריכות מסויימת גם בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, כיוון שהשבתת הפעילות בבנק לאומי, בנוסף לבנק הפועלים, היתה גוררת הודעה על ביטול המסחר ביום ראשון.

ההיעדרות, שנרשמה ביום אחד במאי מסניפי בנק לאומי, היתה כמעט ללא תקדים בתולדות הבנק. דובר הבנק מסר, כי רק סניף אחד, בבית־שאן, נסגר, ובעוד 9 סניפים היו שיבושי עבודה בגלל היעדרות עובדים — בחלקם נאלץ הסגל הניהולי למלא את מקום הפקידים שנעדרו. בירושלים למשל, נעדרו כ־150 עובדים משני סניפים גדולים. ממקורות נוספים בבנק נודע, כי נרשמו העדרויות בולטות באיזור תיכון, כאיזור חיפה, ביחידת הביצוע בהנהלה המרכזית ובמקומות אחרים. דוברי הוועד מסרו, כי במצעד שארגנה ההסתדרות השתתפו מאות עובדים, שצעדו בכמה קבוצות מפוזרות. לואי רוט עמד בהבטחתו וצעד עם ראשי ועד מועצת פועלי ת"א־יפו. בשידור הטלוויזיה מהמפגן בלטו עדיין השלטים שנשאו עובדי בנק הפועלים, אבל בל"ל רשם שם נוכחות.

בבנק לאומי משתדלים להפחית מערכה של מעורבות העובדים באירועי אחד במאי, ומייחסים זאת להיקף המפגן שארגנה ההסתדרות ולמאבקי הוועד בהנהלה. מאבקים אלה, שהתרפו לאחרונה בעקבות חלוקה סלקטיבית של חלק מהבונוס השנתי, ימצאו בוודאי אפיקים חדשים, אחרי שעברו כבר בתהלוכה של חג העובדים.

עיתון אחד מעז

„חדשות" יצא ביום בו כל עמיתיו שבתו ממלאכתם ■ האם יש ניצחון יותר יקר ללבו של קפיטליסט שורשי, מאשר הכנעתם המשפילה של סוציאליסטים?

יהודה לחב

אין שמחה כשמחה לאיד, ואם נכונה האימרה, שמחת החג של מפגיני האחד במאי היתה כאין וכאפס לעומת שמחתו של מו"ל „חדשות", אשר בניגוד לכל שאר העיתונים הופיע עיתונו בראש חוצות גם באחד במאי.

זו היתה חגיגה של ממש. הבעלים, עמוס שוקן, הוכיח כי ההסתדרות יכולה להביע רצונה כראות עיניה, אגודת פועלי הדפוס יכולה לעשות שמיניות באוויר, אגודת העיתונאים יכולה לקבל החלטה כאוות־נפשה — הכל בטל ומבוטל, לעומת רצונו־שלו והחלטתו־שלו.

אם הוא רוצה שעיתונו יופיע, הוא יופיע, ולמרות כל השאר. הוא „סידר" את כולם. אגב שימוש בתכסיסי הטעייה ונקיטה בשיטות עורמה, שלא היו מביישים את גדולי המצביאים. בעיניו, זה בוודאי מקור לגאווה.

שמחת הבן גדלה, מן הסתם, בעומדו גאה בפני אביו, גרשום שוקן, שלא עלה בידו למרות רצונו, להוציא לאור את „הארץ" כ־1 במאי. בנו „עשה ואת" עם הבן הזהב של „הארץ", ולבו בוודאי נימלא שמחה אידקין, על שבהזדמנות זאת — ודווקא בהזדמנות זאת — הצליח להכפיף לרצונו, להשפיל ולבזות כמה וכמה מעובדי עיתונו. הללו אומרים כי זיקתם לתנועת הפועלים ולערכיה נשארה בעינה, ועד יום א' השבוע רצו להאמין כי גם ב„חדשות" יוכלו לשמור על זיקתם זו ולא למעול במצפונם. הבוס שלהם נתן להם שלשום שיעור מאלף מהו שוט התנאים האישיים, ואיך פועלת מערכת שהתארגנות המקצועית של העובדים אסורה בה. האם יש ניצחון יותר יקר ללבו של קפיטליסט שורשי מאשר הכנעתם המשפילה של סוציאליסטים?

יש וישנו בצע־כסף הוא שמביא את העמוסים שוקנים למיניהם לסיפוק של ממש. כהתנפל תן על נבלה, כך התנפל עמוס שוקן על שוק העיתונים הגדול של יום א', על נוספי הספורט של „חדשות", ש„ידיעות אחרונות" ו„מעריב" וכל שאר העיתונים פינוהו. בפעם הראשונה בתולדותיו הקצרות של „חדשות" עלה אולי ביום א' סעיף ההכנסות של העיתון על סעיף ההוצאות. יתר־על־כן רבים מאוד ראו, זו הפעם הראשונה, את „חדשות" עין בעין. דרך־אגב, כלל לא בטוח כי הטעם הזה הוא המלצה טובה להמשך ההיכרות.

אף שעמוס שוקן איננו עורך „חדשות", הוא טרח, בהזדמנות זאת, לכתוב מאמר מערכת חתום, ובו הסביר כי ההסתדרות — אבד עליה הכלח. חג הפועלים הוא „אלטע־זאכן" ועל־כן ממש מצווה היא להוציא לאור עיתון באחד במאי, בניגוד להחלטתה של ההסתדרות. זוהי שטות כמובן. עמוס שוקן לא רואה פסול בקיצוץ כנפיהם של ההסתדרות והאיגוד המקצועי, אבל זה רק אמצעי לא המטרה. המו"לים של „הצופה" או „הטוריס" מתאמצים כל שנה מטעמים אידיאולוגיים להוציא לאור את עיתוניהם באחד במאי, ומשלמים לפועלי הדפוס שכר כפול ומשולש, אפילו אם איש אינו קורא בהם באותו יום. עמוס שוקן אינו דומה להם, והוא לא יתפס על מתרסים אידיאולוגיים, אם תגרדו ממנו את הקליפה הדקה של טיעונים ליברליים, כביכול, תתגלה מתחתיה במערומיה תאוות רווחים. כל המבצע המתוחכם והמבריק של הוצאת „חדשות" באחד במאי היה מתבטל לו היה כרוך בהפסד כספי. זו כל התורה על רגל אחת.

הופעת „חדשות" נועדה להוכיח בראש וראשונה שניתן להכניע את ההסתדרות ואת העובדים היום, בעניין האחד במאי, מחר, בכל עניין אחר. היום, שבירת שבתון העיתונים, מחר, שבירת מאבק העובדים. אלא שזו חרב פיפיות והלקח הוא דו־צדדי. מה שנועד להראות שעל האחד במאי אבד הכלח וההסתדרות וארגוני העובדים הם חסרי־אונים, דווקא מעשה זה המחיש בצורה נחרצת את נחיצותו וחיוניותו של רעיון הסולידריות של העובדים.

ולגופה, המחשה זו, ייתכן מאוד כי עמוס שוקן ייווכח לדעת ששמחתו קיקיונית — ושברה בצידה.

נחום מסה. לא הופתע

חיל־רגלים של ישראל העובדת במפגן (צילום מאיר פרטוש)

יריב בעל עוצמה

ההסתדרות הוכיחה שהיא מסוגלת לגייס מאות אלפי עובדים כשיש צורך בכך ● התוצאות המיידיות: חיזוק עמדתה מול האוצר במגעים על הסכמי תוספות היוקר והסכמי השכר

אבשלום קווה

קורת רוח רבה, אך לא אופוריה, שררה אתמול במסדרונות הוועד הפועל נוכח ההצלחה הגדולה של מפגן ה־1 במאי ששבר שיאים. מאות אלפים של צועדים, מבוגרים, בני נוער וילדים הביעו „דבר" הניתן לפירושים שונים. ליו"ר מטה המפגן, נחום מסה, הוכיח הדבר, „כי בעם הזה יש פוטנציאל גדול יותר מאשר תנועת העבודה מצליחה למשוך ולעורר".

מסה, בניגוד לחבריו בצמרת ההסתדרות, לא הופתע מההשתתפות המאסיבית. האירוע המרכזי של החג היה, לדבריו, בעיקרו „חגיגה עממית, חגיגת הזדהות עם המדינה וההסתדרות, שגם אם לא נשאה אופי פוליטי מובהק, היתה בה הצהרת שותפות וגאווה פועלית". ההפגנה מוסיפה תחושה של עוצמה ועוררת להרים את הראש".

התוצאות המיידיות של המפגן הן חיזוק כוחו של המזכ"ל, ישראל קיסר, בתוך מפלגת העבודה והעמדתו כיריב בעל עוצמה מול שר־האוצר, משה נסים. חיזוקה של ההסתדרות במגעים על הסכמי תוספת היוקר והסכמי השכר בשני המגזרים, הציבורי והפרטי־תעשייתי ומכה לסיעת הליכוד בוועד הפועל ולעומד בראשה יעקב שמאי. ההסתה הגדולה של סוס טרויאני זה לא רק שלא פגמה באירוע, אלא אף שירתה אותו, ככל הנראה. שמאי הוכיח פעם נוספת שהוא נכס יקר למערך.

עם זאת עלולות קבוצות עובדים שונות להשתמש במצעד ובהוצאה הכספית הגדולה שהיתה כרוכה בו ככלי לנגח בו את ההסתדרות כאשר יידרשו לוויתורים במשא־ומתן כלשהו.

העסק נדלק

לדברי מסה, שררה עד לפני שבועיים אי־ודאות לגבי שיעור המשתתפים. חברים בוועדה המרכזית חששו שהעניין יסתיים בכשלון משום שגם מבית, במשק העובדים ובמועצות פועלים, היתה רתיעה מלקחת חלק בעניין. אולם לפני שבועיים, אומר מסה, העסק נדלק. „ראשי ועדי עובדים וחברי מועצות פועלים פנו אלינו בעניין הסידורים. המצב הגיע לידי כך שהיינו צריכים לעצור את זרם המשתתפים".

חלוקה גסה של אנשי המטה מראה כי באירוע השתתפו 20 אחוז מהמשק ההסתדרותי, 20 אחוז תנועות נוער ו־60 אחוז ממועצות פועלים. במסה זו, שבה נכללו קבוצות גדולות ומרשימות של גימלאים, היה גם מספר לא מבוטל של עובדים מהמשק הפרטי. על המערכת הארגונית ניצחו, מלבד מסה, יאיר כהן, אשר שימש „קצין מבצעים", ואיציה שחם, האחראי על הסברה. שחם אומר, כי הוכח שניתן להגיע לקהל רחב באמצעים שונים ומגוונים ואפשר למצוא דרכים עוקפות לאמצעי התקשורת. רשות השידור סירבה לאשר פרסום בתשלום של האירוע בטענה שהוא פוליטי. הדבר נעשה באמצעות שילוט רחוב, פלקטים, דפדפות וכרוזי הזמנה. ובאשר לאילוצים ולכפיות, על כך אמר ישראל קיסר: „אפשר לאלץ מספר קטן של אנשים, אבל לא מסה גדולה כמו זו שהיתה".

תגובה למאבק

חבר מטה המפגן שלמה גבעולי אומר, כי ההסתדרות הוכיחה לעצמה ולאחרים שכאשר יש צורך, היא מסוגלת לגייס מאות אלפי עובדים. לכך משמעות רבה במשאים ומתנים העומדים עתה על הפרק. אפשר אם כן לומר, כי מטה המפגן סיפק למטה המאבק, שאולי יקום בקרוב, תגובה משמעותית.

חבר אחר במטה המפגן, אילן אסיה, אומר, כי יש לראות בהשתתפות הגדולה אות שהעובדים הבינו את חשיבות האירוע וגם את האופי והאווירה העממיים, ניתן לראות בכך סממן של תסיסה מעמדית, דבר המצביע על תפנית הכרתית.

בתהלוכה השתתפו כל שרי מפלגת העבודה וכן צמרות מפלגות העבודה, מפ"ם, ר"צ וחד"ש. שרי מפלגת העבודה היססו תחילה אם לבוא. התירוץ שלהם היה שיש ישיבת ממשלה. לבסוף הם הגיעו.

המשך בעמוד 9

יצחק שור

עדיפים השישה על החמישה

אם יונהג בשירות הציבורי שבוע מקוצר, עדיף הסידור הקיים, בו רוב המורים מלמדים ממילא חמישה ימים, על פני הפיכת יום שישי לרשות. המבוססים ישכרו שירותי חינוך והעשרה, וילדי העניים ישוטטו ברחובות

בולי אשתקד החליטה הממשלה להתיר לשר האוצר להיכנס למו"מ עם ההסתדרות בדבר הנהגת שבוע עבודה מקוצר. החלטת הממשלה קובעת, כי שירותי החינוך והבריאות יופעלו באותו היקף ובאותה רמה שבה הם נתונים ביום. המשמעות המעשית של החלטה זאת היא, שהגננות, המורים, והעובדים המינהליים יעבדו חמישה ימים בשבוע, ואילו המערכת עצמה תמשיך לפעול שישה ימים בשבוע. החלטה זו תהיה מעשית, אם היום החופשי לכלל העובדים במשק, ובתוכם למורים, יתפרס על פני כל ימות השבוע ולא יינתן ביום ו' דווקא.

בעקבות החלטת הממשלה וחתימת הסכם מסגרת בין נציגות שירות המדינה לבין ההסתדרות, בדבר הקמת צוות משותף לבחינת הסדר המעבר לשבוע מקוצר, מינה מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, ועדה בראשות עמי וולנסקי, מנהל האגף לתכנון במשרד זה, כדי לבחון את היערכות מערכת החינוך לקיצור שבוע העבודה במשק. בשבוע שעבר נמסר דו"ח וולנסקי, מסוף מארס השנה, לפרסום.

הוועדה הורכבה על טהרת עובדי המשרד והמערכת. לא שותפו בה אנשי אקדמיה ומחקר, ולפיכך אין אנו יודעים כיצד נוהגות מדינות שבהם כבר פועל שבוע עבודה מקוצר. לא שותפו בוועדה נציגי משרד העבודה, אשר מכירים את בעיות האימהות העובדות. לא שותפו נציגי הורים וארגוני מורים. התעלמותו של מנכ"ל החינוך, ד"ר שושני, מרצון ההורים והמורים ומניסיון משרד העבודה והחוקרים, מוסיפה התנגדויות ומחלוקות, שניתן, אולי לוותר עליהן.

ועדת וולנסקי ממליצה לפני הנהלת המשרד להנהיג ניסוי בשישה יישובים, בשנת הלימודים תשמ"ט, ובעקבותיו להגיע למסקנות. אבל טרם שייערך הניסוי תצטרך הנהלת המשרד להכריע בין שתי תפיסות: א) בין הנהגת חמישה ימים למורים ושישה ימים לתלמידים. ב) בין הנהגת חמישה ימים למורים ושישה לתלמידים, אלא שהיום השישי יהיה רשות.

לוועדת וולנסקי התברר, שכבר עתה עובדים רוב המורים חמישה ימים. לפיכך, החלטת הממשלה להנהיג בעתיד שבוע מקוצר תיחשב בעיני ארגוני המורים כהרעה בתנאי עבודתם, שהרי הם יאבדו את יתרונם ביחס לעובדים אחרים במשק. כמו ארגוני המורים, שאיתם נערכו שיחות במהלך עבודת הוועדה, סבורה גם ועדת וולנסקי, כי אם אכן יעביר השירות הציבורי", ומערכת החינוך בכללה לשבוע מקוצר, הרי שלא ניתן יהיה לשחרר משישה ימי עבודה את בעלי התפקידים הבאים: 4,000 גננות, 4,000 עוזרות לגננות, 6,000 מחנכות בכיתות א'־ג', 2,300 מנהלים, 2,300 מזכירות ו־2,300 שרתים. כל אלה ידרשו תוספת שכר בשיעור של 16 אחוזים, שישית מן השכר הנוכחי, בסכום כולל של 73 מיליון שקלים. אבל הכסף לא יענה את הכלו ייתכן מצב, שבו יעדיפו מחנכים מנהלים ועובדי מינהל לעבוד חמישה ימים, חרף תוספת השכר שתובטח להם. במצב כזה ירוקנו מוסדות החינוך לממלאי מקום בלתי־מיומנים.

גם בחטיבות הביניים ובחטיבה העליונה יווצרו קשיים: מספר ניכר של מנהלים טוען, כי דחיסת שעות בשבוע מקוצר העמיס על התלמידים שמונה שעות ביום, לפחות אחת לשבוע. מי שמכיר את המערכת יודע כי גם שעת אפס בחורף וגם שעה שביעית בקיץ הן שעות אבודות, ולא רק השעה השמינית.

חרף ייחודה וקשייה של מערכת החינוך, ייתכן שהמשק בכלל והשירות הציבורי בכלל יעברו לשבוע עבודה מקוצר, בן חמישה ימים. במצב כזה לא יהיה לממשלה מנוס מתשלום שכר נוסף, ליום ו', ל־25,000 עובדי חינוך ומינהל, שמשרתם איננה ניתנת לפיזור על פני חמישה ימים, כמו גננות, עוזרות, מחנכות בכיתות א"ג', מנהלים, מזכירות ושרתים. במצב זה תיאלץ הממשלה לשנות את החלטתה ולהוסיף לשכרם של עובדים אלה את הסכום השנתי של 73 מיליון שקלים.

ההחלטה בדבר הנהגתו או אי־הנהגתו של שבוע עבודה מקוצר בשירות הציבורי איננה תלויה במשרד החינוך. אילו היתה ההחלטה תלויה במשרד, היה מעדיף יו"ר המזכירות הפדגוגית, דוד פור, כי המשאבים הנוספים אשר תיאלץ הממשלה להקצות יועברו לשיפור תנאי עבודתם של המורים ולא לשכרם. לא שיש לו משהו נגד תוספת לשכרם הדל של עובדי ההוראה, אלא שעדיף להקטין את הצפיפות בכיתות ולתגבר את השתלמות המורים, ולא לתת תוספת כספית לחלק מהם.

אני מקווה ששר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אשר מגלה רגישות רבה למצוקתן של השכבות החלשות בחברה, ידחה מכל וכל את האפשרות של הפיכת יום הלימודים השישי ליום רשות. ההנחה התיאורטית שהניחה ועדת וולנסקי, שקיימת אפשרות כי היום השישי ימומן בידי הורים המעוניינים "בתוכנית לימודים נוספת" (תל"ן) נכונה רק ביחס למבוססים. לעומת זאת לא נכונה ההנחה, שהמדינה תממן את התל"ן (חינוך אפור) לאוכלוסייה הבלתי־מבוססת. שר האוצר משה נסים מעוניין להעביר יותר ויותר שירותים ממימון בידי המדינה למימון בידי הפרט. זוהי המגמה השלטת כיום גם באנגליה של תאצ'ר ובארצות־הברית של רייגן. ההנחה, התיאורטית מאוד, שהרשויות המקומיות יממנו את התל"ן לשכבות החלשות, גם היא חסרת יסוד. מצבן של הרשויות המקומיות הולך ורע, ואין להניח שהן ייטלו על עצמן מה שהממשלה איננה מוכנה ליטול.

הנהגת יום ו' כיום רשות, כפי שמצביעה ועדת וולנסקי כאחת האפשרויות, תביא לפריחת שירותי חינוך מסחריים, שיענו על צרכי האחזקה (שמרטפיות) של ההורים המבוססים. ילדי העניים משכונות המצוקה ישוטטו ברחובות. כבר עתה הולך וגדל הפער בין אלה המחזיקים לילדיהם מורים פרטיים וחוגים יקרים, לבין אלה המסתפקים בהיקף המקוצץ של מערכת השיעורים מייסודה של ממשלת ישראל.

איתמר מפחד מארנבים

דויד גרוסמן, איתמר פוגש ארנב • איירה, אורה אייל • עם עובד; 1988

איתמר אוהב חיות. איתמר אוהב את כל החיות שיש. איתמר אוהב אפילו חיות שאין, כמו חד־קרן או כמו דינוזאור. ויש רק בעל חיים אחד שאיתמר מפחד ממנו. ארנב. איתמר לא יסכים להביט בספר שיש בו תמונה של ארנב. וכשהוא מטייל עם אמא ואבא בגן־החיות, והם מגיעים לכלוב של הארנבים — הוא שם את הידיים על העיניים כדי לא לראות ולא לפחד.

מרוע מפחד איתמר מן הארנב? יחסו של הילד אל החיה, כתב פרויד ב„טוטם וטאבו", דומה דימיון רב ליחסו של האדם הפרימיטיבי אל החיה. בילד לא ניכר עדיין שמץ מאותה יוהרה, שעתידה להביא אל בן התרבות המבוגר להפריד את טבעו שלו מכל דבר חייתי, על־ידי מתיחת קו תיחום חד. מורה הוא בלא היסוס בשוויון ערכה הגמור של החיה. ואולם, בהסכמה זו בין הילד לבין החיה תארע לא אחת תקלה מוזרה. פתאום מתחיל הילד להתיירא מפני סוג חיות מסוים, ולהיזהר ממגע בכל פרט ופרט שבאותו סוג, או ממראהו. בתנאים הקיימים בערים לא רב הוא מבחר החיות העלולות להיעשות מושאים של פוביה (בעתה, פחד כבד). אלה הם סוסים, כלבים, חתולים, לעתים נדירות יותר עופות, ולעתים קרובות עד להתמיה, בעלי חיים זעירים כמו חיפושיות או פרפרים.

לשון אחר: איתמר סובל מפוביה. מושא הבעתה שלו הוא הארנב. אין זה פחד ריאלי, שהרי איתמר לא ראה ארנב אפילו בתמונה. זהו מפחד שמקורו בחיי הנפש העמוקים של איתמר ובדמיונו. המאוויים לטרוף, לנשוך, לבלוע את האובייקט השנוא, אינם זרים ליד בגיל הרך. איבתו הזמנית כלפי אמו עלולה לקבל גם צורה קניבלית. משאלה זו של הילד, לטרוף את הקרובים לו, בשל יחסו הדו־ערכי כלפיהם, מעוררת בו רגשי אשם ופחד. ניצני מצפון ראשונים מלמדים אותו, כי מה שמאחלים לאחרים מן הדין שאחרים יאחלו לו. כך גולש הילד מן התפקיד האקטיבי של מי שרואה עצמו כחיה טורפת לתפקיד הפסיבי של מי שצפוי להיות נטרף.

מי הוא הארנב? דויד גרוסמן איננו תורם לנו אפילו רמז, שכן איתמר, בסיפרו זה, הוא בן יחיד. אם ייתכן שהוא מסמן, באורח בלתי מודע כמובן, את פחדיו האמיתיים של הזאטוט מפני אח קטן, אפשרי, בלתי מוכר ומסוכן מאוד. יתכן שאיתמר מפעיל את המכניזם הנפשי המורכב הזה, של הפניית שנאתו ופחדיו כלפי אובייקט חף מפשע, כדי להסוות את שנאתו ופחדיו כלפי הוריו.

לאיתמר יש סיבה טובה להיות עוין את הוריו: הם רוצים שיגדל, שירכוס את כפתוריו, שלא יאחר לגן. לשון אחר: הם רוצים שהוא יוותר על עקרון העונג למען עקרון המציאות. האמת היא, שגם איתמר רוצה לגדול, אלא שלבו קרוע. בו זמנית הוא גם רוצה להישאר קטן, לחלום ולשחק מבלי להיכנע למוסכמות הקבועות, כי בשעה מסוימת עליו ללכת לגן. כל ילד סובל מפחדים אפילו בני עשר מתכרבלים בלילות בתוך שמיכותיהם לשמע יללות חתולים או נביחות כלבים.

איוריה של אורה אייל הם מקסימים. „איתמר פוגש ארנב" הוא השלישי בסדרת סיפורי איתמר של דויד גרוסמן. זוהי הסדרה הטובה ביותר שיצאה בשנה האחרונה לגיל הרך.

רשות הקורא

בהעדר תשובות משכנעות

„אלחם לברית חדשה עם ה„עבודה"", אומר יעקב חזן („על המשמר", 27.4.88). ראוי אם כן, לשאול את הח' חזן לפחות ארבע שאלות:

האם הוא מקבל את שלושת הלאווים של פרס — לא למו"מ עם אש"ף, לא למדינה פלשתינית ולא לחזרה לגבולות 1967;

האם הוא תומך במדיניות היד החזקה של רבין בשטחים הכבושים — מדיניות הנראית לרבים מאיתנו לא רק כמוטעית אלא פושעת;

האם יש ללכת עם העובדים או עם מדיניותה החברתית־הכלכלית של מפלגת העבודה;

ואחרון־אחרון חביב, אם הכוח לשינוי המצב בידי מפלגת העבודה, למי נחוצה מפ"ם כמתווכת — מדוע אין להצביע בעד מפלגת העבודה ולא בעד מפ"ם בבחירות לכנסת כדי לחזק את ידי אותו כוח היכול לשנות את המצב.

בהעדר תשובות משכנעות לשאלות אלו, נדמה שנותר רק מוצא אחד לשוחרי השלום והקידמה — רשימה משותפת של ר"צ, מפ"ם, אנשי „שלום עכשיו" וכוחות השלום בקרב האזרחים הערביים של המדינה. רשימה כזאת, המסוגלת בלי ספק לגבש קונסנזוס בשאלות הקובעות את גורלנו, עשויה ללכד את כל אלה השואפים הן לדחות את איום הימין והן ללחוץ, מעמדת כוח, על מפלגת העבודה בכיוון מדיניות שלום אמיתית.

דן ליאון, ירושלים,

לקתה בחסר

בכתבתו של שלמה סלוצקי („על המשמר" 27.4.88) נמסרו דברים שאמר יעקב חזן במסיבה שנערכה לכבודו בגבעתיים, עם הוצאת ספרו „ראשית חדשה". לא אתייחס כאן לקטעים אשר נבחרו לציטוט מתוך נאומו, אך הכתבה לקתה בחסר רציני, כאשר לא צוין אופיו של האירוע.

חזן הוזמן ע"י ראש עיריית גבעתיים יצחק ירון. נערכה קבלת פנים לכבודו בלשכת ראש העיר ואחר־כך הכינה העירייה מסיבה סביב שולחנות ערוכים למאות מתושבי העיר. ראש העיר נשא דברי ברכה חמים, חזן נשא דברים והציבור הגדול היה איתו. הנחה את הערב משה סמולר, יו"ר סניף מפ"ם ר"ג־גבעתיים.

זיוה בן־שלום

הערכת המערכת:
התייחסותו של חזן לאירוע ולדיווח עליו מופיעה ב„על־היום". הליקוי בדיווח נבע מתהליך העריכה ואינו מוטל על הכתב.

סוף ידוע

לכל הטוענים שאש"ף כביכול לא הכריז על הכרתו בזכות קיומה של מדינת ישראל במצב הקיים בין ישראל לבין העם הפלשתיני, והנהגתו היחידה, אש"ף, מוטלת על ישראל החובה להצהיר ראשונה כי היא מכירה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני, וכי היא מוכנה לנהל מו"מ לשלום צודק עם נציגם, אש"ף. ישראל, כמדינה ריבונית, אינה נמצאת תחת סכנות המרחפות על העם הפלשתיני והנהגתו. אם אש"ף יצהיר קודם על הכרתו בישראל, הוא חושש, ובצדק, שייכנס למילכוד ממנו קשה לחזור.

אין לי ספק כי רוב מוחלט בממשלת ישראל (ליכוד ו/או מפלגת העבודה) יאשים את אש"ף בהעמדת פנים ובהסתרת האמת. אחרים, למרות שיתנו אמון באמיתות ההצהרה, לא יסכימו לדבר עם אש"ף בכל מקרה. מתוך כל זה, אש"ף והעם הפלשתיני יצאו במצב אבוד. מכאן עלולים להתפתח, בין השאר, משבר אמון של העם הפלשתיני באש"ף ובהנהגתו. המאבק המזוין יחריף, והמנהיגות הפלשתינית העתידית תהיה קיצונית ותעמוד מול מנהיגות ישראלית, קיצונית, וסוף הסיפור ידוע.

עופר כסיף, ירושלים

לא מפיה

ב„על המשמר" מ־25.4.88 מופיע מאמר מערכת, במסגרת, תחת הכותרת מהו ה„יזכור" הנכון, וכו'. ברצוני לציין כי ה„יזכור" הנכון והמקורי כפי שקבעו גדולי התורה בישראל לפני שנים רבות.

הנוסח הנכון הוא „יזכור אלוקים" וגו'. מה שציינתם, מה שאמרה שולמית אלוני בעניין זה, הרי לא מפיה אנו חיים.

ראובן ברטוב, ירושלים

תיקון טעות

בכתבה של ורד לוי אתמול תחת הכותרת „הצנזור: אין תגובה" נפלה טעות. הצנזור הראשי, תת־אלוף שני, לא אמר, כפי שפורסם „אני לא מכיר את בושינסקי", אלא „אני לא מכיר את הדברים שע"י בושינסקי אמר".

פיאז'ה בנעלי־בית

ז'אן קלוד ברינגייה: הלמידה האנושית. שיחות עם פיאז'ה. תרגם: דוד ניב. סדרת מעוף בעריכת מנחם ברינקר. כתר 1988. ירושלים, 180 עמודים

ז'אן פיאז'ה הוא בעת ובעונה אחת מפורסם ובלתי־מוכר. בציבור הרחב הוא מוכר כפסיכולוג, שחקר את התפתחותו השכלית של הילד, את האינטליגנציה שלו ואת חשיבתו. המחנכים מגדירים אותו כ„פרויד של הלמידה היוצרת". בקרב חבריו המומחים, הוא מוכר כביולוג, פסיכולוג, סוציולוג, פילוסוף־לוגיקן ואיש המדעים המדויקים. עבודותיו בתחום החשיבה זכו להתעניינות עצומה בקרב אנשי מחשבים, ותיאורטיקנים העוסקים בבינה מלאכותית.

ז'אן קלוד ברינגייה, כתב־עורך בטלוויזיה הצרפתית מתעד בספר שלפנינו ארבע־עשרה שיחות שקיים עם פיאז'ה, בביתו ליד ז'נבה, ושידר אותן לפני כתריסר שנים בטלוויזיה הצרפתית. זהו ספר ראשון בעברית, המתאר את פיאז'ה בנעלי־בית, ואין הוא מיועד לבעלי מקצוע בלבד. אדרבא, זהו ספר פופולרי, המשלב תיאור עיוני־אישי בתפיסה בין־מקצועית רחבה, הנוגעת לכל תחומי העשייה המדעית של פיאז'ה. מוזר הדבר, שהמהדיר לא ציין את העובדה שפיאז'ה נפטר לפני שמונה שנים ואף לא צירף מסה קצרה על תולדות חייו.

מן הספר עולה דמותו של מורה בחסד עליון, פילוסוף, השונה תכלית שינוי מן הפרופסור המלומד, המסורתי, היודע הרבה על מעט. פיאז'ה מצטייר כאדם המקרין השראה, וכאדם המפרה את מחשבתם של מדענים בתחומים שונים כמו מתמטיקה, פיסיקה, מחשבים, פסיכולוגיה והחינוך. את עבודתו המדעית הראשונה כתב פיאז'ה בהיותו בן 11, על הדרור האלבינוטי. האיש אשר קיבל עבודה זאת, מנהל המוזיאון למדעי הטבע בנויישאטל, שווייץ, לא ידע שכתב אותה ילד, אשר מרבה לשוטט בין ההרים והאגמים של ארצו היפה מתבונן בבעלי חיים. לפיכך הזמין מנהל המוזיאון את בעל העבודה המדעית לכהן כסגן האוצר של המוזיאון. כאשר בא פיאז'ה לראיון גילה המנהל, כי לפניו ניצב ילד בן 11 בלבד.

התעודה המדעית היחידה המצויה בידיו היא תעודת דוקטור למדעים בביולוגיה, שהוענק לו בגיל 21. באותם ימים נסע לפאריס והחל לעסוק בפסיכולוגיה. לאמיתו של דבר, לא הפסיק פיאז'ה לעסוק באורח פעיל בביולוגיה וחיבר במקצוע זה ארבעים ספרים. כפי שעסק באורח מדעי אינטגרטיבי הן בביולוגיה והן בפסיכולוגיה סבר פיאז'ה שאין שום מחיצה בין הפיסי לנפשי או בין הביולוגי לפסיכולוגי. כך, למשל, האורגניזם החי מסוגל לראות את הנולד: הניצן מרמז מראש על הפרח. העובר מרמז מראש על איבריו בבגרותו. את הפסיכולוגיה הוא תופס כמדע ההתנהגות. לדעתו, תוכנן השכל בתורשה הגנטית, ושלבי ההכרה אינם אלא שלבים בהבשלת האורגניזם. מטרתו היא לבנות את הגיון רוח האדם ולגלות את דרך התהוות הגיון החיים. זהו בדיוק הטעם לכך, שאנשי הבינה המלאכותית מפיקים תועלת רבה מעבודותיו בתחום האינטליגנציה והתפתחות ההכרה.

באחת מן השיחות שבספר, מעלה המראיין שאלה מרכזית, שמציגים מבקרי פיאז'ה לפניו, ובעיקר מקרב חסידי פרויד: מדוע עסק בחקר התהוות החשיבה הלוגית אצל הילד, אך כמעט ולא נתן את דעתו לקיום גורמים רגשיים? על כך השיב פיאז'ה שהדבר איננו מעניין אותו. אין הוא רואה עצמו כפסיכולוג, אלא כאפיסטמולוג, כמי שעוסק בתורת ההכרה. התיאוריות על מערכת הרגשות נראות לו ארעיות ביותר ואילו הוא מצפה שהפיסיולוגים ייתנו לנו הסברים אנדוקרינולוגיים מדויקים, כלומר עובדות. ברור בהחלט, שכדי שהשכל יפעל יש־צורך במניע, שהוא רגשי. אבל אותו מעניין הצד המבני, התפיסתי, הלוגי, ולא המניע.

פיאז'ה מתייחס בספקנות רבה לזיכרון, הממלא תפקיד מרכזי בפסיכואנליזה. לעניין זה הוא מצטט את אריקסון, פסיכואנליטיקן בלתי־שגרתי, שאמר כי העבר משוחזר על־ידי ההווה, ממש כשם שההווה מוסבר על־ידי העבר. יש כאן פעילות גומלין, שעה שבעיני הפסיכואנליטיקן האורתודוקסי קובע העבר את התנהגות המבוגר בהווה. ובכן, עבר זה, כיצד אתה מכירו? אתה מכירו באמצעות הזכרונות, שהם עצמם משוחזרים בתוך הקשר של הווה. והקשר זה של ההווה הוא מורכב יותר, מאשר שימוש פשוט בזכרונות ילדים.

ספרו של ברינגייה, „הלמידה האנושית, שיחות עם פיאז'ה", תורם תרומה מסוימת לפופולריזציה של עבודות פיאז'ה בתחום הפסיכולוגיה של ההכרה, ולהארת הקשר שבין עבודתו לבין תחומי דעת רבים. ואולם, ספר זה לוקה בליקוי חמור: אין הוא דן, אלא ברמז, בהשפעתו העצומה של פיאז'ה על המעשה החינוכי. בעיקרו של דבר חשב פיאז'ה, שתפקיד החינוך הוא לעצב אנשים ביקורתיים, אשר אינם מקבלים כמובן מאליו מה שניתן להם. הסכנה הגדולה האורבת לבני האדם בזמננו היא סכנתן של סיסמאות, דעות קולקטיביות, ומחשבות „מן המוכן". מטעם זה זקוקה החברה לתלמידים פעילים, הלומדים ללמוד בעצמם, חלק על־ידי פעילותם הספונטנית וחלק באמצעות החומרים שמגישים להם המבוגרים.

לתורתו של פיאז'ה על התפתחות ההכרה והחשיבה של הילד ישנה כיום השפעה ניכרת בבתי־המדרש למורים ובבתי־הספר לחינוך של האוניברסיטאות. תפיסתו מיושמת באורח מודע ומכוון במרכזו ללימוד פעילויות הילד, שהקים גדעון לוין ליד סמינר אורנים בטבעון, ובגני הניסוי הפועלים בהשראתו. מטעם זה בולט ליקויו של הספר עוד יותר.

התרגום העברי של דוד ניב מצטיין בלשון קולחת, בהירה ומדויקת. זהו הישג נכבד למתרגם, החייב להתמודד עם מונחים בין־מקצועיים כה מורכבים, כמו מחקריו והשפעותיו של פיאז'ה.

פסק ודין | א. אבישר

העבירה והנסיבות

שמעון הועמד לדין לפני בית המשפט המחוזי בבאר־שבע, באשמת הריגה. הוא הואשם בכך שברשלנות ובמעשה אסור גרם למותה של צעירה כבת 17, תלמידת בית־ספר תיכון ברצועת עזה, כאשר ירה מאקדח לעבר חצר בית הספר, תוך גילוי פזיזות וחוסר איכפתיות לתוצאות מעשהו. המקרה, שהתפרסם בשעתו בעיתונות, עורר סערה רבה.

פרקליטות המדינה ביקשה, מבית המשפט המחוזי בבאר־שבע, לעצור את שמעון עד שייתרץ דינו. הבקשה נדחתה על־ידי השופט המחוזי לרון. המדינה עררה לפני בית המשפט העליון.

לגירסת המדינה, הראיות לכאורה מונעות כל הנחה, כפי שהניח השופט לרון, כי יתכן ששמעון עשה את אשר עשה מחמת תקלה. למשל, שכדור נפלט מאקדחו בשוגג, או כיוון שפעל מתוך התרגשות ובהלה. המדינה טענה, כי הראיות לכאורה מצביעות על כך ששמעון ביצע את מעשהו במודע, תוך החלטה ללמד לקח את תלמידות התיכון שהתפרעו וגרמו שיבושים בתנועת המכוניות בכביש. במלים אחרות, הוא השתמש באקדחו כדי לעשות דין לעצמו. מה שעשה, ותוצאות המעשה, הם חמורים ביותר ורק בשל כך כבר קיימת הצדקה לצוות על מעצרו עד תום הליכי המשפט נגדו.

לדעת השופט בייסקי, המעשה היה חמור, גם אם הובא בחשבון שהדבר בוצע על רקע המצב — צעירים מתפרעים, התוקפים באבנים מכוניות על הכביש. אך השופט לא קיבל את גירסת הפרקליטות, שקיים כביכול כלל, לפיו אם מואשם אדם בעבירה חמורה, ומתוך ההנחה שיש ראיות מבוססות להוכחתה, די בכך בלבד כדי להצדיק מעצר עד תום ההליכים. לטענה זו אין בסיס, קבע השופט בייסקי.

חומרת העבירה אומנם נשקלה בדיון אם להאריך מעצרו של נאשם, אך לצידה היו שיקולים נוספים, כגון הסכנה לשלום הציבור והחשש לשיבוש הליכי המשפט, אם ישוחרר הנאשם — החשש שאם ישולח לחופשי הוא עלול לבצע עבירות נוספות ולסכן את שלום הציבור.

יש עבירות שבפניהן נסוג אפילו עקרון חירות הנאשם, של החשש והסכנה לשלום הציבור. מאידך, אפילו עבירה חמורה ביותר אינה חייבת להיות מנותקת מהזמן ומהמקום בהם בוצעה, מאישיותו של הנאשם ומההיבט של האינטרס הציבורי.

השופט בייסקי סבר, כי צדק השופט המחוזי בדחותו את בקשת המדינה, שהרי הביא בחשבון את כל השיקולים הרלוואנטיים: מכאן חומרת העבירה, ומכאן הנסיבות שבהן בוצעה, כאשר שמעון הגיע למקום בו אירע התפרעות, ואפשר שהאירועים מילאוהו מתח ופחד עד כדי עשיית מעשה פזיז ולא שקול. אפשרי גם שכדור נפלט מאקדחו — והרי אז אין להאשימו בחוסר איכפתיות וברשלנות פושעת.

כידוע, על רקע תהיות ומחאות, שוחרר שמעון ממעצרו.

בולים ובולאים | יהושע מרקוס

הצלחה ל„עצמאות 40"

תערוכת בולים לאומית "עצמאות 40" - כנס אספני יודאיקה
NATIONAL STAMP EXHIBITION "INDEPENDENCE 40"
JUDAICA CONVENTION

N° 029
נושאי יודאיקה העיקריים: תנ"ך, אישים, מגן־דוד, בתי־כנסת, א"י ושואה
THE MAIN SUBJECTS OF JUDAICA: BIBLE, PERSONALITIES, STAR-OF-DAVID, SYNAGOUGES, HOLYLAND AND HOLOCAUST

עם נעילת תערוכת הבולים הלאומית „עצמאות 40" שהתקיימה בבנייני האומה בירושלים בימים ב־19־26.4 ניתן כבר לסכם שתערוכה זו, הגדולה בתערוכות הלאומיות בארץ, זכתה להצלחה רבה. למרות היותה תערוכה לאומית, הוצגו בה, נוסף ל־300 אספנים מישראל, אספנים מ־13 מדינות.

תערוכת בולים נמדדת ברמת הארגון, בהיקף ובטיב המוצגים וקהל המבקרים. ובתחום זה הסיכום הוא חיובי. הארגון היה כהלכה, והתצוגות הבולאיות היו מעניינות מאוד. הונפקו בולים ופריטים בולאים יפים, והעיקר — קהל רב נהר בכל ימי התערוכה.

התערוכה, שנערכה בחסות שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי וראש עיריית ירושלים טדי קולק, העלתה תרומה חשובה לאירועי חג העצמאות ה־40. בארגון התערוכה עסקו השירות הבולאי ורשות הדואר, התאחדות בולאי ישראל, ובעיקר אגודת בולאי ירושלים, שלחבריה ופעיליה ניסיון רב בארגון תערוכות לאומית ובינלאומיות שהתקיימו בירושלים, וליו"ר הנהלת התערוכה, משה ויגוצקי, איש רב פעלים בתחום הבולאות, שכיהן גם בהצלחה רבה כנשיא התאחדות הבולאים בישראל. יתר חברי הנהלת התערוכה היו מ. טנורק מקיבוץ מעלה החמישה, מזכיר התערוכה, וצבי שמעוני, יו"ר הוועדה הפילטלית ועוד. כן יש לציין את עזרתה של התאחדות הבולאים בישראל.

יצויין במיוחד חלקו של השירות הבולאי בארגון ובהצלחת התערוכה. השירות הבולאי השתתף תמיד בארגון תערוכות הבולים שנערכו בישראל, אולם לרוב בדאגה להבטחת מימון, כארגון התערוכות ובהנפקת בולים וגליונות מזכרת לרגל התערוכות, שחלק מההכנסותיהן נועדות למימון התערוכה. בשנים האחרונות משתתף השירות הבולאי באופן מאסיבי בארגון התערוכות. יש לציין במיוחד את מנהל השירות הבולאי, ינון ביילין וצוות עוזריו, שתרמו רבות להצלחת התערוכה. יש להזכיר גם את חלקה של רשות הדואר, שהשירות הבולאי הוא חלק ממנה.

טקס פתיחת התערוכה נערך בהשתתפות קהל רב של מוזמנים. פתח יו"ר הנהלת התערוכה, משה ויגוצקי והושמעו דברי ברכה של יו"ר התאחדות בולאי ישראל, האנס סינק ומנהל רשות הדואר יצחק אול. ראש העיר טדי קולק ציין בסיפוק כי שוב מתקיימת תערוכת בולים בירושלים, ואמר שבולי ישראל זוכים לאהדה בעולם. הוא הזכיר, כי בעוד עשר שנים יחגגו 3000 שנה לדוד המלך, שהפך את ירושלים לבירת מלכות ישראל, והציע להנפיק בול דוד המלך.

שר התקשורת גד יעקבי ציין, כי הבולים הם דרך חשובה לתקשורת בין עמים, והתערוכה היא מפעל תרבותי, לאומי ובינלאומי חשוב. יעקבי לראש העיר כי לא יחכה עשר שנים, וימליץ כבר עכשיו לוועדה הקובעת את הוצאת הבולים שינפיקו בול דוד המלך.

כמו בכל תערוכת בולים גם הפעם מספר אירועים שכל אחד מהם צויין בחותמת דואר מיוחדת. אירוע אחד לא התקיים — טיסת הצפלין שאמורה היתה להתבצע ביום שהוקדש לדואר אוויר, בוטלה בגלל רוח בלתי צפויה.

במסגרת יום תולדות הדואר ויודאיקה התקיים הכנס העולמי של אספני יודאיקה. לרגל הכנס הנפיקה אגודת אספני יודאיקה בישראל שני תדפיסים בצורת גליון מזכרת בולאי ובהם תעתיקי בולי יודאיקה שונים, המדגימים את הנושא. התנ"ך, אישים, מגיני דוד, בתי־כנסת, ישראל, ארץ־ישראל והשואה, הם הנושאים העיקריים בתחום זה, שהודגמו בתעתיקי כתריסר בולים שהודפסו בצבעים המקוריים בשני גליונות מזכרת. אנו מביאים כאן את הגליון הכולל בית כנסת, בול ארה"ב, גולדה מאיר על בול סיינט לוצ'יה, בול אנטישמי, שהופיע בסרביה בתקופת הכיבוש הנאצי, תנ"ך על בול איטלקי, הרכב „ירושלים" בבול איטלקי לבנט ובול ישראלי — הדגל.

על המוצגים בתערוכה, ההצלחה במכירת בולי ישראל שהונפקו לרגל התערוכה ועל חלוקת הפרסים — במדורים הבאים.

תגובות

לפתוח את הוויכוח

את הוויכוח במפ"ם על הקמת מדינה פלשתינית יש להעלות להכרעה. אין לעטוף אותו בשאלת היחסים של מדינה כזו עם שכנותיה

חנוך בארי

הצעות הפרק המדיני לוועידה העשירית של מפ"ם מונחות לפנינו. במרכזן עומדות דרכה של המפלגה ועמדותיה בנושא השלום ופתרון השאלה הפלשתינית. אירועי החודשים האחרונים והחרכת במציאות הסדר מדיני עמדו לפני מגישי ההצעה וכן בהחלטותיה הקודמות של המפלגה. כאן בן עתה מודגשת ההכרה בפלשתינים ובזכותם להשתתף בקביעת עתידם.

בעבר התנגדה המפלגה להקמת מדינה פלשתינית עצמאית וקבעה: „מפ"ם תאבק למען פתרון המושתת על שתי מדינות עצמאיות וריבוניות, ישראל מזה ומדינה ירדנית־פלשתינית מזה" (לאחרונה במועצה 2.83). השינוי המשמעותי, המופיע בהצעות המדיניות העכשוויות, הוא פתרון הקונפדרציה. לראשונה (סעיף 6) — „בתוקף סמכותה וחובתה לחתור להסכם שיעניק לה ולאזור כולו סיכוי מירבי לביטחון ולשלום קבוע ויציב, תשאף ישראל במו"מ לכך, שזכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית לאומית תמומש במסגרת משותפת עם ירדן, דוגמת הקונפדרציה מפברואר 1985." שנית (סעיף 10) "על בסיס מציאות שלום יציב ויחסי שכנות טובים, תוכל ישראל לשקול אפשרות כינונה של קונפדרציה ישראלית־פלשתינית־ירדנית." שלישית, (סעיף 11) „אם וכאשר תיכון קונפדרציה ישראלית־פלשתינית־ירדנית, יוקם בתוך שטחה של ירושלים רבתי מרכז מתאם למוסדותיה של קונפדרציה זו."

ישאל הקורא מהו השינוי בין עמדתה הקודמת של מפ"ם לבין זו המוצעת לנו כיום. ההגדרה של קונפדרציה היא: „התאחדות של מדינות בעניינים מסוימים, באופן שכל אחת שומרת על עצמאותה וריבונותה הבינלאומיות" (מילון אבן שושן). כלומר, משמעות הצעת הקונפדרציה היא הקמת מדינה פלשתינית. כאן רצוי לציין, שזאת בהבדל מפדרציה, שבה כל אחת מהמדינות שומרת על עצמאותה בענייני פנים, בעוד מדיניות חוץ, צבא וכו' הם בסמכות השלטון המרכזי. דוגמאות לכך הן רבות, וביניהן ארה"ב וברה"מ.

היחסים בין ירדן ואש"ף עברו תהפוכות ומאבקים קשים, ובמסגרתם הועלו הצעות רבות. המלך חוסיין הציע ב־1972 פדרציה ואש"ף התנגד תמיד לכך. בפברואר 1985 הם הגיעו להבנה בהסכם רבת עמון, שבו הוחלט: „לפעול לכינון מדינה פלשתינית עצמאית במסגרת קונפדרציה עם ירדן". הסכם זה בוטל תחילה על־ידי חוסיין, לאחר לשצורך קידום התהליך לא הסכים אש"ף להכיר בהחלטה 242. לאחר מכן אש"ף, ערב כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית האחרונה, כתנאי לשיבתם של האירגונים הקיצונים של חבש וחוואתמה לאירגון.

באותה מועצה (אלג'יר '87) הוחלט על מהות היחסים עם ירדן וניתנה הכרה לעמדת אש"ף גם בעניין הקונפדרציה, שם נאמר: „יש להתמקד ביחסים המיוחדים והייחודים הקושרים בין שני עמים אחים, הפלשתיני והירדני, ולעשות לפיתוחם באופן שיעלה בקנה אחד עם האינטרס הלאומי המשותף למען חיזוק נצחון ירדן ונגד שאיפות ההתפשטות הישראלית על חשבון אדמותיה, ולמען הגשמת הזכויות הלאומיות הקבועות של העם הפלשתיני, כולל זכותו לשיבה, הגדרה עצמית והקמת המדינה הפלשתינית העצמאית. יש לדבוק בהחלטות המל"מ הקשורות ביחסים עם ירדן על יסוד כך, שאש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחידי של העם הפלשתיני בתוך האדמה הכבושה ומחוצה לה, שאש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחידי של העם הפלשתיני בתוך האדמה הכבושה ומחוצה לה, כפי שהדגישה החלטת רבאט משנת 74 ועל יסוד זה שכל קשר עתידי עם ירדן יהיה מבוסס על קונפדרציה בין שתי מדינות עצמאיות". עד כאן עמדת אש"ף.

מחברי ההצעה המדינית במפ"ם מניחים, ששלום קבוע ויציב באזור ימומש במסגרת קונפדרטיבית, שבה תהיה מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים, בין ישראל וירדן. ההנחה הזו, במציאות המזרח־תיכונית נראית כחזון אחרית הימים. היא גם אינה עונה על שאלות היחסים הסבוכים בין מדינה דינאמית, המכריזה על כוונותיה לגבי שתי המדינות השכנות. מי יקח על עצמו אחריות להסדר כזה, האמור להביא רגיעה ושלום, ולא כשלבי־ביניים להמשך המאבק.

שאלות רבות נוספות מונחות לפתחה של הצעה זו, ואין גורם משמעותי התומך בה. במפ"ם קיימים חילוקי דעות בין המצדדים בהקמת מדינה פלשתינית לבין השוללים זאת. אם חברים דורשים לשנות את החלטות המפלגה, מן הראוי שיעלו זאת להכרעה ולא יעטפו ויכוח זה כהצעה כיצד תנהל המדינה המוצעת את יחסיה עם שכנותיה. בעבר הציעה המפלגה מדינה דו־לאומית. מן הראוי לא לחזור על הצעות, שסיכוי הגשמתן או ביצוען הוא מועט או בלתי אפשרי.

דוגמנות במקום שליחות

מאז ימיה של חנה סנש שינתה החברה הישראלית את פרצופה. הקריירה האישית הזוהרת נעשתה ערך

נחום סנה

צילום ממסיבת עיתונאים, שנערכה ערב הצגת הבכורה העולמית של סרטו של מנחם גולן בהיכל התרבות. „יד שטרית" שבטבריה, ושהופיע ב„על המשמר" (17.4.88), צד את עיני. בצילום מופיעים השחקנית מהוליווד מרושקה דטמרס, שמגלמת בסרט את דמותה של חנה סנש, מנחם גולן, שניים מנבריו... פנינה רוזנבלום. זו האחרונה, שנפשה בטבריה, לא החמיצה את ההזדמנות הזו, והצטרפה לבעלי השמחה של הסרט החדש, על־מנת לזכות בקרדטוב של פירסומת.

צאו וראו עד כמה ההיסטוריה והחיים מסוגלים להיות אירוניים ולהתל בנו. היו זמנים, שדמותה אפופת הוד־הגבורה וההקרבה למען אידיאלים חברתיים־לאומיים של חנה סנש, חברת הקיבוץ הצנועה, שכתבה בצנעת אוהלה שירים לירים עגוגים ורומנטיים בשפה החדשה שרכשה — שימשה סמל ומופת להזדהות אישית לחלקים גדולים של הנוער הארצישראלי, לאחר קום המדינה, ולתנועות הנוער החלוציות בגולה.

מאז חלפו ימים רבים, מלאי תהפוכות. חברתנו שינתה את פרצופה כמעט לבלי הכר. את מקום השליחות החברתית־לאומית תפס המימוש העצמי ההדוניסטי והקריירה האישית הזוהרת, המסתיימת אי בירידה מן הארץ. דמותה הנפלאה של חנה סנש פסקה מלהוות דוגמה ואובייקט להזדהות של הדור הצעיר והבנות שבקרבנו. בקושי מכירים את שם מחברת השיר „אלי, אלי, שלא יגמר לעולם" המושר בימי זיכרון ומועד, בחינת מצוות אנשים מלומדה.

מושאי ההזדהות נעשו אותן רמוניות מחומצנות־שיער בלונדיניות, שלבושן בקושי מכסה טפח ומגלה יותר מטפחיים, הממלאות את בימות התחרויות על תואר של „מלכות" ו„נערות" למיניהן. מירכתי עיירות הפיתוח הנידחות, ועד כרכי הארץ המרכזיים החולמות אלה על קריירה זוהרת של דוגמניות, כוכבניות, לפחות בסרטון־פרסומת או בתשדיר שירות כלשהו, שתוביל אותן לבימות התחרויות מעבר לים, וממש הישר לזרועותיו הפתוחות של החתן־המיליונר היהודי־אמריקני. אין ספק, שפנינה רוזנבלום שימשה תקופה ארוכה דוגמה וסמל למהפך הערכי השלישי הזה שהתחולל בארצנו, בכלל, ובדמותה של הנערה־האשה הישראלית בפרט.

נקווה, שסרטו של מנחם גולן אינו מהווה וולגריזציה הוליוודית טיפוסית של נושא רגיש כדמותה המיוחדת והאגדתית של חנה סנש. תקוותי היא, להעביר לציבור הישראלי, מבוגר כצעיר, שלא ידע את חנה סנש, חבריה וחברותיה לשליחות ולהקרבה, ובני דורה בקיבוץ, בפלמ"ח ובתנועה, ולא רק חלק מן הערכים שפיעמו את הצנחנית הצעירה מקיבוץ שדות־ים שלחוף קיסריה.

סדר יום

(המשך מעמוד 6)

הינם כרגיל.

סדר העדיפויות משתנה

ניתוק יחסי סעודיה־איראן מרגיש פעם נוספת, ביתר־שאת, שסדר העדיפויות בעולם הערבי עובר תהליך של שינוי. לא עוד הסכסוך הערבי־ישראלי, אלא גם הסכסוך הנמשך עם איראן, זה מכבר. מתמודדים שני נושאים אלה על סדר היום הלאומי של מדינות ערב. ערפאת, שמבין זאת היטב, התייחס לכך פעמים אחרות. התמודדות זו באה לידי ביטוי במסגרת ראשי מדינות ערב, שהתקיימה ברבת עמון בנובמבר '87. למעשה, מלחמת איראן־עיראק האפילה על הנושא הערבי־ישראלי, ולמרות ההתקוממות בשטחים, ממשיכות סעודיה ושכנותיה להיות מודאגים יותר מאיראן מאשר מישראל.

ביטוי לכך נשמע גם באיום הגלוי, שהשמיע המלך פאהד כלפי איראן, מיד לאחר ניתוק היחסים עם עיראק. הוא ציין, שארצו לא תימנע מלהשתמש בטילי הקרקע־קרקע, שרכשה לא מכבר מסין העממית נגד איראן. ידיעות עיתונאיות מסרו השבוע, שממשלת סעודיה הבטיחה לארה"ב, שטיליה נועדו, ראשית, לקדם פני רעה איראנית ולאו דווקא נגד ישראל.

בשלב זה נראה, שניתוק היחסים בין ערב הסעודית לאיראן תורגש קודם לכל בתחום המפרץ, בתחום האיסלאם, בתחום הסכסוך הערבי־ישראלי והעולמי־כלכלי. נראה שהניתוק הסעודי מכוח הרגשה, שקיימת זה מכבר במדינות המפרץ, שהסטטוס־קוו במלחמה בין איראן לעיראק מתחיל להיות מוטה לצד העיראקי. לכך ניתנה גושפנקא בניצחון העיראקי בפאו. עיראק, מצידה, רוטנת על נייטראליות של מדינות המפרץ בנושא מלחמתה עם איראן. עיראק חוששת כל העת מניסיון סורי לקרב בין שתי מדינות המפרץ, לבין איראן. חשש זה כנראה ייעלם מעתה.

הניתוק בין המדינה המוסלמית החרדית ביותר, לבין משטרו של חומייני, יגרום ליתר־עוינות בין שתי האסכולות הגדולות באיסלאם — הסונית והשיעית. נראה שמדינות ערב, שהן סוניות, לומדות כיצד להתמודד עם הסכנה הפונדמנטליסטית, ואינן כה חוששות ממנה כפי שהיה בסוף שנות ה־70.

בתחום הסכסוך הערבי־ישראלי, לאש"ף ולפלשתינאים יש בעיה, כיצד לתפוס את הכותרות בתקשורת העולמית והערבית, כך שעניינם לא יישכח לטובת עניינים אחרים המעסיקים את העולם הערבי: לבנון, מלחמת המפרץ וכו'. ההסלמה במלחמת המפרץ היא תמיד על חשבון הסכסוך הערבי־ישראלי וגוזלת ממנו תשומת־הלב. יש להניח גם שסעודיה — מממנת חשובה של סוריה — תלחץ עליה עתה ביותר בנושא יחסיה המיוחדים עם איראן.

לניתוק היחסים תהיה גם משמעות כלכלית־עולמית, במיוחד בתחום הנפט. ערב הסעודית תנסה עתה לטרפד הצעות איראניות בנושא מחירי הנפט, ובעניין רצונה של איראן להעלות את מיכסות התפוקה. איראן גם תבלום נטיות איראניות לעשות בנפט שימוש פוליטי. על כך אפשר יהיה ללמוד מכינוס אופ"ק, המתקיים בימים אלה בווינה.

יריב בעל עוצמה

(המשך מעמוד 7)

ועימם רבים אחרים ממפלגתם.

פרט נוסף בעל משמעות היא העובדה שבניגוד לאירועים דומים בעבר היתה השתתפותה של התנועה הקיבוצית דלה. המקטרגים הקבועים, בדרך כלל מהימין, טוענים בדרך כלל שתנועת העבודה מצליחה לגייס המונים כי התנועה הקיבוצית „קלה" לגיוס. הפעם הוכח שהדבר ניתן גם ללא התגייסות הקיבוצים.

הפגנת ה־1 במאי האחרונה, במאי 83, היתה בעיקרה מפגן נגד מדיניות הממשלה. השנה היה זה בליל של חג עממי תוך הצגת תעודת זהות וגאוות יחידה, כהגדרת פסה. גם אם האירוע לא נשא אופי פוליטי מובהק ותוקפני, הרי היה במהותו פוליטי, היתה זאת הצלחה ארגונית והשאה, כאמור, נתון לפירושים שונים על רקע הבחירות הממשמשות ובאות.

רוחות חדשות

סוציאליזם בהגדרה מחודשת

הוועידה על דגמים חלופיים של שיטות כלכלה סוציאליסטיות, שהתקיימה בחודש מארס בעיר ההונגרית גיור, בהשתתפותם של כ־120 כלכלנים מ־20 מדינות במזרח ובמערב, דנה ברפורמות שאליהן שואפות כיום מדינות קומוניסטיות רבות.

הוועידה היתה חוויה מוזרה במקצת לגבי משתתפים רבים מן המערב. היו בין הכלכלנים שנדמה היה להם, כי עמיתיהם מן המזרח מערערים על עקרונות היסוד של הסוציאליזם, שכן, אם הכלכלה הסוציאליסטית נעשית כלכלת שוק, הקומוניסטים מחידים צורה מסויימת של פלוראליזם פוליטי, ונשחקות "פרות קדושות" כתעסוקה מלאה, בעלות ממלכתית ושוויוניות — מה פירושה של המלה "סוציאליזם"?

בעיני פרופ' ויליאם וולאס מאוניברסיטת גלאזגו המתרחש במזרח־אירופה כיום "דומה לליבראליזם של שנות העשרים: כמיהה לכוחות השוק החופשי משולבת בדאגת החברה למובטלים". פרופ' פיטר ואנדרום מאדינבורג אמר ל"רויטר", שההגיון של רבים מכלכלני הונגריה אינו נראה לו סוציאליסטי כל עיקר. ועוד בריטי, פרופ' אלק נוב, מחבר הספר "כלכלת הסוציאליזם ברת ביצוע", טען שמזרח־אירופים רבים נראים לו "מאוהבים יותר על המדינה" בשיטת השוק.

מן הגוש הקומוניסטי השתתפו נציגים גם מבריה"מ, סין, פולין, בולגריה יוגוסלוויה רומניה ומזרח־גרמניה החרימו את הוועידה וצ'כוסלובקיה התירה רק לשניים מן האקדמאים שלה לנסוע לגיור.

הנציגים המערביים היו תמימי דעים, שהיתה זו הפעם הראשונה שמזרח־אירופים דיברו בפומבי ובגילוי לב רב כל־כך עם אנשי מערב ומהגרים מן המזרח על כשלונותיהם ועל עתידם של המשקים הסוציאליסטיים. נציג פיני בוועידה אמר, שבעבר הגיע לשיחות גלויות כל־כך עם הרוסים "רק בסאונה או ליד בקבוק וודקה".

כיו"ר הוועידה שימש קלמן פשי, סגן מנהל המכון למשק עולמי ליד האקדמיה ההונגרית למדעים, שאירגן את הוועידה. לדבריו, המשקים של בריה"מ ושל מדינות מזרח־אירופה "מבוססים עדיין על כלכלת המלחמה הסטאליניסטית... קיימת תמימות דעים, כי לא נוכל להתקדם במסגרת הרגם הקיים. היו לנו די רפורמות לחצאין. דרושות רפורמות מרחיקות־לכת". פשי היה רוצה, כי הבעלות הפרטית תתחרה עם צורות בעלות אחרות על בסיס של שוויון. וכאשר עמית הונגרי שאלו, מה סוציאליסטי ברגם שלו של כלכלה מעורבת, השיב: מחוייבות לתעסוקה מלאה. אך הרי הונגריה, שהאוריינטציה של משקה על השוק היא מרחיקת הלכת ביותר במזרח־אירופה, כבר קיבלה את דבר הצורך באבטלה, ולדברי פקידים יעלה מיספר המובטלים בה מ־30,000 השנה ל־200,000 (או 4 אחוזים מכוח העבודה) בסוף 1990...

ואילו לדברי המהגר הצ'כי, ראדוסלאב סלוסקי, המשמש כיום בהוראה בקנדה, "כל כלכלת שוק, הקבילה על הסוציאליזם, חייבת להגן על ערכים סוציאליים".

אגב, בימי הוועידה פירסם עיתון הונג־קונגי פרו־קומוניסטי דברים שאמר שי ג'יאטון, נציג סין העממית במושבה: "אחרים מחברינו פוחדים מקפיטליזם... אין הללו ערים לעובדה, כי גם הקפיטליזם השתנה עד מאוד מאז ימי מארקס. למעשה השיטה הקפיטליסטית המודרנית היא ההמצאה הגדולה ביותר של הציוויליזציה האנושית"...

גורבצ'וב והפטריארך של הכנסיה הרוסית האורתודוקסית ● יחס מתרכך

אופיום בינלאומי

במסגרת החידושים שהביא עמו בבריה"מ "עידן גורבצ'וב" — ולקראת החגיגות במלאות אלף שנים לשליטת הנצרות ברוסיה מתרככת והולכת בבריה"מ העויינות לדת, ובפרט — לדת הנוצרית (הפראבוסלאבית).

הדוגמה הקיצונית ביותר לכך היא אולי הראיון עם ההיסטוריון דמיטרי ליכאצ'וב, אשר התפרסם בחודש מארס בשבועון "אוגוניוק". ליכאצ'וב, שלפי השמועה הוא עצמו נוצרי מאמין, אמר באותו ראיון, כי הנצרות ליכדה את רוסיה, כאשר עמדה בפני גלים של פלישות מונגוליות־טאטאריות בימי הביניים, ויצרה לא רק "טריטוריה לאומית, אלא אף מוסר לאומי". לדבריו, עיבדו הנזירים את האדמה והפיצו את ידיעת קרוא וכתוב.

כתארו כיצד הנסיך ולאדימיר העביר לנצרות, את השבטים הפגאניים, הרגיש שתהליך זה היה הדרגתי והאנשים קיבלו את הנצרות מרצונם. הכנסיה האורתודוקסית הרוסית סיגלה לעצמה לשם כך סמלים פגאניים כגון הערצת עצים. כך למשל, מביאים המאמינים עדיין זרדי ערבה לכנסיה, ביום א' של הרקלים.

בעוברו אל הזמן החדש אמר ליכאצ'וב, כי המדע הפרימיטיווי של המאה ה־19 התיימר להוכיח את אי־קיומו של אלוהים. "אך הנה במאה ה־20, חקר החלל והאטום העלו תופעות בלתי־מחוורות, המאפשרות למדען להאמין. ידועות לנו כמה וכמה דוגמאות לכך".

"הנצרות אינה אידיאולוגית, לא בורגנית ולא סוציאליסטית. הנצרות היא השקפת עולם בתוספת נורמות מוסריות לחיי היומיום", אמר ליכאצ'וב, ברושו הפרדה בין כנסיה ומדינה. "הנצרות היא דת אוניברסלית, הפונה באותה מידה גם אל השחורים ואל הסינים. הנצרות היא דת בינלאומית".

"רויטר"

תראו את סולידריות

האומנם ניתן לבצע רפורמות מספיקות במשקיהם של מדינות מזרח־אירופה בלי לערער את תפקיד ההנהגה של המפלגה הקומוניסטית, אחד מעקרונות היסוד של המשטר?

הדעה הרשמית בין אדריכלי הרפורמות היא שכלכלת שוק בסגנון המערב ומידה מסויימת של ליבראליזציה פוליטית ניתן להרכיב על שיטת תיכנון ריכוזית קומוניסטית־אורתודוקסית. ואילו רבים שם סבורים, שמתן די חופש לכלכלה אינו עולה בקנה אחד עם קבלת החלטות ריכוזית: "צנטראליזם דמוקרטי הינו שטות", אומר לאיוש בוקרוש, פקיד בכיר בבנק הלאומי של הונגריה וחבר המפלגה; "ייתכן צנטראליזם ותיתכן דמוקרטיה, אך לא שניהם יחד".

בשנה שעברה התקבלו ידיעות שלפיהן אמרו הסובייטיים למנהיג בולגריה, טודור ז'יבקוב, להאט את קצב הרפורמות בארצו. לדברי דיפלומטים, חששה מוסקבה, כי בולגריה בעלת בריתה הנאמנה ביותר, נחפזת יתר על המידה בביצוע רפורמות כלכליות, ואינה שמה די דגש על תפקיד ההנהגה של המפלגה.

בעיני רבים בתוך המשטר הקומוניסטי ומחוצה לו השאלה המרכזית היא אם המפלגה מוכנה לוותר על זכותה למנות את מנהלי המפעלים, בחירה המבוססת ברגיל יותר על שיקולים פוליטיים מאשר שיקולי ניהול. "אך למען פרסטרויקה אמיתית של המשק, יש לבחור את בעלי הכישורים הטובים ביותר בתחום הניהול הכלכלי".

כרם, "אם ינתקו את המפלגה מתחומי מינויים נרחבים — אמר דיפלומט מערבי בוורשה — ילך ויקטן תפקידה, וזה גורם דאגה עמוקה בין חבריה. הסמכות למנות בעלי תפקידים היא מקור עוצמתה של המפלגה. אם הדבר יישלל ממנה, שייוותר לה הוא האיום "בכוח". (והרי הבעיה המרכזית בתקופת עלייתה של "סולידריות" היתה שהמפלגה איבדה מסמכותה.

רק בהונגריה מודעים לכך, שיש לשנות את חלקה של המפלגה בקבלת ההחלטות בתחומי החיים החברתיים והכלכליים. הגדרה מחדש של תפקיד ההנהגה של המפלגה, וכן עקרונות סוציאליסטיים אחרים, כגון שוויוניות ועליונות הבעלות הממלכתית, יידונו בוועידה מיוחדת של המפלגה במאי. לדבריו של אישטוואן סטרונסקי, ראש אחת המחלקות בוועד המרכזי על המפלגה לעצב מדיניות ולהשאיר את פעולות הממשל בידי הממשלה, את קביעת החוקים בידי הפרלמנט ואת הניהול הכלכלי בידי המנהלים. יש להנהיג "פלורליזם", במובן של חופש הבעת דעות (אך לא ריבוי מפלגות). ואילו קיצוניים יותר רוצים בחלוקת סמכויות, שבה יישארו בידי המפלגה רק הגנה ומדיניות חוץ.

סקארלט חוזרת

הוצאת הספרים של חברת הסרטים וורנר תשלם 5 מיליון דולר עבור הזכות לפרסם את ההמשך ל"חלף עם הרוח", רב המכר של כל הזמנים, העוסק בתקופת מלחמת האזרחים בארה"ב. ספר ההמשך נכתב על ידי הסופרת אלכסנדרה ריפל. הספר המקורי נכתב על־ידי מרגרט מיצ'ל, בשנת 1936, ונמכרו ממנו יותר מ־25 מיליון עותקים.

ויוויאן לי כסקארלט אוהרה

עדנה למחרטות

ישנה התעוררות בארה"ב במכירת מחרטות, מקדחות ומכונות אחרות המשמשות לעיבוד מתכת ולייצור חלקים לתעשיית המתכת. במארס הסתכמו המכירות ב־55% יותר מאשר באותו חודש אשתקד. היקף המכירות ברבעון הראשון של 1988 הוא הגבוה ביותר מאז החלה תקופת השפל בשנת 1981.

ארגון התרופות בודק

גורלה של אקוטן, תרופה לטיפול באקנה, המשווקת בארה"ב על־ידי להדירוש תוסמן, חברה פרמצבטית שווייצית, יוכרע בדיון הנערך בארגון המזון והתרופות האמריקני.

בראשית השנה פרסמו שלושה מעובדי הארגון דו"ח, לפיו השימוש בתרופה על־ידי נשים הרות גרם ללידת תינוקות פגומים ולהפלות. הדו"ח המליץ על איסור השימוש בתרופה. וועדה מדעית של ארגון התרופות, הבודקת ערכה את מימצאי המחקר, אמורה להחליט אם אכן יש לאסור את שיווקה, להטיל מגבלות חמורות על השימוש בה או להסתפק באזהרות מורגשות אשר לסיכונים הכרוכים בשימוש על בקבוקי התרופה.

ניידות עובדים

חברת התקשורת האמריקנית אי.טי.אנד טי. עומדת להעביר 1500 מעובדיה למרכז

משהו עולמי — חנה איש־הורביץ

השיווק שלה. העובדים מועברים מהיחידות המפעילות את רשת התקשורת הבינלאומית של החברה ומאלה הנותנות שירותי אחזקה לציוד הטלפוני שהחברה מספקת.

צעד דומה, בהיקף נרחב פי כמה, כבר נעשה על־ידי י.ב.מ., שהעבירה עשרות אלפי עובדים לתפקידים המוגדרים כיוצרי רווחים.

פילם של זהב

חברת קודאק עומדת לפתוח במבצע שיווק כלל־עולמי, הגדול בתולדותיה, לפילם בשם "גולד". הפילם ישווק בקופסאות בעיצוב חדשני, באותיות זהב על רקע שחור, שעליהן יופיע גם סמל מוזהב של האולימפיאדה בסיאול, שקודאק נותנת לה חסות. ה"גולד" יתפוס את מקומו של הפילם מסוג VRG המשווק כיום. לדעת יועצי החברה, שמו, המזכיר נוסחה כימית, איננו מושך דיו. "גולד" כבר נמכר זה שלוש שנים בכמה משוקי קודאק, אך עתה עומדת החברה לתת תנופה חזקה להפצתו בכל העולם.

מקדונלד והכנסיה

רשת מזללות מקדונלד במערב־גרמניה הודיעה כי תפסיק לתרום לכנסייה הפרוטסטנטית, מאחר שהכנסייה מממנת ארגון המנהל תעמולה חריפה נגד מקדונלד. מדובר בארגון בשם פולקסמונגר, המאשים את מקדונלד בזיהום הסביבה ע"י כוסות נייר ועטיפות של כריכי ההמבורגר, בעריכת פרסומת בלתי חוקית בגני ילדים ובתשלומים נמוכים מדי לעובדיה.

סכום התרומות שמקדונלד מעניקה לכנסייה הפרוטסטנטית בגרמניה מגיע ל־1.4 מיליון מארק לשנה.

שערים פתוחים

בריה"מ החליטה להקל על אנשי עסקים מערביים את הכניסה לתחומיה. בין היתר מוענקות לאנשי עסקים אשרות כניסה רב־פעמיות.

להשקיע בבראזיל

ממשלת בראזיל מציעה לבעלי החוב שלה, ממשלות זרות ובנקים בינלאומיים, כי ימירו את החובות בזכויות במטבע הלאומי של בראזיל, שאותו יוכלו להשקיע בפרוייקטים שונים במדינה זו. שר האוצר האמריקני בייקר בירך על הרעיון. לדבריו, המרה של חובות בזכויות להשקיע היא אחד הפתרונות המוצלחים ביותר לפתרון בעית החוב הבינלאומי.

פילפל

חמשת "ימי משיח"

שלמה ברנקל

אני מודה, עכשיו, שכאשר ראיתי את מודעתם של חסידי הרבי מלובביץ' בכל העיתונים, לפיה משיח צדקנו עומד להגיע, חשבתי שמדובר בעוד אחת מאותן הכרזות המגליות שאני לא מסוגל להבין. בימים האחרונים אני נוטה להאמין שיש בזה משהו, כנראה שהגיעו ימות משיח. נראה שההסתדרות הכללית של העובדים בישראל אכן החליטה לעשות משהו לטובת העובדים שהיא מייצגת, ולהעביר את עובדי השירות הציבורי לשבוע עבודה בן חמישה ימים. [illegible]

[illegible]

שקל נקוב

סוציאליזם בתחפושת

"תנו לי מנה גדולה מזה"

חג האחד במאי, שנחוג שלשום ברחבי העולם ובישראל, מעורר, כמו בכל שנה, מחדש את שאלת הרלוואנטיות של החג לקראת תום המאה העשרים. השינויים המתחוללים במדינות מזרח־אירופה, ובמיוחד בבריה"מ, יחד עם המשבר הכלכלי העמוק במספר מדינות, מהווים קרקע פורייה לחשיבה ובחינה מחודשים של משמעות האחד במאי ותפישת העולם המעוגנת בו. המשבר של המפלגות הסוציאליסטיות במדינות אירופה, ועלייתו של הימין החדש שם ובארה"ב, מחדדים את הצורך בבחינת השקפת העולם והפתרונות המעשיים לבעיות הכלכליות והחברתיות המציקות לאזרחי אותן מדינות.

סחורה עבשה

אי־אפשר עוד להמשיך עם הסיסמאות הישנות. האידיאולוגיה, והאריזה הפוליטית והלשונית בה היא היתה עטופה בשלושים השנים האחרונות, פשטו במידה רבה את הרגל מנקודת מבט שיווקית. עלייתו של הימין החדש אילצה את הסוציאליסטים לחפש אחר אמצעים חדשים ודרכים רעננות כדי למכור את היין הישן והטוב האצור במרתפיהם. הציבור אינו מוכן להמשיך ולקנות את הסחורה העבשה, את ההבטחות הנבובות ואת חיתוך הדיבור הגדוש בסיסמאות במקום לשון בני־אדם.

כדי להמחיש את האפשרויות הגלומות בשינוי המתבקש, אעשה כאן תרגיל. אביא כמה ציטטות מרכזיות מתוך דברים שכתב אדם מסויים, ורק בתום הציטוט, שאני מניח כי תתקשו לנחש במי מדובר, אביא את שמו ואת תוארו. מי שלא יערים עלי ולא יקדים את המאוחר, מובטח לו שלא יגלה בשום פנים ואופן במי מדובר.

"תאוריאולוגים טוענים, שמדיניות תעשייתית תהווה תקין לשיטת היוזמה החופשית כפי שאנו מכירים אותה. מערכת היוזמה החופשית הנפלאה שלנו כוללת היום גרעון של 200 מיליארד דולר, תכנית הוצאות שיוצאה מכלל שליטה וגרעון מסחרי של 100 מיליארד דולר. האמת הפשוטה היא, שהשוק לא תמיד הינו יעיל. אנו חיים בעולם מורכב ומסובך. מפעם לפעם יש להפעיל את המשאבה כדי שהדברים יתחילו לזוז.

"אבל תכנון ממשלתי אין פירושו, בהכרח, סוציאליזם. פירושו, בסך־הכל, הוא תכנית טאקטית. פירושו הוא, תיאום בין כל הקטעים של מדיניות כלכלית, במקום קטיעתם, פרט אחר פרט, בחדרים אפלים, על־ידי אנשים שכל מה שיש להם בראשו הוא האינטרסים שלהם.

"ישנם אנשים האומרים כי מדיניות תעשייתית איננה אלא סוציאליזם בתחפושת. אם זה כך, אני מוכן לקנות מנה גדולה מזה — משום שאם לא נפעל במהירות, המרכז התעשייתי שלנו יתמוטט לישימון תעשייתי".

את הדברים הללו לא כתב הסוציאליסט נשיא צרפת פרנסואה מיטראן, ולא ישראל קיסר מזכ"ל הסתדרות העובדים הכללית בישראל. כתב אותם לא פחות ולא יותר אלא נציג מובהק של הקפיטליזם האמריקני, היו"ר המצליח (17,896,000 דולר בשנה) של חברת המכוניות קרייזלר (ארה"ב) הלא הוא לי א. איאקוקה. הדברים מצוטטים מתוך ספר בשם "איאקוקה — הצלחה נוסח אמריקה" בהוצאת "מטר" 1985. כל סוציאליסט מתקדם ונבון, אשר איננו שבוי בנוסחות שאבד עליהן הכלח, יסכים עם כל מלה של איאקוקה. אז נכון שהשכיר לי איאקוקה לא צריך את ועד העובדים כדי שידאג לשכרו ולפנסיה שלו, ויש להניח שהוא לא השתתף במצעד האחד במאי שנערך בדטרויט. אבל האם יכול סוציאליסט רציני לטעון שהדברים הללו הם קשקוש? נהפוך הוא, דווקא הכישלון של הקומוניזם הביורוקרטי במזרח־אירופה והסוציאליזם הפרלמנטרי במערב (כולל ישראל), מחייב אימוצה של מדיניות שמצד אחד לא תנציח את המפעלים הכושלים והנחשלים. שתימנע מעורבות מוגזמת של הממשלה והפקידות בעניינים שאין שום סיבה שבעולם שהם יתעסקו איתם. אבל גם הכישלון של הקפיטליזם הניאו־שמרני בנוסח התאצ'רי שלו בבריטניה, עם מיליוני המובטלים, ובנוסח הרייגני, עם הגרעון המסחרי והתקציבים הגדולים בהיסטוריה האמריקנית והאנושית — דווקא הכשלונות משני צידי המיתרס האידיאולוגי והפוליטי מחזקים את הצורך בכינונה של מדיניות כלכלית על בסיס מדיניות תעשייתית שאיננה רואה בשוק את המכשיר הכלכלי היעיל ביותר, והמבינה את החיוניות שבהתערבות ברמה הגבוהה ביותר כדי לתקן את עיוותי השוק, ולא כדי להחליף את היזמים והיצרנים על־ידי פקידי ממשלה.

אסונות מעשי ידי אדם

להמחשת עומק ההבנה המשותפת שיכולה להיווצר בין סוציאליסט מצד אחד לנציג מובהק של הקפיטליזם מצד שני, אביא כאן את ההתייחסות של יו"ר קונצרן המכוניות קרייזלר לעניין הריבית:

"לא יוכל להיות לנו משק יציב, בריא, עם שערי ריבית גבוהים — או עם שערי ריבית המתחלפים ומתנדנדים כל עשר דקות. שערי ריבית גבוהים הם אסונות מעשי ידי אדם. ומה שאדם עושה — אדם יכול לתקן".

לא יכולה להיות הסכמה יותר גמורה ומלאה מזה. הריבית איננה רק אסונה של התעשייה והחקלאות ובכלל אסונו של הסקטור היצרני. הריבית היא גם אסונו של השכר, או כמו שהגדירו זאת אבות הסוציאליזם: "ההון הוא הניגוד של העבודה". ועבודה לצורך עניינינו כאן זה הכל — שכר העבודה והרווח הקפיטליסטי של היזם, המשקיע והתעשיין.

ואיני יכול שלא לצטט משפט נוסף שלו, שנכתב אומנם לפני שלוש שנים ובארה"ב, אבל נכון כנכון היום גם כיום, לא רק לגבי ארה"ב, אלא לא פחות מזה ואולי יותר ביחס למדינת ישראל: "כאשר שערי הריבית הינם גבוהים, מפנים הצרכנים הרבה כסף לניירות־ערך לטווח קצר. אבל עשיית כסף מכסף איננה פרודוקטיבית. היא איננה יוצרת מקומות עבודה כלשהם. שערי ריבית גבוהים מעודדים את החתולים השמנים לשחק את המשחק החדש שלהם — עשיית כסף מכסף. כאשר הכסף יקר, וההשקעות במחקר ופיתוח הן מסוכנות. כאשר שערי הריבית גבוהים, זול יותר לקנות חברה, מאשר לבנות חברה".

1,500 אחוזים

שפתיים ישק, מלה בסלע, וכל המוסיף גורע. כל מי שחי בישראל ומכיר את המציאות הכלכלית שלה, במיוחד מאז יולי 85 והפעלת התכנית הכלכלית לייצוב המשק, יודע שהדברים הללו הם דברי אלוהים חיים. שהמשבר המתמשך במשק האמריקני, ולהבדיל הישראלי, הוא קודם כל תוצאה ממדיניות ריבית הרסנית ואנטי־כלכלית. בשנת 1987 הגדילה מערכת הבנקאות הישראלית את הרווח הנקי שלה לעומת 86 ב־1,500%. כן, כן — באלף וחמש מאות אחוזים — ולא קרה שום דבר. שום דיון לא התקיים על כך בכנסת. אף שר לא הרים קול. שר האוצר ונגיד הבנק המרכזי לא התפטרו. שר התעשייה לא צעק חמס ושר החקלאות לא זעק שבר. כלום. שקט ושלווה בקלושמרל.

בחג האחד במאי 1988 אין צורך להיאבק על יום עבודה בן שמונה שעות. במערב כבר השיגו שבוע עבודה בן חמישה ימים, ומתרבים הסימנים שגם הישג זה יהפוך לנחלת העובדים בישראל. אבל לא אלה היעדים הצריכים לעמוד בראש מעייניהם של פועלי ישראל באחד במאי. מה שצריך להיות היעד האמיתי של העובדים בישראל, כמו בארה"ב, בבריטניה ובצרפת, זו מדיניות תעשייתית כוללת וריבית ריאלית נמוכה, שתאפשר סוף־סוף חידוש צמיחתו של המשק היצרני ובמיוחד התעשייתי, שתיצור את התנאים הנכונים להגדלת תקציבי המחקר והפיתוח ותצעיד את כולנו לעבר המאה העשרים ואחת עם עוגה גדולה יותר, רמת חיים עולה ושגשוג כלכלי וחברתי. כל האלטרנטיבות האחרות הן דמגוגיה זולה, בין אם היא עוטה איצטלא מוניטאריסטית ובין אם היא לבושה בקרעים של שוויון כלכלי סכמאטי עקר.

לוי מורב

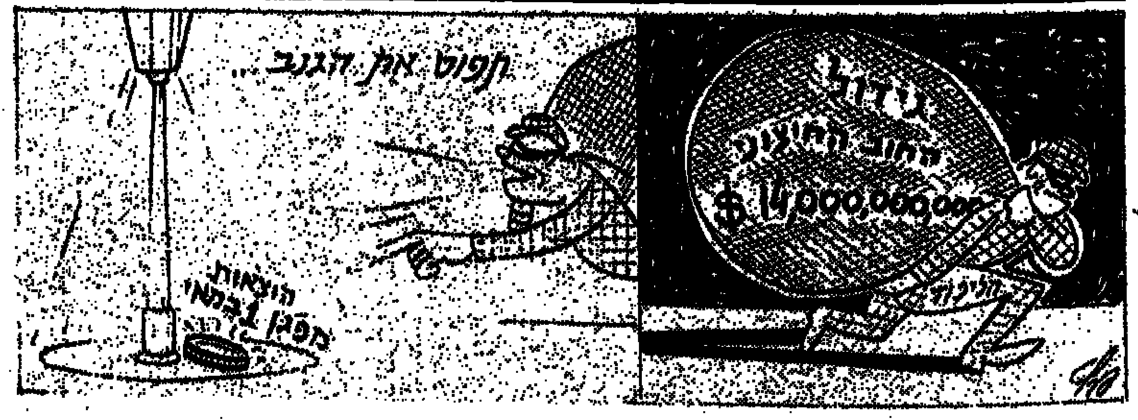

33 מיליון דולר יצוא "אורמת"

חברת "אורמת", המייצרת טורבינות לחשמל מונעות בחום, תייצא השנה בהיקף של כ־33 מיליון דולר, כ־30% מיליון דולר אשתקד — מסר יהודה ברוניצקי, מנכ"ל החברה, בפגישה עם כתבים בתל־אביב לרגל חנוכת תחנת הכוח הגיאותרמית הגדולה בעולם, בעלת הספק של 30 מגוואט, הפועלת בעמק אימפריאל שבדרום קליפורניה, והמופעלת ללא הפסק במשך 24 שעות ביממה, כל ימות השנה.

ברוניצקי, אמר עוד, כי ל"אורמת" המפתח לאנרגיה חליפית זמינה, חום, פירושו, מים חמים וזמינים בארצות רבות בעולם, וכדי להניע את הטורבינות של "אורמת" יש צורך במקור מים חמים. הפעלת הטורבינות פשוטה, ולדבריו חברתו רכשה מוניטין רב בארה"ב. בה הפכה לחברה המובילה בתחום ניצול האנרגיה הגיאותרמית. מאז נוסד המפעל, בעיירה יבנה בשנת 1965, סופקו 7000 טורבינות לייצור חשמל ל־50 מדינות מצפון אירופה (איסלנד) ועד לתחנת תקשורת המופעלת בעזרת טורבינה של "אורמת" בקטב הדרומי.

חזי רן, מנכ"ל "אורמת־ארה"ב", מסר כי החברה בונה בעצמה את תחנות הכוח ומוכרת חשמל לחברות חשמל וגם לצרכנים פרטיים, בעיקר באזורים נידחים בארה"ב. מחיר קילוואט חשמל שעה לצרכנים נע בין 5 ל־8 סנטים. עלות קוט"ש ליצרנים 4.5 סנטים. "אורמת" זוכה לסיוע הממשל האמריקני, המעוניין בפיתוח אנרגיות נקיות שאינן פוגעות באיכות הסביבה כמו דלק ופחם.

ברוניצקי ציין, כי פיתוח בריכות השמש בים המלח, שיזמה "אורמת", הוקפאו בגלל מחירי הנפט הנמוכים.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

אבנים בקליפורניה

■ הרווח הנקי של חברת "אקרשטיין" ב־9 החודשים האחרונים של 87' הסתכם ב־1.5 מיליון ש"ח, לעומת 2.3 מיליון ש"ח בכל שנת 86'. מכירות החברה גדלו בשנה שעברה ב־30 אחוז לעומת 86'. ראשי החברה מסבירים, כי הגידול במכירות לא מצא את מלוא ביטויו ברווח הנקי בגלל השקעות נרחבות שביצעה החברה, שגררו הוצאות מימון גבוהות. "אקרשטיין" גם הפסידה מפעילותה בשוק ההון. החברה, המייצרת מוצרי בטון לפיתוח סביבתי, מקימה עתה מפעל לייצור אבנים משתלבות בקליפורניה שבארה"ב, בהשקעה של כ־4 מיליון דולר, ועל־פי התוכנית יוחל בהרצת המפעל בסוף השנה.

ערך לוי מורב

פיננסים

רבעון ראשון 88

ירידה של 21% ברווחי בנק איגוד

הרווח הנקי של בנק איגוד ירד ברבעון הראשון של 88 ב־21 אחוז, לעומת הרבעון הראשון של 87, והסתכם ב־7.8 מיליון ש"ח.

הנהלת הבנק מסבירה את הקיטון ברווח הנקי בצמצום המרווחים הפיננסיים על רקע ירידת שיעורי ריבית החובה, וכתוצאה מהחרפת התחרות בין הבנקים והתאמת מבנה תיק האשראים של בנק איגוד. ההפרשות של הבנק ברבעון הזה לחובות מסופקים עולות על ההפרשות ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס הסתכם ב־17.6 מיליון ש"ח ובהיקף המאזן של הבנק נרשם גידול של 5.3 אחוזים, ל־2.65 מיליארד ש"ח. ההון העצמי גדל ב־6.8 אחוזים לעומת סוף 87 והסתכם ב־124 מיליון ש"ח. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, מגיעה ל־27 אחוז.

לעומת הירידה ברווחי בנק איגוד, נרשם גידול של 115 אחוז ברווח הנקי של בנק אחר מקבוצת בנק לאומי, בנק ערבי ישראלי. הרווח הנקי ברבעון הראשון הסתכם ב־4.7 מיליון ש"ח ומאזן הבנק גדל ב־11 אחוז, לכ־355 מיליון ש"ח.

אודי נחשון

גם המזרחי מפחית הריבית

בנק המזרחי הצטרף לשלושת הבנקים הגדולים והודיע אתמול על הפחתת ריבית החובה. ההפחתה, שנכנסה לתוקף ב־1 במאי, תבוצע באמצעות הורדת פרמיית הסיכון ב־1.2 אחוזים לשנה והורדה נוספת בריבית על חריגה ממסגרת האשראי ב־1.8 אחוזים לשנה.

א.נ.

חודש טוב לקרנות

אפריל היה חודש חיובי לקרנות הנאמנות — כשני שלישים מהן השיגו תשואה ריאלית חיובית. בלטו בעיקר קרנות הנאמנות המשקיעות במניות, שהשיגו תשואה ממוצעת של 7.7 אחוזים.

עם זאת, בגלל השפל בשוק ההון ברבעון הראשון של השנה, התמונה מתחילת השנה שונה בתכלית — רק 5 מתוך 130 קרנות השיגו תשואה ריאלית חיובית מינואר 88. בארבעת החודשים האלה הובילו הקרנות הסולידיות, מתמחות באג"ח של המדינה, תודות לעלייה החדה בצמודי המדד. בתקופה זו נמצאות הקרנות המתמחות במניות בפיגור רב, עם תשואה שלילית של 8.7 אחוזים.

הקרנות הטובות ביותר באפריל היו: "אנליסט מניות", "שסק" ו"גילי", שהשיגו תשואה של כ־10 אחוזים. הקרנות הגרועות ביותר היו: "והבית", "ברקת" ו"אור".

א.נ.

חשבונות מוגבלים

חוברת המכילה למעלה מ־60 אלף חשבונות בנקים מוגבלים הוצאה בימים אלה על־ידי חברת "מ.ש. מידע עסקי". החוברת, המכילה 188 עמודים, תוצאה לנחיות הסוחרים המבקשים לבדוק אם הקונה שלהם נמצא ברשימת החשבונות המוגבלים. היא נמכרת למנויים בעריכת דו־שבועי תמורת 50 ש"ח לחודש (לשתי חוברות).

ישראל לעידן היורושק

החל מאתמול, ה־2 במאי, נכללת ישראל ברשימת המדינות שהתיירים הבאים אליה יוכלו לשלם בבתי עסק ישראלים ביורושקים הנקובים בשקלים.

באירופה נהוג לשלם ביורושקים יותר מאשר בהמחאות נוסעים (TRAVELLERS CHECKS) או בכרטיסי האשראי. יותר מ־33 מיליון אירופים מחזיקים בחשבונות יורושקים בכל מדינות אירופה ויותר מ־5 מיליון עסקים באירופה (בתי־מלון, חנויות, מסעדות וכו') מכבדים תשלומים ביורושק. ניתן למשוך מזומנים בעזרת המחאה של יורושק ב־211,000 דלפקי סניפי בנקים.

השימוש הנפוץ ביורושקים נובע מהנוחיות הגלומה בהם. בעל החשבון מקבל פנקס שקים וממלא את השק במטבע של המדינה בה הוא מבקר, כך שתייר ממדינה אירופית יכול לעבור ממדינה אחת לשנייה ולשלם בשקים מאותו פנקס בכל מדינה בה הוא מבקר, ע"י מילוי השק במטבע שלה.

ריפוי שיניים

■ בנק הפועלים הגיע להסדר עם הסתדרות רופאי השיניים בישראל, בדבר הפעלת חבילת מימון כוללת המותאמת לצרכים המיוחדים של רופאי השיניים. במסגרת חבילת המימון החדשה מופעל הסדר ראשון בסוגו של הלוואות בתנאים מועדפים למתרפאים, כדי לסייע להם במימון ריפוי השיניים. ההלוואה תינתן לתקופה של עד 18 חודש בריבית של "פריים" בתוספת 1% לחודש (כיום 2.25% לחודש), וסכום ההלוואה יכול להגיע עד ל־4,000 ש"ח.

בטחה
הצעת שירות לצפון הארץ
ניירות ערך והשקעות בע"מ
סניף חיפה המחלקה למטבע חוץ
המחלקה מטפלת ב־
• ניתוח וניטרול סיכוני מט"ח בעסקות יבוא ויצוא.
• יעוץ וביצוע עסקיות.
• פורוורד, אופציות, ריביות, דולאר/שקל, סחורות.
שלך בנאמנות — 24 שעות ביממה!
שד' ווד'גווד 7, 04 373707 (8 קווים).

הדור השני נכנס למשחק

עופר ניר

חבירו את צ'יינה (ואל תקראו לה סין, או חרסינה. היא כותבת את שמה באיות שונה), בתם של מישל וג'ון פיליפס, חברי להקת „האימהות והאבות", אחת הלהקות הפופולריות בשנות ה־60, בארצות־הברית ובכל העולם.

צ'יינה פיליפס, בת עשרים, תגלם את דמות אמה, מישל, בסרט קולנוע המבוסס על האוטוביוגרפיה שלה. הדין מזה היא גם מופיעה בלהקה חדשה, כל־כך חדשה שאפילו שם אין לה, יחד עם קארני ויוונדי וילסון, ילדיו של בריאן וילסון מלהקת „נערי החוף". הם כבר עובדים על תקליט הבכורה שלהם, בהפקתו של ריצ'רד פרי.

הריסון רוצה להופיע לאחר ההצלחה הגדולה של תקליטו „ענן מספר תשע", שזיכה אותו בפלטינה והניב כמה להיטים גדולים („שקוע במחשבות עליך", „כשהיינו נפלאים"), ג'ורג' הריסון שוקל ברצינות לצאת למסע־הופעות. אם וכאשר התלוצץ הריסון ברצינות, הוא מעוניין לצרף אליו חברים בני־גילו, ארבעים־פלוס, כמו אלטון ג'ון, אריק קלפטון, רינגו סטאר...

אגב רינגו, הוא עשוי להופיע בסדרת־הטלוויזיה אמריקנית חדשה, על כוכב־פופ המנסה לתמרן, לא תמיד בהצלחה, בין העבודה לבין המשפחה...

ג'ימי פייג' יוציא תקליט חדש הקיץ הזה ובו יופיעו, כאורחים, הזמרים ג'ון מיילס, כרים פארלו וגם רוברט פלאנט, שיתויר טובה, פייג', כידוע, ניגן בתקליטו האחרון של פלאנט...

הסנוגית הראשונה מתקליטו החדש של פרינס, שייקרא „אהבה סקס", התקליטון „רחוב האלפאבית", רואה־אור בימים אלה. לאלבום עצמו, צריך עוד לחכות קצת...

יו קורנוול, גיטריסט להקת „החונקים", יוצא בתקליטון סולו ושמו „סוג אחר של אהבה", מתוך אלבומו הראשון, מחוץ ללהקה. את הווידיאו־קליפ, באנימציה סוריאליסטית, הפיק קורנוול בפראג, צ'כוסלובקיה...

צפו לאיחוד מחודש, לתקליט ומסע־הופעות באמריקה, „קרוסבי סטילס נאש ויאנג"...

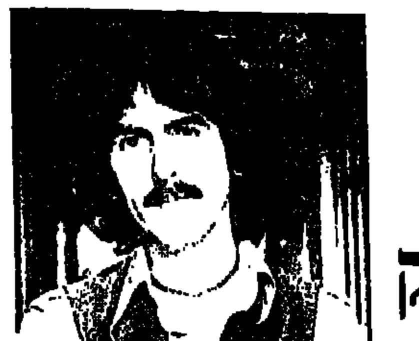

ג'ורג' הריסון

תקליטים

הומאני

יוסי ונונו

„בלדה לנופלים", קרלה בליי — דראלי הייגן, ECM, ייבוא.

רוח של הומאניות משוחה על התקליט הזה. אהבת אדם שמוצאת את ביטויה בבחירת המוסיקה, ההשמעות, עיצוב העטיפה ובחירת המוסיקאים. „בלדה לנופלים" הוא תקליט משותף של נגן הבאס דראלי הייגן והפסנתרנית קרלה בליי. יחד איתם שורה ארוכה של נגנים (10) כשהבולטים ביניהם: דון דרי — חצוצרה, מייק גודריק — גיטרה, ג'ים פפר סקספון. התקליט בנוי כולו על המוסיקה הספרדית ושלוחותיה הדרום־אמריקניות. הפוליטיות שבו בולטת בבחירת החומר. בין היתר, שירים ממלחמת האזרחים בספרד, אבל גם שיר מאל־סלוואדור. על העטיפה מודפס ציור של ילדה מאל־סלוואדור עם הכיתוב: „לא להתערבות אמריקנית: „יאנקים צאו מאל־סלוואדור"; ו„אנחנו עייפים מהכדורים הרבים ששלח רונלד רייגן".

הייגן ובליי עבדו חלק מהקטעים תוך שמירה על רוח המקור וניסיון לצבוע אותו בג'אז, אם כי באופן עדין. המוסיקה הספרדית והקטלונית מקבלות ניפוח ג'אזי, תוך שמירה על המקצבים, המבנה והצליל הייחודי של ספרד. בתקליט אין הכוונה לאנוס מקצבים ספרדיים לתוך הג'אז, אלא להיפך. הצליל השולט הוא צליל כלי הנשיפה. הקטע הראשון „הקצרים" (שיר ממלחמת האזרחים בספרד) מקבל עיבוד של תהלוכה־אבל. הלוויה כלית של נשפנים; קטע עדין שמעיד על כל האווירה בתקליט — אפור מעורבב בצבעוני. אין טעם להפריד. גם שאר הקטעים בצד הראשון הם עיבודים לשירים מאל־סלוואדור, שירים פורטוגזיים שמעורבבים צליל גיטרה חם, ספרדי עם נגינת באס וכלי־נשיפה מלאנכוליים יותר. הקטע שמרגים את עניין השילוב הוא „הכרה לאנשים", קטע שכתבה בליי בהשראת ההרמוניות של המוסיקה הספרדית המסורתית, דוגמה לדרך השילוב של פולקלור עם ג'אז. בצד השני קטע מצוין, „מאוחר מדי" — דואט בין בליי להיידן, והקטע הטוב בתקליט ה„פאשיזם לא יעבור", קטע שמוקדש ומהווה שיא שיתוף הפעולה בין הג'אז למוסיקה הספרדית, קטע של מעברים חדים בין גיטרה ספרדית למוסיקת ריקודים עם סקספון ככלי מוביל מעבר לחצוצרה בביצוע מצוין של דון דרי ומעבר נוסף לאלתור פתוח, כמעט חופשי, על מקצבים ספרדיים עם שילוב יפהפה בין קלרנית־סקספון באס וכלי הקשה. יופי של קטע. דומה שעל כל התקליט הזה אפשר לכתוב את השורות שמצוטטות בעטיפה הפנימית מתוך ה„בלדה לנופלים": אל תשאל אותי מי אני/ או אם אתה מכיר אותי/ החלום שהיה לי/ ימשיך ויופץ למרות שאינני חי כאן יותר/ אני לא חי, אבל החיים שלי ממשיכים/ בדרך בה חלומות הולכים/ אחרים שממשיכים להילחם/ יגדלו שושנים חדשות/ בשמם של כל הדברים האלה/ תמצא את שמי..."

חוויה

"POETIC CHAMPIONS COMPOSE" ואן מוריסון.

מגדוצרים הזהר מקורים בעולם הרוק. מי שלא שמע את „שבועת „שוכנים" שיעאור כשינה [illegible] 200 פעם אני אשם, אני אשם. הרפסה מקושת של אחר תקליטים [illegible] שנים שיצאו בשנה שעברה, ולא רק מבין הזמרים שמתקרבים או עוברים את גיל ה־40, אלא בכלל. גם בהשוואה לתקליטים הצעירים שמובילים בשוק [illegible] רק שהוא מוריסון [illegible] לא היו שם מסחרי מדי.

תווים [illegible] מגעת [illegible] לא נראה לי [illegible] הוא בשבו.

מתקליט [illegible] מוסיקליות [illegible] רק מוסיקה [illegible] שלוקחת את [illegible] לשמוע [illegible] אבל מוריסון [illegible] שירה לפני מוסיקה [illegible] התוצאה הכל"

כך, מיוחדת של הנוצר הוא. מוריסון ממשיך לחבר ג'אז עם רוק עם מוסיקת נשמה עם שירי דת, ועם בלוז — חיבור של אמן אמיתי, שמצליח לגעת במקום הזה שקוראים לו „נשמה", לרגש, ושוב לרגש. יש בתקליט שלושה קטעים אינסטרומנטליים [illegible] מוריסון [illegible] יש [illegible] בשבילו שותף לשנות את תקליט [illegible] שיר שמצאה אולי את כל [illegible] שבתקליט [illegible] את קטעי האוהבת, שיר מופת. זה תקליט [illegible] לתקליטים אחרים של מוריסון [illegible] תקליט שנות לוחות בו את [illegible] אתה [illegible] מעניינים [illegible] התקליט מביא למיצוי [illegible] מהיצירה של מוריסון בעשורים האחרונים.

אם לא [illegible] עד עמקי [illegible] תקליט חובה.

י.ו.

משומשים

„טופאו" — גשר של מרגלים, סי.בי.אס.

אין הרבה חדש בתקליט של טופאו, ובעצם, אין בכלל חדש, הכל צפוי והרשות נתונה. הרכב עם הסולנית קרול דקר; שאר החברים לא מוכרים. מה שמעיד על מידת חשיבותם. לא שדקר חשובה מדי, אבל היא לפחות מוכרת. לדקר קול טוב, לא חשוב שזה צריך לעניין מישהו אבל ציינתי בשביל הפרוטוקול.

המוסיקה חשובה כמו שאר חברי ההרכב, רוק פופ, שמוס, שמענו. שירי נוסחא, תבשיל שהוקרח. היו לטופאו כמה להיטים, מה שאולי הצדיק את הוצאתם בארץ. את דקר אפשר כנראה למכור טוב, כך שבתור סחורה, טופאו הם להקה משומשת במצב טוב. בקיצור — שיעמומון.

י.ו.

מופעים

חנוך, פעמיים

עופר ניר

המעריצים של שלום חנוך, יכולים להתכונן לקיץ. הם הוא יוצא למסע־הופעות חדש. בעצם, שני סוגים של מסע־הופעות. הסבר — בהמשך הכתבה.

מסע־הופעות ראשון, תחת השם „במבט מקרוב", יתקיים החודש — מאי — באולמות קטנים, מתנסים, קיבוצים — והרפרטואר יהיה מורכב בעיקר משיריו השקטים של שלום. הוא ילווה עצמו בגיטרה ויופיעו איתו משה לוי (קלידים) וירוסלב יעקובוביץ' (כלי־נשיפה). שלום־בקטן, הוא פרויקט של אמנות־לעם, והכוונה היא להביא אותו למקומות הרחוקים מן המרכז ומן האולמות הגדולים, כדי לתת צ'אנס גם למעריצים האחרים.

שלום יופיע, בין היתר, בקרית־שמונה, נצרת־עלית, נהריה, צפת, אילת, יוטבתה ורביבים. וזה, אם כן, המופע הקומפקטי, חזרה אל הפשטות היפה והכובשת. אבל שלום, כידוע למי שליווה אותו בהופעותיו, בקיץ שעבר, מרגיש מצוין גם לפני חמשת־אלפים ויותר צופים. הוא אינו מזניח גם את הצד הזה.

הקיץ, בחודש יולי, יחדש שלום חנוך את הרצת המופע „רק בן־אדם".

עם הצוות שליווה אותו בשנה שעברה. הנגנים הזרים, שבואם עורר סערה גדולה בפעם הקודמת, ישובו גם השנה. האחים רוני (גיטרה) ורדי פיטרסון (באס) ודוי מידטון (תופים). משה לוי וירוסלב יעקובוביץ' הם הצד הישראלי.

„רק בן־אדם", 1988, יכלול את שירי התקליט הכפול בשם זה, שיצא לפני זמן קצר, וכן שירים ישנים שלו, שטעמם אינו פג לעולם. שלום יופיע באמפי תיאטרון בקיסריה, בצמח, בבריכת השולטן ובתל־אביב. תאריכים נמסור לכשיגיעו אלינו.

שלום חנוך — „מבט מקרוב" ו„רק בן־אדם"

רוק בשפיים

אמפיתיאטרון קיבוץ שפיים מתכונן לקיץ 88'. הקיץ הזה יהיה, רובו ככולו, של רוק ישראלי משובח. הנהלת האמפי' כבר משפרת ומשפצת, מוסיפה קופות ושותלת דשא ומסדרת את הבמה. הקיץ הרוקיסטי בשפיים יחל בסוף מאי ויסתיים בסוף חודש אוגוסט. בין האמנים, שיופיעו במופעי־הרוק, שיתקיימו בימי שישי: שלום חנוך, נורית גלרון, יהודית רביץ, ריקי גל ומתי כספי גידי גוב, יהודה פוליקר, מאיר בנאי ואחרים.

דני שלם מפיק את מופעי־הרוק הללו ומחיר הכרטיס יהיה 35 שקלים לאיש. בגלל המיקום של האמפי' (מחוץ לתל־אביב) ומועד ההופעה (יום שישי בערב, אין תחבורה ציבורית), יאורגנו הסעות לאלו שאבא לא מרשה להם לקחת את המכונית. מוקדי הסעות לשפיים יהיו בנתניה, כפר־סבא, רעננה, הרצליה, תל־אביב ועוד. התוספת עבור הסעה היא 5 שקלים לאדם, הלוך ושוב.

גידי גוב בטלוויזיה

המופע של גידי גוב חוגג 75 הצגות ולרגל האירוע, מתכננים תקליט חי ותוכנית טלוויזיה, שתוקרן בעתיד הקרוב.

שתי הופעות של גידי גוב, בצוותא תל־אביב, ביום שישי, 20 במאי, בשעה עשר וחצות־וחצי, יוקלטו ויצולמו לטלוויזיה. מפיקים: מיכאל תפוח ואתי אנטה, בשיתוף עם מאיר קוטלר ומנחם אשר.

במופע, מנגנים לצידו אלון הלל (תופים), נאור דיין (גיטרה), בנצי גפני (באס) ורמי קלינשטיין (קלידים והפקה מוסיקלית). הוא שר שירים מתוך תקליטיו הקודמים, כסולן בתקליט ובהרכבים איתם הופיע, וכמובן, שירי תקליטו האחרון „דרך ארץ", שכבר זיכה אותו בתקליט פלטינה ויצא גם בקומפקט־דיסק.

מתאחדים

יוסי ונונו

„ז'אן קונפליקט", אחת הלהקות היותר מעניינות שידע הרוק הישראלי, מתאחדת לשתי הופעות בראשותו של רמי פורטיס שיגיע במיוחד מבלגיה.

„ז'אן קונפליקט" הוקמה על־ידי פורטיס בתקופת הפריחה של מועדוני הגל החדש בתל־אביב והיתה מעין מיצוי של כל הלהקות שקמו לפניה מ„היחידה לטיפול נמרץ" ועד ל„כרומוזום". הלהקה הרבתה להופיע וזכתה להצלחה יחסית, עד הפירוק והצטרפותו של פורטיס למינימל־קומפקט שהספיקו בינתיים להתפרק. לא מזמן יצא תקליט של „ז'אן קונפליקט" ביוזמת תקליטי „בום צ'ה" וחנות התקליטים „האוזן השלישית", וזה גם התירוץ הרשמי לאיחוד ולהופעות. יחד עם פורטיס היו בהרכב המתופף ז'אק גולדברג, קלידים וסקסופון — רונן בן־טל, ובאסיקי אבימור. פורטיס ניגן בגיטרה ושר. בהופעות בתל־אביב יצטרף גיל סמטנה (באס). הלהקה תופיע במועדון „פינגווין" ת"א, ב־7 וב־12 במאי ותנסה להוכיח שהזכרונות הטובים שיש לנו מהם, מוצדקים.

טלוויזיה

מקלין בערוץ 2

ביום שישי הקרוב, בשעה 19:45, תוקרן בערוץ 2 תוכנית מיוחדת עם הזמר דון מקלין. מקלין, בן 43, החל לשיר ולכתוב שירים, בראשית שנות ה־60, עם סיום לימודיו. הוא הופיע במועדונים קטנים, עד שהוחתם על חוזה הקלטות והוציא את אלבומו הראשון „טאפסטרי" (ונא לא להתבלבל עם תקליטה של קרול קינג, בשם זה).

בשנת 1971, זכה ללהיט ענק, עם „עוגה אמריקנית", סאגה ארוכה, שהקדישה ממותו הטראגי של הזמר באדי הולי, על מות החלום האמריקני. הלהיט הזה הגיע למקום הראשון במצעד האמריקני וכמעט, כמעט, לצמרת המצעד הבריטי. להיטים גדולים נוספים היו „וינסנט", על ואן־גוך, מקום ראשון במצעד הבריטי ו„בכי", גם הוא הגיע לצמרת המצעד שם בביצוע מחודש ללהיט של רוי אורביסון. מקלין הופיע פעמים אחדות בישראל, ניהל רומן סוער עם צעירה מקומית ואפילו הקליט שיר נלהב בשם „ירושלים", לתשדיר־שירות אמריקני.

דון מקלין

במסגרת פינות־הפופ של ערוץ 2, יוקרנו קליפים של וויטני יוסטון, בריאן אדמס ולהקת „מפלס 42" (3.5 בשעה 21:00), „מורידי הגשם", ג'ינגו ג'קסון ולהקת הפאנק בשמה „קאמרי" (4.5, 21.00), כריס דה־ברג (5.5, 21:30) ופרינס (6.5, בשעה 21:35). צפייה נעימה.

עופר ניר

עליזה עמר, מלוד, שחקנית בתיאטרון „עשר אצבעות" (באמצע) נבחרה למלכת היופי של החרשים. המלכה נבחרה מבין המועמדות שהסכימו להציג את עצמן בערב חגיגי של חרשים, שבו השתתפו 600 איש, כולל אורחים מ־24 מדינות. המלכה מדליית זהב עם יהלום. (צילמה: אלאמר ירדן/ישראל סאן)

לא בשביל הרושם בלבד

סוף סוף מעצב שלא מעצב לשם רושם בלבד אלא מתחשב גם בנוחיות. גדי מליץ לא הולך עם הזרם ואצלו לא נמצא אריגי מסטיק ולא קרינולינות ולא מיני שאסור להרים רגל או לכרוע ברך איתם.

אומר מליץ: „אצלי זאת גישה פילוסופית. בגד צריך לשרת את המטרה, כלומר, להיות עכשווי, מודרני, נוח לא רק לשעות שהקיבה ריקה, אלא גם לשעות שהחגורה לוחצת. על־ידי עיצוב נכון, כגון חגורת החצאית בגומי או שרוך במקום תפירה צמודה, אני מאפשר בגד נוח לכל שעות היום".

בתצוגת קולקציית קיץ 88 הציג גדי מליץ בסטודיו שלו במלון רמת־אביב שמלות, חצאיות, חולצות, חליפות קייציות ושמלות דו־חלקיות. לא ראינו לא מיני ולא „צמודים". סימן היכר של „אופנת מליץ" היא „אופנה נינוחה וגמישה". שמלות בעלות שרוולים קצרים, מותניים חופשיים, טליה מאורכת שאפשר להדק בחגורה לפי הטעם והצורך. גימור החצאיות מתהדר לא פעם על־ידי תוספת תחרה שחוזרת גם בשרוולים, פליסה, וולן או קפלים. אורך השמלות מעט מתחת לברכיים. אין מיני ומעט מכנסים. ההדפסים רגועים, צבעי פסטל או מראה הבטיק. אריגים טובים, תפירה מעולה, גימור של אופנה עילית, אין הגזמות, למרות שאנו מוצאים בגדים דרמפלסים, איסטמוריות, תחתוני תחרה לבנה והדפסריד.

את מוצריו אפשר להשיג ב־15 חנויות ביגוד מובחרות ביניהן שלוש של משכית.

המחירים: שמלות — 150־270 ש"ח; שמלה דו־חלקית — 315־325 ש"ח; חצאיות וחולצות — 150 — 180 ש"ח.

חיה יוסף

חליפת קרפ: טוניקה חופשית וחצאית פליסה

שבח אל החץ והקשת

כולנו היינו בגדנ"ע כמקובל וכמתחייב — מעין מעימה קטנה, של מה שצפוי מאוחר יותר „בגדולי". רובנו לא שב אל החץ והקשת, שנשארו חלק מזכרונות ימי הנעורים. מיעוטנו חזר, כדי למלא את השירות הצבאי במשרות הדרכה, קליטת נוער עולה, הוראת עברית ועוד.

גם נוגה חזרה לגדנ"ע. אלא שסיפור החזרה שלה, התרחש כעבור שנים, בדרך שונה ולא צפויה, לתפקיד שהוא כמעט בבחינת „כיבוש יער גברי מבוצר". קטנת קומה, דקת גיזרה וחייכנית — לא תוהה בה שום סממן חיצוני שיעיד על עיסוקה העכשווי: מפקדת בסיס גדנ"ע.

נוגה היא ילדה טובה חיפה: ביה"ס הריאלי במגמת מזרחנות, שירות צבאי במודיעין, קורס קצינות ושחרור בדרגת סגן. „אורזתי את המדים, שמתי אותם איפה שהוא בבוידם, בלי להעלות על הדעת שאזדקק להם ביום מן הימים". אחרי הצבא הלכה ללמוד פיזיותרפיה, ובסיום הלימודים קיבלה עבודה במסגרת קופ"ח. נישאה, ילדה בן ובת, וכך היו החיים אמורים לנוע במסלול קבוע ומסודר. אלא שהתסריט הצפוי קיבל מיפנה מפתיע. נוגה קיבלה הצעה לבוא לעבוד בבית הבראה 3 ליד חיפה, במסגרת צבא קבע, והיא נענתה להצעה.

„בית קיי בנהריה נסגר באותם ימים, והיתה לנו עבודת שיקום רבה ואינטנסיבית, כשהימים ימי מלחמת לבנון. מבחינה מקצועית, זה היה מימוש שאין למעלה ממנו". בשלב מסוים, התבקשה נוגה למלא את תפקיד קצינת הח"ן של בית ההבראה. „זו היתה התנסות ראשונה בעיסוק בבעיות שהתשובות להן, לא היו בתחום הידע והנסיון שבידי — תרתי משמע". התפקיד החדש הפגיש את נוגה עם אנשים שונים, ופתח לפניה דלתות שלא נעצרה עד כה לפיתחן. כעבור 4 שנות שירות בבית ההבראה הצבאי, החליטה להשתחרר. אבל לא לכך התכוונו למעלה, בחלונות הגבוהים. קצינת ח"ן ראשית הזמינה אותה לשיחה, והציעה לה לשמש כמפקדת חיב"ה בחיפה. כעבור שנה בתפקיד, נתמנתה לקצינת ח"ן של הגדנ"ע, ומכאן הובילה הדרך לפיקוד על בסיס „צלמון" שבגליל.

משפחה מגויסת

את סיפורה אני שומעת בלישכתה של נוגה — לשכה צבאית שיש רבות כמותה: שולחן המפקדת עמוס ניירות ומכשירי טלפון, שולחן נוסף לפגישות סגל, מדף של אותות ומגינים על הצטיינות בכך וגם בכך, ועל הקיר מערכי הקורסים שמתקיימים בבסיס — הכל תכליתי, בלי שום יפיופים שאינם ממין העניין.

כנה בן ה־11 של נוגה חולה באנגינה, והיא מתקשרת לסבתא לשאול לשלומו. „הבעיה המוכרת" מחייכת נוגה, „רוצים לצאת לעבודה, לממש את היכולת והכישורים, וכשהילד חולה שם, ואת עסוקה כאן — עולה מחדש הספק, מתעוררים סימני השאלה"... אבל לא לזמן רב. כי הסיפוק וההנאה שמפיקה נוגה מעבודתה, הם מכתינתה מעל ומעבר לכל מה שניתן לצפות. „לו הייתי צריכה להחליט מחדש" היא אומרת, „לא הייתי מהססת".

המשפחה תומכת, מעודדת ונותנת את מלוא הגיבוי „אלמלא כך, לא היתה שום אפשרות לעמוד בעומס". הקושי העיקרי, כך מסתבר, בא דווקא מצד הקלגנות בצבא. „לא היה קל לבני המין השני, לקבל עובדה בלתי שגרתית כזו" גם לאלה שבבסיס וגם לאלה שמחוצה לו. הצבא הוא סקטור גברי במהותו" אומרת נוגה, „ולרבים היתה בעיה במפגש עם אשה בתפקיד פיקודי בכיר — בחנו כל צעד שלי בשבע עיניים. אבל הבעיה היתה כולה שלהם. לי לא היתה אז, ואין לי היום שום בעיה עם הנושא. בדרכי שלי, אני מצליחה להשיג הישגים ולקדם דברים לטובת העניין עליו אני מופקדת".

אנשים שמגע ומשא להם עם נוגה, טוענים שהסוד טמון, בנועם הליכות לצד כח פנימי והקרנת סמכות, איכפתיות אמיתית, תבונה וגישה אנושית כלפי מפקדים ופיקודים.

„פיקוד על בסיס זו אחריות עצומה" אומרת נוגה „אחריות שאי אפשר לברוח ממנה לא בחולין ולא בשבת וחג". כן, העיסוק בפיזיותרפיה חסר לה. „אני מאבדת מיומנות מקצועית, אבל לעומת זאת גיליתי עולם אחר, וזה שווה את המחיר".

המב"שית בלשכתה

בנות „מרווה"

צלמון — הרים סביב לה

צלמון ממוקמת על גבעה חשופה לרוחות, ולנוף הררי עוצר נשימה. נוגה מסיירת איתי בבסיס, מספרת על הקורסים שמאכלסים אותו כל ימות השנה. גולת הכותרת היא תכנית „מרווה" — קורס בן 3 חודשים, המיועד לצעירים וצעירות יהודיים מהתפוצות בגילאי 18־28. המשתתפים מגיעים באמצעות הסוכנות לאחר מיון ובדיקה קפדניים. הקורס מציע לצעירים אימונים צבאיים קשים, לימודי ידיעת הארץ, שיפור השפה העברית, שעורי נשק ומסעות מפרכים. „לא עושים פעולות הסברה, לא מטיפים לעליה" אומרת נוגה „מנסים להקנות אהבת הארץ בעיקר דרך הרגליים. חלקם באמת ‚עושים עליה', ואז שלושת החודשים שעשו כאן, יורדים ממניין חודשי השירות הצבאי". באחד הקורסים הקודמים הופיעה בחורה שגיל ה־30 כבר מאחוריה והתעקשה להשתתף בקורס. זו היתה נכדתה של מניה שוחט שלא השלימה עם הירידה של הוריה, ובאה כדי לבחון אפשרות שיבה לארץ אבות...

רחל שלו

חיצים ופרחים

ב„כנס הגדנ"ע לדורותיו" המתקיים היום, (ח"ג במאי) בפארק הלאומי ברמת־גן, משתתפים כ־10,000 חיילים, מדנ"צים וקצינים ששירתו בפיקוד הגדנ"ע מאז קום המדינה. לציון האירוע עיצב הגרפיקאי אליעזר ויסהוף כרזת מזכרת, שאותה ניתן לרכוש במקום. הכרזה הצבעונית משלבת שני אלמנטים מאפיינים של הגדנ"ע — פרחים וחיצים. הפרחים מסמלים את החינוך לאהבת הארץ, והמוקנה לנוער, והחיצים את לימודי הקשת — הצבאיות. את הכנס אירגנו עמותת יוצאי הגדנ"ע, פיקוד הגדנ"ע, בסיוע הקרן הקיימת לישראל ועיריית רמת־גן.

פותחים שולחן

על התיאטרון הלאומי, המסעדה שבצילו

והמגישות שם ובמקומות אחרים

את העובדה, שהבימה היא התיאטרון הלאומי שלנו, אנחנו יודעים כבר מימי וכטנגוב; שהיא חוגגת שבעים שנה לקיומה — גם זה ידוע ומפורסם. אבל העובדה, שמישהו בעל חוש מסחרי מפותח פתח שם מסעדה — היא חידוש לגבי אלה שטרם פקדו את המוסד הנ"ל.

המסעדה ממוקמת בין עמודי הבימה, שזכו, כזכור, לחיפוי ולציפוי, והמבו לפואיה ראוי להתכבד. היא זכתה לדקורציה מכובדת, שולטים בה השחור והלבן, גם בבגדי המלצרים/יות. הכל תואם, כולל חרגם של השטיח והמפיות, וכבולם חוזר הלוגו של הבימה. ללמרך, שבית הבימה עומדות רגליך. בשעה שאנו פקדנו את המקום ליוותה פסנתרנית את הסעודה. איני יודעת אם זה רעיון מוצלח כל־כך. בוודאי אין הוא מוצלח למי שרוצים לשוחח סביב הצלחת; אין זו ביקורת אמנותית. הנגינה דווקא היתה בסדר גמור כשלעצמה.

המקום פתוח משעות הצהריים עד הערב. בצהריים פועל שם מזנון (סלטים) ראוי לציון ואפשר להזמין גם מן המלצרים החינניים (גם עליהם יורחב הדיבור) מתוך התפריט המגוון. בערב — רק מתוך התפריט. מה שקרוי בלשון המסעדות A-LA-CART.

מזנון הסלטים פועל על עקרון השרות העצמי, והוא דלפק ענקי הטותה בירקות נטו, טריים וחתוכים, מוגשים בנפרד, כל ירק למינהו, ולידם כל מיני נבטים, טוביין, שומשום רטבים וכד', לאדוקים במצוות הצמחונות או הדיאטה; בסלטים המוטעמים והמעורבבים יש ירקות יוצאי קופסאות־שימורים עם ירק הגינה יחדיו, פה ושם מעט פרטיות, קצת אספרגוס, קצת טונה ושאר מטעמי דגים (בשר אין), חסר להם להסתכן עם הרבנות, כל אלה במיונית, ברוטב צרפתי, בפירורי גבינה — עד לסלט ולדרוך הדיוע. יש גם תבשילים חמים — פשטידות, ברוקולי וכרוב ניצנים וחרמילי שעועית לבנה, ועל הכל — „מרק היום".

ואתה — קום והעמס על צלחתך ככל אשר תאבה הנפש, תוכל לשוב ולמלא את צלחתך בשנית ובשלישית, עד פתיחת הכפתורים העליונים במכנסיים. לכל הכבודה הזו נלווה לחם, לבחירתך וחיתוך האישי: לחם כפרי, כל כיכר כגודל אבן ריחיים, או בגטדק ופריך, שהתאזרח אצלנו ועוד מעט נמנה אותו עם המאכלים הלאומיים שלנו, לצד הפלאפל. כל הסיפור הזה עולה 14.50 ש"ח. תוכל לצרף לזה כוס משקה — מיץ טבעי במחיר 2.80 ש"ח הכוס, או משקה מבקבוק, במחיר הרגיל. הם מגישים גם מים קרים, לפי בקשתך. אנחנו, שאכלנו מנה סלט לאוכל אחד, ולאוכל השני מנה המורכבת ממרק ומצלחת פרי העונה+גבינת קוטג', ושתי כוסות מיץ אשכוליות טרי־טרי, שילמנו לשתי הארוחות 37.5 ש"ח+טיפ למגישה החמודה והמבולבלת, והלכנו משם מרוצים.

רגע. לא גמרנו. משהו על מגישים, מלצרים ועל האופנה הרווחת במקומותינו. פעם, בימים הרחוקים ההם, מלצרות היתה מקצוע. אני זוכרת את אבי־חברתי שולמית, שהסתובב כל היום כולו במכנסי חאקי קצרים וחולצת טריקו, לובש חליפה שחורה וחולצה לבנה מעומלנת, עם פפיון, והולך לעבודה. לפעמים היה מספר לנו על האורחים והגבירות הבאים למסעדה, והיה מציג בפנינו איך הוא עומד מלוא הזרוע צלחות עמוסות כל טוב, ואף טיפה אינה נוטפת ואינה ניגרת. וככן, העידן. הזה חלף ואיננו.

היום משרתים בקודש, ובעיקר משרתות, בנות צעירות העוסקות להשלמת הכנסה. הרי הן אחיותינו ובנותינו — סטודנטיות, בוגרות תיכון, המצפות לגיוס, בנות קיבוץ ב„שנת חופש", האוגרות כסף למסע הנכסף אל מעבר לים.

אין לכחד, שהנוף האנושי של אוכלוסיית המלצרים הפך להיות הרבה יותר אסתטי ורענן, מאידך גיסא — הרבה פחות מקצועי. אינני מתכוונת למגישי בית הבימה בלבד. הניסיון האנושי שלנו הולך ונצבר במרוצת סעודותינו במסעדות ארצנו הקטנה, והמסקנה התגבשה מתוך הנסיון הנ"ל. בכל מקום מסיעה אותה תמונה — נערות (ויש בערים מיעוט) חינניות, דורשות טוב, משתדלות מאוד. ניכר בהן שהן מבתים טובים, מנומסות, יודעות להתנהג ואינן גולצריות. אולי לימים תהיינה עורכות דין, מהנדסות, מפקדות בצה"ל, מורות, רופאות, עקרות בית או חברות קיבוץ טובות. אולי הנסיון האנושי שלהן עם קהל הסועדים במסעדות (גם הוא הפך להיות הרבה יותר עממי מן הקהל בימי אבי־חברתי שולמית), ישמש אותן בהפקת לקחים על מין האדם.

אבל, כל זה אינו מלמד את מלאכת המלצרות. והאם מישהו חשב על הנושא, והדריך את הבנות התמודדות הבאות לבקש עבודה? האם הכניסו אותן לרזי המקצוע? האם הסבירו להן איך מגישים ואיך מסירים את הכלים, למי לגשת ראשון ולמי אחרון, איך לא לבלבל בין כל ההזמנות? הרשו לי להטיל ספק. לפחות לפי התוצאות בשטח.

ועוד שמענו שיש מקומות, שאין משלמים להן כלל. פשוט כך. הן עובדות בגלל הטיפים. כנראה חשב מישהו, שהפרוטות הדלות שאנו משאירים להן בטוב לבבנו יכולות לענות על כל צרכיהן. עובדה — הן עובדות.

מה רצינו להגיד בכל זה לתועלת הסועדים ולהאדרת שם המסעדה? — א. כדאי להשקיע במלצריות, ולהדריך אותן. ב. משאלת לבי: לגבות בתוך החשבון דמי שירות ולשלם למגישים משכורת. ג. עד אז — אם מופיע בחשבון „ללא שירות" חובה עלינו, הסועדים, להוסיף על החשבון כדי 10% מהסכום. שאם לא כן — המגישה שטרחה בנו אינה מקבלת דבר. אם החשבון כולל דמי שירות, מותר להוסיף משהו לטובת המגיש, אך זו אינה חובה.

בעלת תאבון

צלי מלפפונים

קולפים את המלפפונים וחוצים לאורך. ממליחים ומשהים חצי שעה. מסננים. ממיסים בסיר שטוח כף חמאה, מטגנים בה בצל קצוץ דק, עד שיזהיב ויתרכך. מוסיפים את המלפפונים ומטגנים מכל הצדדים. מפזרים מעט קמח ו־2 כפות מרק בשר ומאיידים עד שהמלפפונים רכים. מגישים כתוספת לצלי.

יש חיים אחרי 25 הפרש

בדקה ה־23 הוליכה הפועל תל־אביב 42:67, במשחקה עם הפועל חולון, אך בסיום נזקקה ליכולת מעולה של חיים זלוטיקמן כדי לנצח 89:95 ★ גמר הפליי־אוף הראשון ייערך מחרתיים ביד־אליהו בין הפועל ת"א ומכבי ת"א

● כדורסל

יצחק ויסהוף

גבור נצחון הפועל תל־אביב אמש באולם באוסישקין, חיים זלוטיקמן קולע לסל הפועל חולון בנצחון 89:95. (צילם: אריה קנפר)

יתרון של 25 נקודות — 42:67, בדקה ה־23, במעט ולא הספיק אמש להפועל תל־אביב, במשחקה השלישי והמכריע נגד הפועל חולון. ארבע דקות לסיום צימקה הפועל חולון — 91:84, אך יכולת מעולה של חיים זלוטיקמן (בכל דקות המשחק) ובמיוחד בסיום העניקו לחבריו את הנצחון — 89:95 ואת הזכות לשחק ביום חמישי בגמר משחקי הפליי־אוף עם מכבי תל־אביב.

במשך 30 דקות שיחקה הפועל תל־אביב מצויין. משחקה שטף, שחקניה שלטו בכדורים החוזרים וגם דייקו לסל חולון. אך מה שקרה לקבוצה בשני המשחקים הקודמים מול הפועל חולון חזר על עצמו גם אמש כ־10 דקות הסיום. העייפות נתנה אותותיה במשחקה של ת"א, עובדה שאיפשרה לשחקני חולון לחזור למשחק. למזלם של חיים זלוטיקמן וחבריו עמד לצידם ההפרש העצום שקבעו בתחילת המחצית השניה ויכולתו הנהדרת של חיים זלוטיקמן.

זלוטיקמן הוא ללא ספק האיש של המשחק. משחקו הבלתי מתפשר והיד המצויינת שלו היו לעזר לחבריו. זלוטיקמן ניחן בתכונה נוספת שלא רבים זוכים במותה — חוצפה. הכדורסלן ששבע מרורים בעונה החולפת עם פציעה חמורה בברכו היה במיטבו. במצב של 79:88 להפועל ת"א קלע זלוטיקמן את 7 הנקודות האחרונות במשחק בפרק זמן של 6 דקות.

המהפך שעמד להתחולל מול עיניהם המשתאות של 2200 הצופים החל בדקה ה־30. עמוס פרישמן שהיה טוב יצא למנוחה בשל 3 עבירות שצבר. רותם אורליך נכנס במקומו, כשלוח התוצאות הורה להפועל ת"א — 82, הפועל חולון — 59. במשך 6 דקות קלעה חולון 25 נקודות לעומת 9 בלבד של הפועל ת"א והפער צנח — 91:84, למרות שפרישמן חזר במצב של 79:88 לת"א. בדקות הסיום דאג כאמור זלוטיקמן לנצחון.

שתי הקבוצות פתחו את המשחק בשמירה אישית. חולון הצליחה בפתיחה להגיע למצבי קליעה נוחים יותר, אך שחקניה הירבו להחטיא. איימוס ביצע את העבירה השלישית שלו כעבור 4 דקות, אך כניסתו של לאסוף הביאה למפנה. לאסוף צלף בדייקנות ומשוויון 4:4 צמח הפער ל־3:15, 9:22 (דקה 8), 17.30, 27:42 (15) ובמחצית — 40:56.

בפתיחת המחצית השניה היה לינטון טאונס המוציא לפועל של קבוצתו כשקלע 14 נקודות רצופות

הפועל תל־אביב — הפועל חולון 89:95 (40:56)

(2 סלי 3). לוואן מרסר עם 17 נקודות, 5 „גנות" ו־11 כדורים חוזרים סבל מעליות ומורדות במשחקו, אך הסך הכל שלו היה טוב.

ג'יימס טרי ודייוי בורמור היו היחידים בהפועל חולון שראויים למחמאות. בורמור כשחקן ספסל הסתפק במחצית הראשונה ב־4 נקודות בלבד, אך בשניה צלף 19 נקודות (3 סלי 3) והיווה איום מתמיד על סל תל־אביב. גם ג'יימס טרי שהיה חלש במשחק הקודם בין שתי הקבוצות גילה שיפור ביכולתו במיוחד במחצית השניה הטובה של חולון.

שמואל זיסמן היה טוב מישראל אלימלך ואילו ג'ו דאוסן המשיך לאכזב. קני אורנג' היה הבולט בחולון במחצית הראשונה ואילו בשניה סבל מעבירות שביצע ו־7 דקות לסיום נפרד מהמשחק כשל 5 עבירות.

שיפוטם של ראובן וירובניק ודוד רגן היה טוב עד לדקה שבה הפועל ת"א קבעה יתרון של 25 נקודות. אחר כך „גרדמו" השופטים יחד עם שחקני ת"א ומספר אירועים נעלם מעיניהם.

פרידה ספורטיבית. המנוצח שמואל זיסמן מהפועל חולון (עם הפנים למצלמה) לוחץ את ידו של המנצח חיים זלוטיקמן ששיחק בעבר בהפועל חולון. (צילם: אריה קנפר)

הפועל תל־אביב 95 — הפועל חולון 89 בראי הסטאטיסטיקה

הפועל תל־אביב 95 (56)

שחקן	2 נק'	3 נק'	עונשין	סה"כ	ריבאונדים: הגנה	ריבאונדים: התקפה	עבירות	אסיסטים	איבודים
לינטון טאונס	13"10	5"2	2"1	27	1	4	3	3	1
חיים זלוטיקמן	9"7	2"1	9"7	24	1	1	3	2	2
לאוואן מרסר	13"8	—	3"1	17	10	1	2	—	—
עמוס פרישמן	6"2	3"2	—	10	3	—	4	7	4
הווארד לאסוף	5"4	—	—	8	1	—	1	—	3
ג'ונתן דלזל	3"2	—	3"3	7	—	—	4	—	—
קארל איימוס	1"1	—	—	2	1	1	3	—	2
רותם אורליך	1"0	—	1"0	—	—	—	—	—	1
	51"34	10"5	18"12	95	17	7	20	12	13

הפועל חולון 89 (40)

שחקן	2 נק'	3 נק'	עונשין	סה"כ נק'	ריבאונדים: הגנה	ריבאונדים: התקפה	עבירות	אסיסטים	איבודים
ג'יימס טרי	20"10	—	6"4	24	3	1	3	—	—
דייוי בורמור	11"7	6"3	—	23	1	—	3	1	1
שמואל זיסמן	5"4	2"1	2"2	13	3	—	3	2	3
קני אורנג'	9"5	—	—	10	2	3	5	2	—
ישראל אלימלך	4"1	3"1	4"4	9	2	—	5	4	1
ג'ו דאוסן	9"3	1"1	—	9	3	1	3	4	1
ניב בוגין	2"0	—	2"1	1	—	1	3	3	—
	60"30	12"6	14"11	89	14	5	25	16	6

5 קבוצות קרובות לחצי הגמר

חמש מקבוצות האנ.בי.איי מוליכות כבר 0:2 בסיבוב הראשון בפליי־אוף וזקוקות לנצחון נוסף כדי להעפיל לחצי הגמר האזורי.

מייקל ג'ורדן קלע 55 נקודות והוליך את שיקאגו לנצחון שני מול קליבלנד 101:106. ג'ורדן שקלע 50 נקודות במשחק הראשון קבע שיא חדש — הוא השחקן הראשון אי פעם שקלע 50 נקודות ומעלה במשחקי פליי־אוף רצופים.

בוסטון ניצחה גם במשחק השני בבית את הניקס מניו יורק 102:128. לארי בירד הצטיין וקלע 36 נקודות.

סיאטל, מפתיעת השנה שעברה, הפתיעה את דנבר בחוץ 91:101. דנבר, בעלת ההתקפה הטובה ביותר באנ.בי.איי, קלעה בביתה רק 91 נקודות ב־32 אחוזי קליעה בלבד. לסיאטל היה זה נצחון ראשון בדנבר מאז נובמבר 1985, והמאזן בין השתיים כעת הוא 1:1.

43 נקודות של דומיניק וילקינס הוליכו את אטלנטה לניצחון שני על מילווקי 97:104.

לייקרס מוליכה 0:2 מול סאן אנטוניו לאחר הנצחון 112:130. מייקל תומפסון, המחליף, קלע 29 נקודות. מג'יק ג'ונסון קלע 26 נקודות קלט 9 כדורים חוזרים ומסר 15 אסיסטים.

יתרון 0:2 יש גם לדטרויט מול וושינגטון. שוויון 1:1 יש בין פורטלנד ליוטה ובין דאלאס ליוסטון.

קוראץ' קרץ לרמת־גן

מכבי רמת־גן — הפועל חיפה 76:82 (46:48)

מכבי ר"ג בגביע קוראץ'. אמש באולמם בכפר המכביה ניצחו תרימת גנים את הפועל חיפה 76:82 לאחר 46:48 בתום המחצית הראשונה.

250 הצופים שנדחסו אמש לאולם בכפר המכביה ראו מאבק טוב ומעניין במחצית הראשונה אך עצבני ומותח בחלק ניכר מן המחצית השניה.

הסיום היה של ר"ג שהיתה רגועה יותר מול העצבנות המרובה אצל החיפנים.

שלושה שחקנים התעלו ברמת־גן: סטגלי מאיו שנלחם כארי מול שלושת הגבוהים של חיפה, קלט עשרה כדורים חוזרים וקלע 28 נקודות. הארולד קילינג, וירטואוז שידע להחזיק היטב בכדור בעיקר בדקות הסיום והפתעת המשחק אבי שילר שקלע באחוזים מצויינים, שמר היטב ושיחק במשך כל דקות המשחק. לשיאו הגיע שילר כשקלע את הנקודה ה־20 שלו בקליעת המשך נפלאה, ללא ספק הסל היפה במשחק.

מחמאות רבות מגיעות למאמן רמת־גן אפי בירנבוים, שניווט בצורה נכונה ביותר את שחקניו ולזכותו ייאמר שחסר אמש את ניר רכליס הגבוה.

הפועל חיפה היא קבוצה טובה וניסתה לעשות עם הכלים העומדים לרשותה את המקסימום. הנמוכים של חיפה סבלו מיום חלש ולעומתם הגבוהים יוסטון, וואלס ויוברט גילו בפרקי זמן רבים של המשחק יכולת טובה. אך קשה לעשות את כל העבודה לבד כאשר השחקנים הנמוכים האמורים להחזיק יותר בכדור הגביהו אותו פעמים רבות ואילצו את הגבוהים לבזבז כוחות מיותרים.

לאחר פתיחה שקולה 6:6 ברחו הרמת־גנים ל־8:18 תודות לקליעות של שילר. חיפה צימקה ל־20:24 ו־30:33 ואף הובילה בפעם היחידה במשחק שתי דקות לסיום המחצית הראשונה 43:44 אך שילר וקילינג דאגו ליתרון רמת־גני בתום המחצית הראשונה 46:48.

פתיחת המחצית השניה היתה כאמור שקולה ועצבנית 53:56 לרמת־גן. בהמשך נכנסו מאיו וקילינג לפעולה וההפרש גדל עד 63:74 ו־68:79. שם־טוב החלש יצא בחמש עבירות, יוסטון הוצא בצורה תמוהה על־ידי מאמנו וההפרש צמח ל־70:81 לרמת־גן והסיום הוקטן מעט ל־76:82.

שפטו טוד וורניק ושי שטריקס, לעיני כ־250 צופים, בכפר המכביה.

● קלעו לרמת־גן: מאיו 28, קילינג 25, שילר 20, ארדיטי 5 וכינר 4.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 26, יוברט 16, וואלס 13, שם־טוב 9, גורדס 5, קסקי 4 וטסלר 3.

הצעה: לחזור לשיטת שתי הנקודות

הצעה זו הועלתה בכנס נציגי קבוצות מהליגה הלאומית ומהליגה הארצית ★ ועוד: רוב הנציגים בדעה שתקנון התשלומים הוא שקר. השחקנים מקבלים הרבה יותר ★ עמי פזטל משמשון: „בקבוצתי אין שחקן שמרוויח מעל 20 אלף דולר"

ראובן חנניה

כנס קבוצות מן הליגה הלאומית והארצית התקיים אתמול במלון תל־אביבי ובו ניסתה ההתאחדות לכדורגל ללמוד על הלוך הרוחות בקשר להעברות, תשלומים לשחקנים, מבנה הליגות וזרים בכדורגל הישראלי.

עשרה נציגים מן הליגה הלאומית ועוד שמונה מן הארצית טרחו ובאו לכינוס זה. רוב המשתתפים היו בדיעה כי יש להחזיר לליגה את שיטת שתי הנקודות עבור נצחון ולא שלוש כמו שהיא עתה. רוב הנציגים של הקבוצות, כמו אורי קרני, נתן סלובטניק וגד גולינסקי היו בדיעה כי תקנון התשלומים לשחקני הכדורגל בארץ הוא שקר והשחקנים מקבלים סכומי כסף גבוהים יותר בחוזים נוספים שהם עורכים תחת אפה של ההתאחדות לכדורגל.

יצחק אביער, יו"ר מכבי חיפה, היה בדיעה שיש להסיר את ההגבלות על ההעברות, ולנהל שוק חופשי כדי להסיר את האיום של שחקנים מסויימים באגודות בדבר תביעות כספיות גבוהות.

עמי פוטל משמשון תל־אביב אמר כי אין צורך לשנות שנה אחר שנה את צורת הליגה ומבנה הליגה והביא לדוגמה התאחדויות כדורגל בעולם אשר משחקות בשיטה מסויימת כבר עשרות שנים. פוטל ציין כי אצלו בקבוצת שמשון תל־אביב לא מרוויח אף שחקן מעל 20 אלף דולר לעונה. היו"ר השמשוני הציע לפתוח את משחקי הפליי־אוף העליון בסיום כל עונה בלי נקודות לקבוצות, כך שתהיה אלופת הליגה בתום 26 מחזורים ולאחר מכן יפתח מאבק נוסף על אליפות הפליי־אוף.

ראובן פריגור ממרכז מכבי טען ברוגז כי מי שמנהל את מרכז הפועל ומשפיע על ההחלטה אם להביא זרים ואם לאו הוא ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות.

יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סוויריי סיכם כי כל עוד יש אמנה בינמרכזית על תשלומים מופקדת ההתאחדות לפקח על נושא זה. סוויריי טען גם עוד כי שמע מכמה מנהלי קבוצות שהקבוצות לא היו ערוכות למשחקי הפליי־אוף. הוא הביא לדוגמה ששחקנים מן הליגה הלאומית מקבלים פרמיות עבור נצחונות ולא לפי מצב הנקודות והתברגות קבוצתם בפליי־אוף העליון.

אלופות בפעם ה־12

אליצור תל אביב — הפועל חיפה 71 : 59 (32 : 28)

יוסף גלזר

כדורסלניות אליצור ת"א זכו אמש בפעם ה־12 ברציפות באליפות המדינה לנשים לאחר שהשלימו נצחון כפול בגמר הפליי־אוף על הקבוצה המפתיעה והצעירה של הפועל חיפה 71 : 59 (32 : 28).

400 הצופים שחזו במשחק בהיכל הספורט ברוממה זכו לתשואות בסיום לשחקני שתי הקבוצות על הרמה הגבוהה שהפגינו, חיזיון נדיר בכדורסל הנשי בישראל.

אם במחצית הראשונה עוד הצליחו בנות חיפה להוות יריב שקול הרי שבפתיחת המחצית השניה הצליחו האליצוריות לברוח ותוך ניצול ניסיונן זכו בנצחון המכסי.

הבולטת בשורות האלופה היתה הוותיקה ענת דרייגור שהיתה קלעית מספר אחד במגרש והוכיחה כי עדיין כוחה במותניה.

אורלי גרוסמן הצעירה אישררה פעם נוספת את הכישרון הרב הטמון בה.

זיוה רון הוותיקה מול קבוצתה לשעבר צלפה שלושה סלי נקודות רצופים שתרמו להגדלת הפער.

גם מיכל גושן ואירית קוטינסקי היטיבו לקלוע בין חניכותיו של המאמן חנן גוטריימן.

הפועל חיפה ניסתה ככל יכולתה לאיים על יתרון האלופה אך כל שעלה בידיה היה לנתות אותה במשך מחצית אחת.

הבולטות בין חניכותיו של משה ביטר היו כרגיל איריס דינרמן, חיה מוסקוביץ ויעל גולדשטיין.

שפטו מצויין שלום וולצר וג'וזף אבו־ערב.

● קלעו לאליצור ת"א: דרייגור 19, גרוסמן 15, גושן 14, רון 13 וקוטינסקי 11.

● קלעו להפועל חיפה: מוסקוביץ 1, דינרמן 16, גולדשטיין 11, אלברט 6, סוכול 3, פז 2, שלריקי 2 ופישר 2.

משחק שלישי על המקום השלישי

יוסף חכם

במשחק הגומלין על המקומות ה־3־4 גברה קבוצת הפועל גבעת חיים על מכבי תל אביב 63:69 (34:36).

הירבו לקלוע להפועל גבעת חיים: דימנט 22, גורן 19 ורוטשילד 12. למכבי תל אביב: גיוסטר 19 וקסטן 14.

המשחק השלישי והמכריע ייערך מחרתיים בערב באולם בכפר הירוק.

מירוץ עמיצור — היום

המירוץ המסורתי ה־16, לזכרו של עמיצור שפירא, מחללי מינכן, ייערך היום ב־11 במבוז־דזנגוף. במירוץ יטלו חלק אלפי משתתפים ובראשם רצי אגודת עמיצור.

גרשון יאמן את מכבי חיפה

יוסף גלזר

מנחם גרשון יאמן בעונה הבאה את קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה אותה הדריך בעבר במשך שלוש שנים.

גרשון הוחתם אתמול בידי חברי ההנהלה עו"ד ישראל רוזנברג ומיכה רב אותרי שהצליחו לשכנעו להפחית את שכרו ולבטל את תביעתו המשפטית נגד האגודה.

בכך הועדף על פני המאמן הנוכחי חיים בוכבינבר וכן על יריב ורשיצקי.

חולון ראשונה בשחיה בגבולות

שחייני הפועל חולון זכו בשבת בגביע־תל־אביב, בתחרות המסורתית שאורגנה בקיבוץ גבולות שבנגב. המנצחים אברו 335 נקודות, לפני מרכז ויטמגל — 286 נקודות — והפועל־ימקא ירושלים — 173 נקודות.

בתחרות השתתפו 250 שחיינים מ־11 אגודות. הישג מצויין קבע זוהר וייס מבני־שמעון, כשעבר 100 מטר חופשי ב־52 שניות. זוהר וייס ניצח גם ב־50 מטר חופשי — 25.03 שניות.

ערן גרומי ממכבי ירושלים קבע ב־100 מטר פרפר — 57.20 שניות. ב־400 מטר חופשי ניצח ברק עמר מבני־שמעון — 4:04.51 דקות, ובנגילאיות 15 — רביטל וילנאי מויטמגל — 4:55.82 דקות. רביטל היתה ראשונה גם ב־50 מטר חופשי — 29.37 שניות.

בלום ניצח את חייטה

● טניס

הטניסאי הישראלי הצעיר גלעד בלום רשם אמש הישג מצויין לזכותו, כאשר ניצח את הארגנטיני מרטין חייטה בשלוש מערכות 4:6, 6:2, 2:6, בטורניר האלופים במוריסט הילס.

גלעד בלום איננו מדורג בטורניר זה שבו פרסים בסך 677,000 דולר, ולמרות זאת הצליח לנצח את המדורג מספר 3.

בטורניר זה השתתף גם אלוף ישראל עמוס מנסדורף שנוצח בידי לנדל בשלוש מערכות ואחר־כך גם על־ידי אנדראס גומז גם כן בשלוש מערכות.

תוצאות אחרות בסיבוב הראשון: לואיס מאטאר מברזיל ניצח את האמריקאי פיליפ ג'ונסון 1:6, 1:6. תומס מוסטר מאוסטריה ניצח את כארי מואיר מדרום אפריקה 1:6, 0:6. אליוט טלצ'ר מארה"ב ניצח את בן ארצנו לארי סקוט 6:7, 0:6. מילאן שרייבר מצ'כיה ניצח את בן ארצנו ליבור פימק 4:6, 5:7.

הצ'כי הגולה איוואן לנדל זכה בטורניר ההזמנה באטלנטה, ג'ורג'יה, כשגבר במשחק הגמר על ארבורג 6:2, 1:6, 3:6.

קרית־שרת השלימה דאבל

● כדוריד

יוסף חכם

קבוצת הנשים בכדוריד של מכבי קרית שרת/חולון השלימה אמש את זכייתה בדאבל לאחר שגברה במשחק גמר גביע המדינה על מכבי ארזים רמת גן בהארכה 15:17 (14:14, 8:3).

המשחק היה מרתק והגיע לשיאו 40 שניות לסיום החוקי כאשר קפטן קרית שרת קלאודיה גורוחובסקי השוותה ל־14:14.

בעקבות ההפסד לא ישחקו שחקניות הארזים רמת גן בעונה הבאה בגביע אירופה ואת מקומן יתפסו כדורידניות הפועל פתח תקוה.

את הגביע העניקה מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי.

● שערים למכבי ק"ש/חולון: גורוחובסקי 8, פורל 3, ישראל 3, טולמני 2 וולף 1.

● שערים למכבי הארזים רמת גן: גיל 4, הירשמן 3, פרץ 3, קיראון 2, לנל 2 וונר 1 ופולנסקי 1.

שפטו ברגדווין והרס, לעיני 400 צופים, באולם בנס ציונה.

הפנים אומרים את הכל

הכוכב ההולנדי של מילאן רוד חוליט יורד מכר הדשא של נאפולי לאחר הנצחון 2:3 על נאפולי. נצחון שהזניק את מילאן למקום הראשון. (תצלום: איי.פי)

וכך נראו פניו של דייגו ארמאנדו מארדונה המנוצח מיד בתום המשחק. מארדונה כבש שער יוצא מן הכלל, חוליט לא כבש אבל רכש את מלוא היוקרה. (תצלום: איי.פי)

פורטסמות לליגה השניה

● ליגה אנגלית

קבוצת הכדורגל פורטסמות אותה מנהל אלן בול שסייע לנבחרת אנגליה לזכות בגביע העולם ב־1966 בלונדון נשרה לליגה השניה לאחר עונה אחת בלבד בליגה הבכירה וזאת לאחר הפסד בית לניוקאסל 2:1.

בכך הצטרפה פורטסמות לאוקספורד ולווטפורד שנשרו קודם לכן לליגה השניה.

אחת משתי העולות מן הליגה השניה נקבעה אתמול. מילוול מלונדון תופיע לראשונה בתולדותיה בליגה הראשונה לאחר שהשיגה נצחון חוץ על האלסיטי 0:1.

בפליי־אוף בין קבוצות התחתית מהליגה הראשונה וקבוצות הצמרת מהליגה השניה ישחקו צ'לסי וצ'רלטון הלונדוניות ומהליגה השניה, ככל הנראה, מידלסבורו ואסטון וילה.

ליברפול שהבטיחה כבר זכייתה בתואר האליפות סיימה במגרשה בתיקו 1:1 עם סאותהמפטון וצברה 86 נקודות מ־38 משחקים. ואילו מנצ'סטר יונייטד שהשיגה נצחון חוץ על אוקספורד 0:2 צימצמה את הפער כשלה 75 נקודות ואותו מספר משחקים והיא מועמדת לסיים במקום השני.

האלופה היוצאת אברטון סיימה בתיקו אפס אפס את משחקה עם דרבי קאונטי.

ארסנל סיימה במגרשה בתיקו 1:1 עם קובנטרי לאחר שהצליחה להבקיע שער משווה על־ידי מרטין הייס. מרוור חיקנה יתרון לאורחים.

בדרבי הלונדוני סיימו בתיקו 1:1 צ'רלטון וטוטנהאם.

שיימן, אלדר ודישון הצטיינו

אריה גיטליס

עמיחי שיימן מהפועל ת"א ואסף אלדר ממכבי ראשל"צ בלטו שלושם באליפות ישראל באתלטיקה לנערים, עד 16, שנערכה בהדר־יוסף.

שיימן, בן ה־15, קבע שיא אישי ב־100 מ' — 11.18 שנ', ואלדר ניצח בהטלת כידון — 51.04 מ' ובזריקת דיסקוס — 44.50 מ'. גילי דישון מהפועל ירושלים קבעה ב־100 מ' — 12.30, ורוואר סולימן מנצרת רצה 1000 מ' ב־3:06.18 דק'.

בסיכום הקבוצתי זכתה מכבי חיפה.

בתחרויות־הזמנה קבע יואב שרוף ממכבי חיפה בהדיפת כדור־ברזל — 15.21 מ'; אבי ניסנקורן (אס"א ת"א) ניצח ב־400 מ' — 49.61 שנ'; עדי חלילי (הפ. מגידו) גמא 1500 מ' ב־3:56.40 דק', ואיתי מרגלית (הפ. ת"א) קפץ לגובה — 2.05 מ'; פועה נייגר מהפועל ירושלים ניצחה ב־200 משוכות — 28.96 שנ'.

לנורית ואברהם תשובה
ברכות לחג
כפיר
למצוות
מדור הספורט

שני המבקיעים השבת במשחק־הפיסגה בלאומית בשיחות עם יצחק ויסהוף:

מכנס: שמשון תקבע את האלופה
בן־שיטרית: הכתר תלוי רק בהפועל ת"א

„באחר שראה בטלוויזיה את המשחק בו גברה לוטון על ארסנל — 2:3, בגמר גביע הליגה האנגלי, כאשר מהצבים מרוחימים היו במשחק, או גם הליגה הישראלית עדיין לא גמורה. עד לשריקת הסיום לא נקבע כלום. גם אם יהיה 4 הפרש להפועל ת"א, שני מחזורים לסיום, לא הייתי מרים ידיים" — כך עודד מכנס, כובש השער הראשון במשחק בו סיימה קבוצתו, מכבי נתניה, בתיקו 1:1 עם הפועל ת"א.

מכנס מוסיף: „כל משחק שעובר, והפער נותר בעינו, זה לרעת מכבי נתניה". אולם הכדורגלן הוותיק, שלא פתח ב־15 המחזורים, שקדמו למשחק העונה נגד הפועל ת"א, סבור כי המפתח לאליפות טמון בקבוצת שמשון ת"א.

„שמשון ת"א תשחק בשבת נגד הפועל ת"א, ואחר־כך נגדנו. אם שמשון תנצח את הפועל ת"א, תצמק את הפער בינה לבין הפועל ת"א ל־6 נקודות. אחר־כך תתמודד נגדנו. שמשון היא, לדעתי, הקבוצה שתקבע את האלופה. שמשון, קבוצה ויגרית, תילחם בשני המשחקים, ולפי התוצאות שלה תיקבע האליפות".

עודד מכנס אומר על קבוצתו: „מכבי נתניה מסוגלת להוציא מהמשת המשחקים שלה 15 נקודות, וגם יכולה להוציא רק 4 נקודות. למרות שהפועל ת"א היא קבוצה טובה ועומדת נכון על המגרש, היא לא מחוסנת מהפסדים. אני צופה להפתעות".

עודד מכנס סבור כי הוא נמצא כיום בכושר מצויין: „לא רק כיום. תקופה ארוכה אני בכושר. אם במשחק כה חשוב כמו נגד הפועל ת"א שיחקתי לא רע, כבשתי שער, שהוסיף בטחון לחברי, אני תקווה כי תינתן לי הזדמנות להוכיח כי עודד עוד לא שכח לשחק. בסך־הכל לא שיחקתי מספיק העונה כדי להוכיח את עצמי. על העונה הבאה איני חושב, אבל בשביל לשחק כה אני חייב להיות טוב מאשר העונה".

עודד מכנס סבור כי הפליי־אוף מוכיח את עצמו, אבל: „חייבים להתגבר על בעיות הקבוצות במקומות 5־8. צריך דרך למצותן, אפילו כספית. קבוצות אלו יכולות לקבוע את האלופה, ואם ירימו ידיים לא עשינו כלום".

כובש עודד מכנס

מיקי בן־שיטרית הוא המבקיע של הפועל תל־אביב במחזורים האחרונים. בן־שיטרית כבש עד כה 10 שערים. במחזורים האחרונים הבקיע שערים בעלי משמעות רבה לקבוצתו, שעזרו לה לשמור, ואף להגדיל, את הפער בצמרת. בשבת הצליח החלוץ, הודות לאשראי רב ממאמנו, יצחק שניאור, לכבוש את שער השוויון נגד מכבי נתניה בדקה ה־70, שער שהובקע לעיני 18 אלף צופים.

בן־שיטרית סבור כי הוא נמצא כיום בכושר גופני טוב: „אני עובד קשה כדי לשמור על כושרי. עברתי קשה להגיע לכושר טוב, ואני שמח שאני מצליח לתרום לקבוצה. יש לי בטחון רב, והתוצאות מדברות בעד עצמן. הפועל ת"א בדרך לזכייה בתואר האליפות".

בן־שיטרית מוצא כיום שפה משותפת עם חבריו לקבוצה. „אני מותח את הגנת היריב לשחקנים הבאים מאחור. אמנם אנו תוקפים עם חלוץ אחד או שניים, אך הקשרים והמגינים, הבאים מאחור, מוסיפים לנו מחץ אדיר, והעובדה שאנו קבוצה שלא נשברת, יודעת להחזיר שערים, גם, שאנו נמצב פיגור, והעיקר קבוצה היודעת לשמור על ההגנה שלא תספוג שערים מיותרים".

בן־שיטרית סבור כי בשבת קופחה קבוצתו. „הגיע לנו לנצח. מכבי נתניה הצליחה לנצל הזדמנות אחת. אני שמח שלא איכזבנו את האוהדים הרבים שיש לנו. שמחתי עוד יותר לראות שאותם אוהדים לא איכזבו גם אותנו, באו ועודדו. יש להפועל ת"א אוהדים רבים".

מבקיע מיקי בן־שיטרית

על יריבת הפועל ת"א בצמרת, מכבי נתניה, אומר החלוץ מריח־השערים: „מכבי נתניה יריב טוב. אמנם קבוצה שלא משחקת כמו בתחילת העונה; חסרים לה שחקנים כמו שלום תקוה ושמעון מנחם, ולמרות זאת משחקת היטב. אבל האליפות לא תלוייה בתוצאות אותן תשיג מכבי נתניה. אם הפועל ת"א תמשיך להציג את הכדורגל הטוב והיציב שלה היא תזכה באליפות".

● ליגות אזוריות

זוקים בראש ליגת יואב

קבוצת זוקים, שניצחה במחזור ה־4 בפליי־אוף בליגה האזורית יואב בכדורגל, את גלאון — 1:2, מוליכה עם 31 נקודות, לפני גלאון — 29, גן־יבנה — 28 ויכיני — 28.

גן־יבנה הביסה את יכיני — 2:11.

זיכל זכה בטורניר גוטליב

מיקי זיכל ממכבי ת"א ניצח בשבת בגמר טורניר טניס־שולחן את צור חס מהפועל לוד — 2:3 ובין הנשים גברה ריקי צירינינסקי מהפועל עוד, אלופת ישראל, על תאיר אביעזרי, גם היא מעודד — 0:2.

היה זה בטורניר לזכרו של יעקב גוטליב, לשעבר מראשי ענף טניס־השולחן במשך שנים רבות.

יריבות ישראל בטורניר הקדם־אירופי: פורטוגל, ספרד ובריה"מ

● כדורעף

אופטימיות לפחות בנוער

יעקב צלאל

„מטרתנו לנצח את ברית־המועצות" — מצהיר דוד כפרי, מאמן נבחרת הנוער בכדורעף, שתשתתף בסוף השבוע במוקדמות אליפות אירופה בפורטוגל. וכשהוא פורש את קלפיו, קשה עדיין להשתכנע שאת הרוסים אפשר לנצח, אולם נדמה שיש יסוד לתקוות הקלות, שהמעט, לאחר 16 שנה, תצליח נבחרת כדורעף ישראלית להעפיל לגמר אליפות אירופה.

כפרי, ועוזרו לאימון, גילי לוסטיג, נהנים מסגל שזכה לתקופת־אימון ממושכת של כמעט שנתיים, כשכל המאמצים מתועלים לסוף השבוע בפורטוגל, שבסיומו יעפילו שתיים מארבע המשתתפות לגמר אליפות אירופה לנוער. התנאים שהנבחרת זכתה להם היו מעולים. הוועדה המקצועית של איגוד הכדורעף העניקה לנבחרת הנוער עדיפות על שאר נבחרות הכדורעף הלאומיות. מאמן, עוזר מאמן ומאמן כושר עבדו על, ועם הנוער, כשמנהל את הנבחרת מוטי קינזון.

במהלך השנתיים האחרונות נפגשה הנבחרת כל סוף שבוע שני וערכה מחנות־אימון מרוכזים בכל חופשה. נסיעות לחו"ל ומשחקי מבחן היו מרכיב מבורך בתפריט. אולם הנכס העיקרי העומד לרשותו של כפרי הוא נסיון המשחק הרב של שחקניו, יחסית לגילם. רובם היו בעונה האחרונה שחקנים ש„סחבו" על כתפיהם קבוצות כדורעף מהבכירות במדינה וצברו שעות משחק רבות במשחקי־צמרת מתוחים.

ירון טרייבנר היה גורם מרכזי בהצלחת הפועל קרית־אתא. יניב בר־נצר הוביל את הפועל המעפיל למקום השלישי המכובד, בעוד שאלון גרינברג ורוני כהן היו חלק חשוב מהצלחות סוף העונה של הפועל נתניה, שהתמקמה לבסוף במקום הרביעי. נציג ה„ראבליס־טית", הפועל מטה אשר, טלי כהן, שיחק בליגה מעט, יחסית לחבריו, ולכן גם כושר המשחק שלו נמוך יותר. רונן צירין סייע לאליעזר כנן ולרמת־אביב לסיים במקום השישי.

כהקדמה לטורניר הקדם־אירופי עשתה הנבחרת גיחה אירופית, שבה גילתה יכולת טובה שהשביעה את רצון המאמנים. בטורניר ספורט הפועלים בפורטוגל זכתה הנבחרת במקום הראשון כשבתום ארבעה משחקים היה יחס מערכותיה 2:12. בטורניר האומות, שהתנהל בלוכסמבורג, בהשתתפות נבחרות הבוגרים של הונגריה, סקוטלנד ולוכסמבורג ונבחרות הנוער של ישראל, פינלנד וצרפת, סיימו הישראלים במקום השני, לאחר שנוצחו בגמר ע"י ההונגרים. ההישג החשוב ביותר היה הנצחון 2:3 על הנבחרת הפינית בשלב חצי־הגמר.

שלד הנבחרת, שהתגבש בשני הטורנירים, כולל את שמונה השחקנים הבאים: ירון טרייבנר והמגיש, שהוא הציר המרכזי במשחקה של הנבחרת (1.89 מ'); רוני כהן (1.95); רונן צירין (1.92); צחי כהן (1.87); טלי כהן (1.89); יניב בר־נצר (1.84); אלון גרינברג (1.86) ואילן חמו (1.86). שחקנים נוספים שתפקידם, ככל הנראה, יהיה שולי יותר, הם רועי קשרמן ואסף בנצין מכפר־סבא; יפתח אלון (1.97) מאיחוד עירון ועמית צוקרמן מקרית־אתא. שני השחקנים המצויינים במסע היו צירין וגרינברג.

סיבה נוספת לאופטימיות חוזרת שמגלים ראשי הנבחרת היא ההגרלה שזימנה לנבחרת משחקים כשיטת „מהקל אל הכבד". ביום שישי מפגש עם פורטוגל, המארחת, כיריבה החלשה יותר; בשבת עם ספרד, נבחרת הנוהגת לנצח לרוב את ישראל, וביום ראשון — ברית־המועצות, נבחרת המנצחת תמיד את ישראל. המידע על כל הנבחרות הוא מועט למדי, ו„מעולות דיגולי" עדיין לא הוכחו כהצלחה. שתי הראשונות יעלו לגמר האירופי, בספטמבר באיטליה, ולכן המשחק המכריע על המקום השני צפוי להיות נגד הספרדים.

מאמן דוד כפרי

ג'ורדן עושה שמות — אלוף ללא ערעור

שלמה גלזר

„יכול להיות שלארי בירד או מג'יק ג'ונסון טובים יותר ממייקל על הפארקט, אבל העניין הוא שג'ורדן משחק באוויר" — דומה כי משפט זה אותו אמר ג'ון פאקסון, חברו לקבוצה של מייקל ג'ורדן, מאפיין היטב את שחשים שחקני האנ.בי.איי, כאשר מדובר בשחקן הטוב ביותר שיחק את המשחק ששמו כדורסל (ג'ורדן, אגב, נבחר ע"י שחקני הליגה כשחקן המצטיין של העונה).

בתום העונה שעברה הכתיר ג'ורדן, שהוכתר כמלך־הסלים, עם ממוצע של 37.8 נק'. למשחק, כי השנה יוכיח כי הוא שחקן הגנה לא פחות טוב. התוצאה: מלך־הסלים של העונה, שהסתיימה עם ממוצע של 35 נקודות, הוא גם אלוף חטיפות הכדורים, עם 3.16 למשחק, בממוצע, וכמובן, מועמד חזק לתואר שלישי של שחקן ההגנה המצטיין. ג'ורדן עצמו כבר אמר לא פעם כי זהו התואר אותו הוא רוצה יותר מכל מאחר שיקנה לו את דימויו האמיתי כשחקן גדול ולא רק „מכונת יריה" בלתי־ניתנת לעצירה.

עונת המשחקים שהסתיימה העמידה את ג'ורדן בודד בצמרת. נדמה כי איש עוד לא זכה בכל כך הרבה תארים בעונת משחקים אחת. ובכן שימו־לבו: מלך הסלים, אלוף החטיפות, אלוף ההטבעות, השחקן המצטיין של משחק הכוכבים, ומועמד בכיר לתארים החשובים ביותר כשחקן המצטיין של העונה ושחקן ההגנה. בנוסף לכך קלע ג'ורדן 53.5 אחוז מהשדה ו־84.1 מן העונשין. כמו־כן מסר ג'ורדן 6 אסיסטים, קטף 5.5 ריבאונדים, חסם 1.6 זריקות, בממוצע למשחק.

במישור הקבוצתי הוביל את קבוצתו, השיקאגו בולס, להישגה הטוב ביותר מאז 1973/74 (32־50). שיקאגו, בניצוחו של ג'ורדן, הפכה לקבוצה שמשכה את הקהל השני בגודלו בליגה עם 16.641 צופים בממוצע למשחק.

שלל התארים, בתוספת יכולתו הנפלאה, הביאו לג'ורדן את אחד החוזים הגדולים בהיסטוריה של הספורט האמריקני העשיר. 28 מיליון דולאר לשמונה שנים או 3.5 מיליון לעונה, זה מה שהנהלת שיקאגו מעריכה שג'ורדן שווה, וחזקה עליה שהם יודעים מה שהם עושים.

שחקן נוסף המועמד לתואר מצטיין־השנה הוא, כרגיל בשנים האחרונות, לארי בירד. בירד הציג גם העונה יכולת יוצאת מהכלל. הוא סיים שלישי בדירוג הקלעים עם 29.9 נקודות למשחק, קלע 52.7 אחוז מהשדה ו־41.4 אחוז מטווח 3 הנקודות, וקטף 9.3 כדורים חוזרים. ההכרעה באשר לשחקן המצטיין תיפול בקרוב ע"י 100 כתבי ספורט מרחבי־היבשת.

משחקנים למאמנים: במשאל לא רשמי בין 23 מאמני הליגה נבחר מאמן הלוס־אנג'לס לייקרס, פט ריילי, בתואר הנכבד. שני בבחירות המאמנים הוא דאג מוי, מאמן הדנבר־נאגטס. אחוז הנצחונות של ריילי — 73.4 במשחקי הליגה.

אחוז הנצחונות של ריילי — 73.4 במשחקי הליגה, הוא הגבוה בהיסטוריה של הליגה, כך גם במשחקי הפליי־אוף (29:72) — 71.3 אחוז, וכמובן, החשוב מכל, שלושה תוארי אליפות.

רבין: נמשיך במדיניות היד הקשה והמכות, כל עוד נמשכת האלימות

„80 אחוז מהחיילים היו מעדיפים לירות" ● „יש לשלב חלקים ניכרים של יהודה שומרון ועזה במדינה ירדנית־פלשתינית"

„צה"ל רוצה למנוע מלחמה ולהגן על המדינה. לא באזור עמנואל וגם לא באזור בית אל, אלא בקו העימות. בעיניי אינה טרור אלא איום צבאי. אני רוצה פתרון של שלום ומשא ומתן עם משלחת ירדנית־פלשתינית" — אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, במפגשה עם תלמידי שביעיות בבית הספר התיכון המקיף ברמת השרון.

„עלינו למצוא דרך לשלב חלקים ניכרים של יהודה, שומרון ועזה, במדינה ירדנית־פלשתינית", אמר.

לדבריו, יש ירידה בפעילות האלימה בשטחים, אך עדיין אין מניעה מספקת של פעולות של ערבים נגד ערבים. זאת משום ש„אננו יכולים להגיע לכל מקום ולכל שוטר, מוכתר, גובה מסים או סוחר שרוצה לפתוח חנות".

רבין הצדיק את מדיניות המכות והאלות בשטחים. „אני יודע ש־80 אחוזים מחיילי צה"ל מעדיפים לירות על להכות באלה, אך אני מעדיף מכות ושימוש בכל הכוח, על פתיחה באש. שמעתי תלונות של חיילים שהם מעדיפים לירות ממרחק של 30 מטר על עימות פיזי בטווח מקל. הייתי שבע רצון לו ניתן היה למנוע אלימות בשכנוע, ולהביא לרגיעה על ידי שליחת חיילות צה"ל לחלק פרחים, אך צה"ל פועל בשטחים מפורק מנשקו, מול אלימות במטרתה וזהו למטרות של כל מדינות ערב במלחמתן נגד ישראל. אין חובבי ציון בין תושבי השטחים, ורוב האוכלוסיה אוהד עמדות קיצוניות" אמר.

„בניגוד למלחמות קודמות, פועל צה"ל מול אוכלוסיה אזרחית. זה יוצר מצוקות, אך אני לא מכיר מלחמה שהדור שהשתתף בה לא סיים אותה עם מצוקות. כל עוד תימשך האלימות — תימשך מדיניות היד הקשה ומדיניות המכות".

על עונש מוות למחבלים אמר רבין, כי צריך לחשוב מה יקרה לחיילי צה"ל שייפלו בידי ארגוני טרור ועל אלה, שנמצאים בידיהם. „הטלת עונש מוות תיצור קדושים שאינם קדושים אלא רוצחים, אשר יעודדו אחרים להצטרף לארגוני הטרור", אמר.

שכלול מהפכני: אנרגיית הקידוח תייצר חשמל

שירות „על המשמר"

שר האנרגיה והתשתית משה שחל חנך אתמול טורבינה לייצור חשמל של חברת מקורות, בקידוח מעינית 4, באזור עמק חפר. זו טורבינה ראשונה מסוגה בעולם, המייצרת חשמל בלחץ המים המוחדרים לאדמה. מנוע הקידוח, שבדרך כלל צורך חשמל לשאיבת מים, משמש גם כטורבינה לייצור החשמל, המועבר לרשת הארצית. ההשקעה הכספית במתקן הסתכמה ב־96 אלף דולר, והתמורה האנרגטית בשנת עבודה אחת תסתכם ב־530 אלף קווט"ש. ההשקעה תוחזר בתוך ארבע עד חמש שנים. אבי הרעיון הוא מהנדס אחוקה בכיר ב„מקורות" יהודה מאירוביץ ואת הרעיון פיתחה ומימנה חברת „לוהר" מגרמניה.

קריית תקשורת ארצית תוקם בגבעת אולגה

שירות „על המשמר"

שר התקשורת, גד יעקובי, הכריז אתמול בחדרה על הקמתה של הקרייה לתקשורת קהילתית מקומית, סמוך לכביש חיפה־תל־אביב, באזור גבעת אולגה, על שטח של כ־40 דונם.

קריית התקשורת תוקם בסיוע הגורמים הציבוריים בחדרה, וכן מתרומות של קהילת יהודי מיניסוטה שבארה"ב. הפרויקט ייערך בשיתוף עם חברת בזק, רשות הדואר, המועצה לשידורי טלוויזיה בכבלים והמועצה הציבורית לתקשורת קהילתית מקומית.

הקרייה תוקם בתוך שלוש שנים, תהיה מרכז ארצי ותעסוק בהכשרה, במרכז תקשורת המונית אלקטרונית, ובכל מערכות הבימוי, ההפקות והתסריטאות בתחום זה. היא תהיה תשתית לעובדי הטלוויזיה בכבלים, ומרכז בינלאומי לתקשורת המונית.

בנמל אשדוד עברו השנה 9 מיליון טונות

עזרא אבירן

בשנה האחרונה עברו דרך נמל אשדוד 9 מיליון טונות מטעני יבוא ויצוא — גידול של 9 אחוזים לעומת אשתקד. אילן אור, מנהל נמל אשדוד, מסר אתמול במסיבת עיתונאים בלשכתו, כי הנמל הגדיל את תפוקתו ב־800 אלף טונות בשנה האחרונה לאחר שהגדיל במיליון טונות את התפוקה שנה לפני כן.

כיום הנמל המשנע 60 אחוז מהמטענים מישראל וממנה בים התיכון, ונמל חיפה משנע את שאר 40 האחוזים.

בנמל אשדוד מועסקים כיום 1,177 לעומת 2,400 לפני כ־20 שנה ו־2,061 לפני עשר שנים כאשר תפוקת הנמל היתה מחצית בלבד — 4.5 מיליון דולר. הנמל הגיע למלוא כושרו, ואם לא ייבנה נמל עמוק מים בחלק הצפוני, הידוע כ„נמל הפחם", המשך ההתייעלות יוכל להתממש ע"י הארכת שני רציפים בתוך הנמל והגדלת המעגנים לאוניות, או העסקת העובדים בהיקפים רחבים גם במשמרות אחר הצהריים והלילה.

מפלגת הגימלאים החדשה הציגה את מצעה ורשימת 120 מועמדיה

„לא רק לגימלאים, שכבר סבלו, אלא דווקא לאלו שיהיו גימלאים בעצמם"

שלמה סלוצקי

ראשי מפלגת הגימלאים לכנסת ה־12 הציגו אתמול את מצע המפלגה החדשה ואת רשימת 120 המועמדים, בראשותו של ד"ר אבא גפן, שגריר ישראל ברומניה לשעבר.

הסיבה להתארגנות היא ש„הגימלאים והקשישים נותרו ללא הגנה ממשית בכנסת, בממשלה ובהסתדרות" אמר גפן.

„ערב הבחירות הקודמות נתנו המערך והליכוד הבטחות בשפע, והפרו את כולן. הם יחזרו על הבטחותיהם גם השנה, אבל נעשה הכל כדי שלא יצליחו שוב להטמין לגימלאים פח," הוסיף.

יוזמי הרשימה טוענים, שמחוץ ל־400 אלף הגימלאים, לכל עם ישראל יש סיבות טובות לתמוך ברשימה: „שהרי כל חקיקה לטובת הגימלאים שנצליח להעביר בכנסת, לא תהיה רטרואקטיבית ולא תגמול למי שכבר סבלו, אלא דווקא לצעירים ולבני דור הביניים, אלו שהוריהם היו קשישים ואלו שיהיו גימלאים בעצמם...".

בין המועמדים לכנסת היו נציגי ארגוני הגימלאים, שהצטרפו כגופים למפלגה החדשה.

„ב־1970 היתה הפנסיה של גימלאי במגזר הציבורי בדרגה בכירה 120% מהשכר הממוצע במשק. באותו זמן היתה משכורתו של חבר כנסת רק 100% מאותו שכר. היום הפנסיה של אותו גימלאי ירדה ל־60% ואילו משכורתו של חבר כנסת עלה ל־420% מהשכר הממוצע במשק, מזה לקחו כ־87 חברי הכנסת וה„מיוחדים" והאחרים, הצמודים אליהם, 118% תוספת. וב־1 באוקטובר 87' כלבר לקחו לעצמם תוספת חודשית של 800 שקל — יותר מפנסיה מלאה של גימלאי שפרש לאחר 35 שנים", קבל אבא גפן.

נציגי „גימלאים" יפעלו בכנסת לשינוי שיטת הבחירות, קביעת חוקה, שוויון זכויות לכל אזרח, אופיה הציוני והדמוקרטי של המדינה, כבוד הדדי בין דתיים וחילוניים ולעריכת משאל עם על תנאי שלום.

חומבי"ה (חבורת גימלאים מוצלחים בהחלט)

ראשי רשימת הגימלאים, מימין לשמאל: יהודה מגרון, יגאל מוסנזון, אבא גפן, שלמה דיאון (צילום: אבי הזאב)

פקחי העירייה החרימו כ„חומר מלכלך" מכתב גלוי של צוקר ללהט

במכתב שניסה צוקר לחלק לעובדי העירייה, הוא מאשים את צ'יץ' בתשובות מטעות לדרישתו, לערוך בדיקות רפואיות לכל עובדי העירייה, ולא רק לבכירים

שלמה סלוצקי

הקפדה יתרה על מילוי חוק העזר, הפגינו פקחי עיריית ת"א, שמנעו בכוח מחברי מפ"ם לחלק מכתב אישי לעובדים, מטעמו של חבר מועצת עיריית ת"א (מפ"ם) אריה צוקר. פקחי העירייה החרימו את הכרוזים, ואיימו במשפט על המחלקים.

„ב־17.1.88 הגשתי לראש העירייה שאילתה, בה שאלתי מהו העיקרון לפיו הועדפו בכירים על פני עובדים אחרים, מבוגרים ובעלי ותק רב, עובדים הסובלים ממחלות, או עובדים בעלי דרגות נמוכות. האם בריאותם וכושר תפקודם של עובדי הסגל הבכיר חשובים יותר מבריאותם וכושר תפקודם של שאר עובדי העירייה?"

שלמה להט השיב לפנייתו של צוקר, „בריאותם וכושר תפקודם של כל העובדים חשובים, ועל כן יוזמנו בעבר בדיקות המעי הגס, בדיקות קשר ובדיקות לחץ דם לכל העובדים."

צוקר בדק את העובדות, ומצא שהעובדות אינן מצדיקות את הצהרותיו של צ'יץ'. לדבריו, רק 1088 עובדים עברו בדיקות לחץ דם. אצל 19% מביניהם נמצא יתר לחץ דם, ו־30% מהם לא ידעו על כך. בבדיקות שומנים בדם נבדקו רק 250 עובדים, ואצל 50% מהם נמצאה רמת שומנים המוגדרת כ„סיכון", באשר לבדיקות המעי הגס — לעובדים נשלחה הודעה המבשרת, שתתאפשר להם בדיקה בבית החולים „איכילוב", בדיקות שלא נערכו כלל.

בעקבות הנתונים הללו שיגר צוקר מכתב לראש העירייה שבו כתב, „תשובותיך לא נכונות ומטעות. עליך להתנצל על כך בפני חברי מועצת העירייה".

לאחר שעברו יותר מחודשיים מאז פנייתו האחרונה לראש העיר, החליט צוקר לחלק את המכתב הגלוי, שהוחרם ע"י הפקחים.

לדברי צוקר, „חוק העזר הנ"ל לא מאשר לפקחי העירייה, שלא היו במקום בסיור שערכתי, אלא נשלחו ע"י מישהו מהחלונות הגבוהים, להחרים את המכתב.

ח"כ כהן־אבידוב מציע להתיר לבני 70 ומעלה להסתייג מהארכת חייהם

יצחק שור

ח"כ מאיר כהן־אבידב הניח אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה יותר לבני 70 ומעלה לצוות על קרוביהם והמטפלים בהם להימנע מהארכת חייהם, במקרה שהם מגיעים לחוסר תפקוד שכלי בעיקר.

כהן־אבידב אינו מציע המתת חסד או התרת איבוד לדעת, אלא ניתן זכות לאדם לסייג את הטיפול הרפואי הניתן לו ולהגבילו.

הרובע היהודי בצפת יופקע כדי לאפשר שיקום ושחזור

עתים

כל חברי הנהלת מינהל מקרקעי ישראל עלו אתמול לגליל, כדי להיפגש באופן אישי עם ראשי הישובים ולהביא לפתרונן המיידי של הבעיות המעיקות על יישובי הצפון. אחת ההחלטות היא המלצה להפקיע את העיר העתיקה של צפת, ובכך לאפשר לראשונה לשקם ולשחזר את הרובע היהודי של העיר. הנהלת המינהל גם החליטה להמליץ על צירופו של מושב בירייה לשטח המוניציפלי של העיר צפת.

הנהלת המינהל גם החליטה להקים במעלות שכונה חדשה, במתכונת „בנה ביתך". התכנון והפיתוח יינתן, לראשונה, ליזם פרטי ולא לחברת ערים. דיוני הנהלת המינהל יימשכו גם היום, בבניין המועצה המקומית של מטולה.

משתפך ומשתבח

סגן שר החקלאות, אברהם כץ־עוז (משמאל), אירח משלחת מהנדסי מים ושפכים מהונגריה. המשלחת סיירה עם סגן השר באתר השפכים הגדול בראשון לציון, שם הודגמו בפניהם פעולות אתר השפכים, וכמו כן דגם של מתקן והשבחת טיהור מים, היחיד מסוגו בעולם, תוצרת ישראל, אשר הונגריה מתעניינת ברכישתו (צילום: שאול רחמים)

שכר צד"ל דולדל

אבי בניהו

חיילי צד"ל מתרעמים על ששכרם נשחק לעומת המשכורת הממוצעת בלבנון, שהלכה ותפחה בחודשים האחרונים.

גורמים צבאיים בכירים מעריכים, כי לא יהיה מנוס מהעלאת שכרם של מפקדי וחיילי צבא דרום לבנון, כדי למנוע את עזיבתם לטובת תעסוקה אחרת.

בצד"ל משרתים כיום כ־2,500 חיילים, והממוצע מקבל כל אחד מהם מצה"ל 140־130 דולר לחודש.

משכורת זו נחשבה עד לפני חודשים מספר כטובה מאוד לעומת המשכורת הממוצעת בלבנון, אך שכר זה נשחק. בקרוב ידונו הגורמים המוסמכים בהעלאת שכר והטבות נלוות לחיילי צבא דרום לבנון.

נדחתה תביעה להכיר בטרשת העורקים כתאונת עבודה

עתים

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב קבע, כי מוות שנגרם כתוצאה ממחלת טרשת העורקים אינו מוכר כתאונת עבודה, כיון שמדובר במחלה הדרגתית, שאינה מוכרת כ„מחלה מקצועית", ואינה יכולה להיות פגיעה בעבודה.

בית הדין החליט לדחות תביעה שהגישה אלמנתו של עובד מדינה באגף מס הכנסה, שנפטר כתוצאה מאוטם שריר הלב ב־23.2.84. האלמנה תבעה מהמוסד לביטוח לאומי לשלם לה קיצבת תלויים לנפגע בעבודה בטענה שמותו של בעלה נגרם עקב הפגיעה בעבודה שנגרמה לו ב־28.12.69 ואשר הוכרה כתאונת עבודה.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 2.5.88

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7135	1.7349	1.7203
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5657	1.5853	1.5718
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9304	0.9420	0.9345
לירה סטרלינג	1	2.88	3.01	2.9279	2.9645	2.9401
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2743	0.2778	0.2751
ין יפאני	100	1.23	1.28	1.2487	1.2643	1.2546
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8303	0.8406	0.8333
פרנק שווייצרי	1	1.10	1.15	1.1202	1.1342	1.1226
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2660	0.2693	0.2670
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2531	0.2562	0.2540
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2418	0.2448	0.2427
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3905	0.3953	0.3920
דולר קנדי	1	1.25	1.31	1.2750	1.2909	1.2794
דולר אוסטרלי	1	1.15	1.23	1.1881	1.2029	1.1931
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.86	0.7239	0.7329	0.7267
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4452	0.4507	0.4472
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3243	1.3408	1.3298
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2531	1.2687	1.2561

טלוויזיה

(כ) בתוכניות מיוחדות לליקויי שמיעה

08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 חשבון פשוט ד' ריצופים וכו. 08.40 ראשית הקריאה כלי טורות: חולם 1. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 חשבון גיאומטריה: הווית (בתרגום לערבית). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רחוב סומסום. 11.00 צרפתית (נער יסודי). 11.15 חשבון ה' מוטי כופל שברים. 11.30 ארץ מולדת עיר קמה מן התולות (כ). 12.00 גיאוגרפיה וי ס"ו אמריקה הצפונית: מישורים ורמות. 12.25 ספרות (על ימוריי פוקרה: דליקה באסם. 13.00 מוסיקה (העשרה): קולות וצלילים: צלילים חדשים במוסיקה. 13.30 מסעי הטבע פרפרים בטיוואן. 14.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 14.05 סרט קולנוע מבוי סתום סרט מחאה חברתי על חבורות רחוב בניו־יורק. 15.35 יוצא מן הכלל. הכנה לבחינות הבגרות בלשון: מיון ועיצורים ב'. 15.55 פרפר נחמד מראות. 16.20 עדי הרחוב הנסתרות. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 „זבנ לחדשות". 17.50 „המריבונים" — שם הפרק: „עבודה זה לא צחוק" — נ'ניער מתחילה לעבוד כמלצרית במסעדה פאטי ולורן מגלות זאת ומבטיחות שלא יגלו את הדבר, אולם מאטי מאזינה לשיחה, ומעבירה הלאה. 18.20 „קונטקט" סרט הנפשה. 18.30 קיצור החדשות וערבית. 18.32 „המוזיאון הגדול בעולם" פרק ו' „הקוואטרוצ'נטו וליאונרדו". 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.20 „יותר מדי" סדרת שעשועונים מנחה: חנן גולדבלט. 20.30 „כלבוטק" מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 „מבט שני". 22.20 „שלי ורק שלי". 23.10 „בסר אישי" אהוד מנור מארח הפעם את חברת הכנסת אורה נמיר. 23.50 „פסוק של מסוף" לקראת ל"ג בעומר: מבט אל מירון. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן. 19.00 איזון סביר, פרק רביעי ואחרון: אכול ותן לאכול. 19.50 רגע למני... על אנשים, מקומות ותחושות. 21.00 שירים של ויטני יוסטון, בריאן ארמס ומפלס 42.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. ק.פ.ע. באך: טריו סונטה בסול מג'ור (ו'. פ. רמפאל / א. שטרן / ל. פרנק / ג'. סטיל ריטר); בטהובן: סונטה ברה מינור, מס' 7, אופ' 30, לכנור ופסנתר (י. פרלמן / ו. אשכנזי); שוברט: קטע מתוך רוזמונדה; מוצרט: סימפוניה מספר 29. 00.00 קונצרט בוקר. ברהמס: סונטה בפה מג'ור, לצ'לו ולפסנתר, (מ. רוסטרופוביץ' / ר. סרקין); שוברט: רביעיה לכלי־קשת מספר 14, ברה מינור, המוות והעלמה (רביעיית אמראוס); ברהמס: בלדה מס' 1, אופוס 10 (גלן גולד); ראבל: פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה; דוניצטי: האריה דמעה גנובה אחת, מתוך האופרה שיקוי האהבה (פ. דומינגו / הסימפונית מלוס־אנג'לס / ק.מ. ג'וליני); ברהמס: קונצ'רטו מספר 1, ברה מינור, לפסנתר ולתזמורת (ע. אקס / הסימפונית משיקגו / ג'. לוין); מוסורגסקי: תמונות בתערוכה. 11.57 פינת השיר, משירי פול צלאן. 12.00 מן הסרטיה שלישית וידום: צ'ייקובסקי: שלישייה בלה מינור, אופ. 50. 13.05 בהאזנה נינוחה, ברהמס: פתיחה טראגית אופ. 81; בטהובן: 2 רומנסות; קסטלנואובו טדסקו: קונצ'רטינו לנבל, רביעיית כלי קשת ושלוש קלרניתות; ליסט: מה שמענו מעל הרים גבוהים. 15.00 מוסיקה צעירה. 18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם: פסטיבל זלצבורג 87: רסיטל: פנחס צוקרמן / מרק נייקרוג: מוצארט: סונטה בסול מג'ור ק. 379; בטהובן: סונטה בלה מינור אופ. 30 מ. 1; שטראוס: סונטה במי במול מג'ור אופ. 18 מ. 3; מוצארט: אנדנטה מתוך סונטה אופ. 19. 17.30 קולות, זמר הקונטרה־טנור אנרי לדרואה בקנטטות של הנדל. 18.00 מבחר התקליטיה. 19.00 פניני אופרה, לקט מתוך אופרות של דוניצטי ומסקאני; מוסיקה לבאלט מתוך הטרובדור, מאת ורדי. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים, מנצח: יורי אהרונוביץ'; רם דע־יעוני: עלי יגון ונוחם, מסמפוזיות לתזמורת; צ'ייקובסקי: אריית המכתב מתוך יבגני אונייגין (תיה רינאגי־סופראנו); מוצארט: קונצ'רטו בלה־מג'ור לפסנתר ולתזמורת, ק. 488 (ליביה רבא ברוקנר); סימפוניה מס. 2 ברה־מינור. 22.30 ג'ז קלאסי. 23.00 מתוך יצירות, פורה: שירים; סן־סאנס: קונצ'רטו לפסנתר.

רשת א'

07.30 רדיורקל. 08.05 הגנה, עם בני הנדל. 09.05 טלרדיו, שירות מידע למאזינים. 10.05 שירותים, מעולות ושירים משלנו. 11.05 פניני בוקר, מגישי גרעון הרה. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.06 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה, מבוא למוסיקה ולדרכי האזנה בהדרכת נועם שריף: „צורות פולפוניות". 16.05 מועדון שעון הזהב, מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 צבעי הקשת: שירים ממזרח אירופה. 18.06 פינות ערב. 18.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 שניגו יחד וכל אחד לחוד — עורך ומנחה: יובב כץ.

פתוח עם יעל מירן, עובדת סוציאלית, ומשה פאר, פסיכולוג.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.10 אלף־אלף בבית עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ומוסיקה. 14.05 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, הווי והומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 18.05 אצבע על הדופק, שבועון בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עולם חדש, מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות בכפשתך, מזמור שיר. 22.05 שוטטות, עם רני אלדר. 00.15 להאחז בחלום, שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם דפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח. 14.05 פגישה יומית, עם יצחק בן־נר. 15.05 שירים לחג, עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה, עם אביהו מדינה. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 מה נשתנה, הורים ובנים, דורות שונים. אנשי קיבוץ יצחק בן ארזון ובנו ישעיהו בראיון. מראיין: מיכה שגריר. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב: שושנה דמארי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדרש ועל הכייפאק. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. 23.55 שיחת חצות, עם ד"ר אריק כרמון ראש המכון ליחסי ישראל והתפוצות שליד אונ' ת"א.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן עם לאה עוז. 20.05 צ'פ, תכנית יומית. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קיל תנ'אז הזה עם דני קרפל.

רשת ג'

06.04 כחורה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים, עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול, עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חרש, חריש ומחורש. 16.05 הצגת יומית, עם יקיר אביב. 18.05 מקום בצמרת, מצעד המזמונים הישראליים. 21.05 אורות עתיק, שירים שלא נס ליחם. 23.05 פניני ג'או, עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: ליאונרדו — חלק 6 — 5, 7.15, 9.40
אורליו: מוכת ירח — 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: יומיו של החסא — 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות — 6.00, 9.00
גורדון: בצילו של הלם קרב — 7.00, 9.30
דקל: חשור — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: חיזור גורלי — 7.45; סקס — 12.00
הוד: רב מכר — 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: עשבי פרא — 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: ספטמבר — 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
טיילת 3: מוכת ירח — 7.15, 9.30
פאר: אדוני המנהל — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לאירי איב — 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: וול סטריט — 5, 7.30, 9.50
חן 2: אימפריית השמש — 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר — 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: מעקב צמוד — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: זר שומר עלי — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: חנה סנש — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: הלוחם — 5, 7.15, 9.30
תכלת: הקיסר האחרון — 6.30, 9.35
לב:
לב 1: תופשה בכפר — 2, 5, 7, 10.00
לב 2: עסקי משפחה — 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין — 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המבצר הנסתר — 2, 5, 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00, 9.00

רמת־גן

אואזיס: שאלה של שפיות — 4, 6.40, 9.10
לילי: ללא מוצא — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד — 5, 7.20, 9.40
גן 2: ז'אן דה פלורט — 6, 9
גן 3: וול סטריט — 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון — 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: חנה סנש — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: עיניים שחורות — 4.30, 9.15
רון: תרגילים בחיזור — 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
אי.טי. חבר מכוכב אחר — 16.00
נערי הכרך — 18.15
אי.טי. חבר מכוכב אחר — 20.00
עכבר הבארים — 22.00
המסוה — 24.00
כפיר: מוכת ירח — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: וול סטריט — 8.30
מיטשל: ספטמבר — 7.00, 9.15
סמדר: תופשה בכפר — 7.00, 9.15
הבימה: סגור לרגל שיפוצים
ערן: הלוחם — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים — 18.45, 21.45

חיפה

אורה: קן הקוקיה — 4.30, 7.00, 9.15
חן: אדוני המנהל — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: חנה סנש — 4.30, 7.00, 9.15
רון: מוכת ירח — 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: מעקב צמוד — 6.45, 9.15
רב־אור 2: הקיסר האחרון — 6.00, 9.15
רב־אור 3: החשוד — 6.50, 9.15
אורלי: אימפריית השמש — 6.45, 9.15
קרן אור המחודש:
יהושע יהושע — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: וול סטריט — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: ז'אן דה פלורט — 5, 7, 9.15

חולון

סביון: חיזור גורלי — 5, 7.15, 9.30
מגדל: אימפריית השמש — 6.00, 9.00
ארמון: הלם קרב — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: לילה מגניב — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: סגור — 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: חנה סנש — 6.00, 9.15
היכל 2: חיזור גורלי — 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: הקיסר האחרון — 6.15, 9.10

עפולה

משתרון: חיזור גורלי — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: חנה סנש — 9.00
רון 2: מוכת ירח — 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 3.5
שאלה שבתי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
בית ספר לנשים — בכפר־סבא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 3.5 בשעה 20.30
ח ק י ר ה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.

חולון
אסותא — טרומפלדור 4.

ירושלים
ירושלים — יפו 212.

נתניה
מקסים — סולומון 2.

פתח־תקוה
סופר־פארם — שפירא 43.

רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 23.

תל־אביב
בן־יהודה — בן־יהודה 142.
סניטס — אבן גבירול 83.

חיפה
מור — המגינים 97.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים, א.א.ג., אורטופדיה. ביקור חולים — פנימית, נשים. שערי צדק — כירורגית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00.
טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח לתורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל: 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשבירו) קומה א', טל: 294869, 03־283822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מוטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022: עפולה — טלפון 065־93334, טבעון — 101, טלפון 04־931401 נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 551111. באר־שבע — טל' 057־74767. שה"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

הוועדה המקומית לתכנון וכניה
עיר עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק
הרינו להודיע בזה כי הועדה המקומית לתכנון ובניה — עיר עכו, דנה בבקשתי לרישוי עסק — קיוסק ברח' העבודה 11, גוש 18105 חלקה 106 והמליצה לאשר לי שימוש חורג (המקום מיועד למגורים).
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה הנ"ל ברח' ויצמן 35 — עיריית עכו — תוך 15 יום מתאריך פירסום הודעה זו עם ציון שם וכתובת מדוייקים.
ההתנגדויות שתתקבלנה יובאו לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
א. דהיקסטרו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — עיר עכו

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
עומר
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ד—1984
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי גב' אסתר ושלמה הוד, הקלה בגובה 40 ס"מ מעל המותר.
בגוש מיתר חלקה 4045 רחוב מצרה' מספר 22 בנגוד לתכנית שנוי תכנית 113/03/14.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' בין השעות: 8.00—12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 17.00—19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.
זיק ארז, יו"ר ועדה המקומית עומר מחוז הדרום
תאריך: 25.4.88

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
חוף השרון
קיבוץ שפיים
דואר שפיים 9900
הודעה לפי סעיף 149 תשכ"ה—1965
לוועדה המקומית הוגשה בקשה לשימוש חורג בגוש 7706 חלקה 38 קיבוץ געש:
מהות הבקשה:
שיפוץ שני מבנים בגלריה להצגת עבודות אמני הקיבוץ הארצי.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש אותה מנומקת בכתב, לועדה זאת תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת.
יוסף שגיא
יו"ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מבוא העמקים
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית מבוא העמקים נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 109/87 מוגש ע"י אחמד שחסורה, מישוב יפיע.
גוש 16880 חלקה 36 מהות ההקלה שימוש חורג למתפרה לתקופה של 5 שנים.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית רח' כרמל 215 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קניג, יו"ר הועדה

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה
בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה לקומה נוספת בבנין על חלקה 552, 551 בגוש 3704 רח' סירני — פינת גורדסקי רחובות, כך שמספר הקומות בבנין יגיעו לסה"כ של ק' עמודים + 5 קומות במקום ק' ע' + 4 קומות המותרים, הקלה בקו בנין צדדי 3.60 מ' במקום 4 מ' המותרים.
למתן הקלה של סטיה מהתכנית בינוי מאושרת בגבולות קוי הבנין המותרים לתוספת בניה בבנין על חלקה 291 בגוש 3698 רח' טרומפלדור רחובות, למתן הקלה של קומה נוספת (עליה לגג) לתוספת בניה בבנין על חלקה 270 בגוש 3700 רח' גוש עציון רחובות, כך שמס' הקומות בבנין יגיעו לסה"כ של 3 קומות במקום 2 קומות המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.
יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מבוא עמקים
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה בקשה למשרדי הוועדה המקומית „מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 30/88. מוגש ע"י ה"ה אימן+עורה+מאמין+שאדי עודי מישוב יפיע גוש 16875 חלקה 41. מהות ההקלה: אחוז בניה בקומה מעל למותר.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קניג, יו"ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 323 בגוש 8267 רח' יהודה הנשיא בחריגה, עד 16% הקלת בנייה — 40 ס"מ הקלה בקו בנין צדדי, 100 ס"מ בקו בנין צדדי בקיר אטום בצד מזרח. תכמ"ס 114/88, ת.ב. 818.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
[illegible] כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, [illegible]
ההתנגדויות [illegible] לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך [illegible] מיום הפרסום.
יצחק ולר — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 16 בגוש 8217 רח' ארלוזורוב מס' 16 בחריגה, מבוקשת כהקלה: 20 ס"מ מקו בנין צדדי צפוני.
את התכנית מס' 468/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. ת.ב. 2638.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לאישור להקלה בקו בנין צדדיים ברחוב פרחי אביב מס' 4ב' גוש 7063 חלקה 53, 52.
תיק בנין 0718־010
בקשה מס' 880546
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
אילות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת מס' 12/03/121 שינוי מס' 2 לתכנית המפורטת.
עיקרי הוראות השינוי: ליעד שטח לדרך גישה לאזור הקלטת פסולת עבור ישובים ומחנות צה"ל משיזפון בצפון ועד סיירים בדרום. שינוי יעוד משטח חקלאי לאתר פסולת ומאזור מתקנים לדרך. אלה הם הנושאים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 121 דונם. אתר לסילוק אשפה למחנות צה"ל. מ.א. אילות.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3459 מיום 14.6.87 עמ' 1865 השינוי.
האמור שבה — הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הנמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילות, וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דניגר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

אנשי עסקים ובוהמה נחקרים בחשד למעורבות ברשת סמים

ביניהם דוב מושביץ, מבעלי קונצרן „עלית", ואשתו פרחי ● שמותיהם כלולים ברשימה של צרכני קוקאין שנתפסה אצל חשוד כראש רשת להפצת סמים

זהבה מוזס

אנשי עסקים, חברה ובוהמה ששמם הופיע ברשימה של כ־40 שמות בפנקס הכתובות שנתפס ברשותו של אבי כהן, החשוד בעומד בראש רשת להפצת סמים, נחקרים על־ידי אנשי מפלג הסמים של היחידה המרכזית בתל־אביב.

בין האנשים ששמותיהם הוזכרו ברשימה כחשודים ברכישת קוקאין בסכומים גבוהים נמצאים גם דוד מושביץ, מבעלי קונצרן „עלית", ורעייתו פרחי. עדיין לא הוחלט אם אלה ששמותיהם מוזכרים יועמדו לדין או ישמשו כעדי תביעה.

לפני שבועים נחשפה בהרצליה רשת להפצת קוקאין שעל פי החשד פעלה מדירתם של יוסף וסנדרה ווילף בהרצליה ומדירה נוספת בתל־אביב, שהופעלו שתיהן על־ידי אבי כהן.

עם חשיפת הרשת נעצרו מספר חשודים וברשותו של אחד מהם נמצאה רשימה שגרמה לסערה רבה בחוגי החברה הגבוהה בשל השמות הרבים המוזכרים בה.

בעקבות מציאת הרשימה ערכו בלשי המשטרה חיפושים במספר בתים, ביניהם ביתו של מושביץ וביתו של בעל חברה מסחרית גדולה, והחקירה עדיין בעיצומה.

מהפרקליטות הכחישו אתמול כי נמסר לידיהם חומר כלשהו בפרשה זו.

טלקס

● זעם על שלילת הפרס מרביקוביץ

במברק נזעם ששלחה ח"כ אמירה סרטני ממפ"ם למועצת ארגוני הנשים, היא התריעה על הפגיעה בזכויות בסיסיות על־ידי שלילת פרס והצטיינות מהמשוררת דליה רביקוביץ.

ח"כ סרטני תובעת במברקה התנצלות פומבית בפני המשוררת ותיקון המעוות. „מעשה זה", היא אומרת, „שולל זכותם של ארגוני נשים לחופיע בשם השוויון והדמוקרטיה". (שע"ח)

● קונכייה אקוסטית ענקית בנתניה

קונכייה אקוסטית ענקית בהשקעה של 4 מיליון ש"ח משולמת בימים אלה בנתניה — על כך מסר אתמול שר־התיירות והמשפטים, אברהם שריר.

שר־התיירות, שקיבל בעיר אזרחות כבוד כאות הוקרה על השקעות משרדו בנתניה ועל שהעלה את העיר על מפת התיירות, מסר עוד, כי הפרויקט התיירותי שבמרכזו עומדת הקונכייה יכלול בין השאר טיילת לאורך מצוק החוף.

כן תפעלנה שתי מסעדות ואמפיתיאטרון ובו 900 מקומות. (שע"ח)

● כנס הגדנ"ע לדורותיו

אלפי יוצאי הגדנ"ע, ששירתו בחיל מאז 1948 וכאלה שהיו בגדנ"ע עוד לפני קום המדינה, ישתתפו היום ב„כנס הגדנ"ע לדורותיו" שייערך בפארק הלאומי ברמת־גן.

הכנס מאורגן על־ידי פיקוד הגדנ"ע בצה"ל ועמותת ידידי הגדנ"ע שהוקמה לא מכבר, בחסות עיריית רמת־גן ובשיתוף עם הקרן הקיימת לישראל.

המארגנים מצפים כי ישתתפו כעשרת אלפים יוצאי הגדנ"ע בטרם מדינה וכאלה ששירתו בחיל החיילים, מדריכי נוער וקצינים ב־40 השנים האחרונות. (שע"ח)

● הסעה חינם לחולי דיאליזה

קרן ידידות שהוקמה ליד בית־החולים רוקח בת"א תממן הסעה לטיפולי דיאליזה בבית־החולים לכל אלה שאין להם רכב פרטי.

שירותי ההסעה יינתנו על־ידי מוניות שבאו לידי הסכם עם העמותה.

הקרן לעזרה לחולי דיאליזה הוקמה על־ידי לשכת שמעון רוקח של ארגון בני־ברית ובראשה עומד אבשלום רצאבי, נשיא הלשכה.

מפעל ראשון של הקרן – ערב אמנותי בהשתתפות אמנים מתנדבים יתקיים בבית חמורה בת"א. ההכנסות יוקדשו לכיסוי הוצאות הסיוע לחולי דיאליזה המקבלים טיפול ברוקח.

יוסף שמי

● בית אבות חדיש של „משען" בת"א

כ־20 מיליון דולר יושקעו בבית־אבות החדיש של „משען" שיוקם במעוז־אביב בתל־אביב.

המוסד ייבנה על שטח של 11,5 דונם שניתנו בחכירה על־ידי עיריית תל־אביב ויתגוררו בו 450 קשישים בארבעה מבנים – מסר מנכ"ל „משען", משה יהודה, בטקס הנחת אבן הפינה למוסד.

המנכ"ל מסר, שבמוסד יושם דגש על תנאי מגורים המבטיחים פרטיות מירבית גם במצבים בהם יזדקקו לטיפול סיעודי ועזרת זולת.

אשר שילוני

ברכות להסתדרות מרחבי העולם על הצלחת המפגן

כתבנו לענייני עבודה

קורת רוח רבה שרתה אתמול בהסתדרות מהצלחת מפגן ה־1 במאי. לשכת מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הוצפה אתמול בברכות ובמברקים מרחבי העולם.

ראש סיעת הליכוד בוועד הפועל, יעקב שמאי, הודיע אתמול לקיסר כי הוא מתפטר מחברותו בהנהלת קרן־התנופה לצמיחה של ההסתדרות במחאה על „מפגן הראווה והבזבוז", כדבריו.

דובר ההסתדרות מסר אמש, כי רשתות טלוויזיה ורדיו באירופה ובארצות־הברית דיווחו בהרחבה על מהלך המפגן.

מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, שיגר איגרת ברכה והערכה לקיסר וליו"ר מטה המפגן, נחום פסח, בה נאמר: „מצעד ה־1 במאי וההצדעה ל־40 שנות המדינה היו גם להצדעה גדולה שלא ידענו כמותה לעבודה, לעובדים ולהסתדרות".

יו"ר סיעת ר"צ, רן כהן, פנה אתמול אל קיסר בתביעה לקיים דיון דחוף בוועד הפועל „על הבזבוז שנעשה במודעות ענקיות של יו"ר סיעת הליכוד, יעקב שמאי, נגד מפגיני ומארגני חגיגות ה־1 במאי".

80% מהאסירים משתמשים בסמים; רבע מהם מכורים

30 אסירים אותרו עד כה כנושאים נוגדני איידס ● 200 אסירים נוספו השנה לבתי־הכלא

זהבה מוזס

200 אסירים חדשים, רובם תושבי יהודה, שומרון ועזה, נוספו השנה לבתי־הכלא בישראל. כך אמר אתמול נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר לוי שאול, בכנס קצינים ארצי שנערך בתיאטרון ירושלים.

נציב שירות בתי־הסוהר מסר, כי 80 אחוז מאוכלוסיית האסירים בארץ משתמשים בסמים ומתוכם 20 אחוז מכורים לסמים קשים.

נתון מדאיג נוסף שמסר הנציב הינו, כי עד כה אותרו בבתי־הכלא כ־30 אסירים הנושאים בגופם את נגיפי מחלת האיידס.

גונדר לוי שאול הוסיף, כי בשנה שעברה פרשו משב"ס 563 קצינים וסוהרים שהם כרבע מכלל כוח האדם המטפל באסירים בתוך בתי־הסוהר, אך קצב הפרישה מהשירות הולך ומדביק את קצב גיוס האנשים הנדרשים.

מפנה חיובי בחופשיות ובאג"ח

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.6%. המניות החופשיות עלו ב־1.87%, בעוד שמניות החוסר ירדו ב־0.16%.

מיפנה חיובי חל אתמול בשוק המניות. הביקושים למניות החופשיות עלו ל־6 מיליוני ש"ח ולעומתם הסתכמו ההיצעים ב־1.1 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 181, לעומת 92 שירדו ו־137 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הגיע ל־6.8 מיליון ש"ח.

גלגלי הבורסה

במניות ההסדר הסתכמו הביקושים ב־1.8 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־2.1 מיליון ש"ח. מהן עלו 9, ירדו 7 ו־7 נשארו ללא שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־2.7 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב עלה המדד הכללי ב־0.29%. של הממשלתיות — ב־0.31%. הצמודות למדד עלו ב־0.3% והצמודות למט"ח — ב־0.49%. הצמודות לדולר מסוג „רמון" עלו ב־0.47% ומסוג „גלבוע" — בחצי אחוז. המחזור בשוק אג"ח היה „גדול מהרגיל" והתקרב ל־14.3 מיליון ש"ח, מזה כ־8 מיליוני ש"ח בסוגי „גליל" וכ־3.7 מיליון ש"ח בסוג „שגיא".

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.75% ל־17.2%, תוך מחזור גדול יחסית של 66.8 מיליון ש"ח.

בהתימות יתר גדולות סיימו חמישה ויותר נסתיימו אתמול שתי ההנפקות הנוספות של איגרות החוב הצמודות למדד המחירים לצרכן, שבנק ישראל הציע לציבור בערך נקוב כולל של 70 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור הגיעו ל־367 מיליון ש"ח. מזה 187 מיליון ש"ח מסוג „גליל", שהוצעו בערך נקוב של 40 מיליון ש"ח במחיר המינימום של 83% ל־17 שנים ושנמכרו ב־96% מע"נ. לאג"ח מסוג „שגיא", שהוצעו בע"נ של 30 מיליון ש"ח ל־6 שנים במחיר המינימום של 94% מע"נ, נתקבלו הזמנות בסך 180 מיליון ש"ח ונמכרו ב־102% מע"נ.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.14% ל־1.7203 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.43% ל־1.5718 ש"ח.

דולר נוסעים — 1.858 ש"ח.

דולר שחור נע בין 1.64 ל־1.65 ש"ח.

במסחר במניות בשערים משתנים אחרי הצהריים עלו כל 30 השערים. מדד המניות עלה מ־85.23 ל־87.83 נקודות. המדד הקובע עלה ב־3.05%, אחרי העליות ב־1.56% במסחר הרב־צדדי לפני הצהריים, ב־2.79% בסיבוב הראשון וב־3.04% בסיבוב השני ב„משתנים" אחרי הצהריים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 28 לתכנית מפורטת 111/03/5 — בית כנסת רינת ירושלים ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: א. לקבוע אחוזי בניה. ב. לקבוע קווי בנין.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 925 מ"ר, גוש 38012 מגרש 60 חלק רחוב הגלבוע שכונה ה.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקת בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דינור, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לחברתנו קלרה שורר ובני משפחתה
משתתפים בצערכם הכבד במות
האם
קיבוץ גזית

בפלילים

נוסע שנורה במונית מת מפצעיו

אשר שילוני

יעקב אונגר בן 50 מכפר־סבא, שנורה ביום ה' בראשו ובכתפו בעת שנסע במונית, מת אתמול מפצעיו בבית־החולים וולפסון בחולון.

נהג המונית, מיכה ראובן מבת־ים, נעצר ביום ו' ואתמול הוארך מעצרו בשישה ימים בבית־משפט השלום בתל־אביב.

נציג המשטרה אמר בבית־המשפט, כי ראובן הסיע במוניתו את אונגר, דמות מוכרת למשטרה, עם אשתו ותינוקם. לטענת החשוד היה אונגר שיכור והחל להשתולל במהלך הנסיעה ובסיומה סירב לצאת מהמונית. תוך כדי הוויכוח ביניהם שלף הנהג אקדח וירה שתי יריות באונגר.

מנהלת חשבונות במועצה אזורית חשודה במעילה

יהודה צור

מנהלת חשבונות במועצה האזורית מבואות חרמון נעצרה על־ידי משטרת קריית־שמונה כחשודה בהונאה, זיוף ומירמה בהיקף של רבבות ש"ח.

החשודה, תושבת מושב כרכום בת 32, אם לשתיים, הובאה אתמול בפני שופט ושוחררה בערבות.

על־פי החשד העבירה מנהלת החשבונות לחשבונה הפרטי כספים שנתקבלו מתשלומי הארנונה של התושבים וכן הכינה משכורות פיקטיביות לשמות בדויים וגם כספים אלה העבירה לחשבונותיה בבנקים שונים.

החשודה הכחישה תחילה כי ביצעה עבירות כלשהן, אולם לאחר מכן נשברה והודתה. מבדיקה של השנה האחרונה בלבד עולה, כי סכום של לפחות 40 אלף ש"ח נכנס במירמה לחשבונה. במשטרה בודקים את מעשיה של החשודה במשך 10 השנים בהן עבדה כמנהלת חשבונות במועצה.

חקירת המשטרה בפרשה החלה לאחר שראש המועצה האזורית התלונן, כי לא כל תשלומי הארנונה של התושבים מגיעים לקופת המועצה, למרות שבידי התושבים אישורים כי שילמו את הכסף.

עד כה נפתחו 28 תיקים על הונאה, זיוף, מירמה וגניבה נגד החשודה.

צו הבאה נגד אב החשוד בחטיפת בנו

עתיים

שופט השלום בחיפה, כמאל חיר, הוציא אתמול צו הבאה נגד תושב העיר החשוד בחטיפת בנו.

באי־כוח המשטרה טען, כי בשלהי אפריל השנה, נטל החשוד את בנו הפעוט מידי גרושתו לביקור קצר של ארבע שעות, בהתאם לצו שניתן בבית־משפט בהליך גירושיהם של בני הזוג. לדבריו, מסרב החשוד להחזיר את הילד לאמו וכל הנסיונות לאתרו עלו בתוהו.

לטענת המשטרה, שיגר החשוד מכתב לגרושתו ובו הודיע, כי אין בכוונתו כלל להחזיר את הילד, שאליו נקשר בכל נימי נפשו.

השופט נענה לבקשת המשטרה והוציא צו הבאה נגד החשוד.

מסתננים מסודן וסומליה יגורשו ללבנון

עתיים

שלושה תושבים מסודן ומסומליה, שהסתננו לישראל באופן בלתי־חוקי, יגורשו עד סוף החודש ללבנון — זאת לאחר ששלושת שופטי בג"ץ דחו אתמול את עתירתם.

השלושה, טהר גוהלין מסודן ועכרי מוחמד ועומר אידנה מסומליה, שהסתננו לישראל בשנתיים וחצי האחרונות דרך גבול מצרים, נעצרו ונדונו כל אחד לשישה חודשי מאסר. בהיותם בכלא הוצאו נגדם צווי גירוש והם נעצרו עד לביצוע הצווים למרות שסיימו לרצות את עונשם.

צווי הגירוש עמדו להתבצע בחודש שעבר, אך השלושה עתרו לבג"ץ וביקשו מהשופטים להחליט כי יודרו שיש לגרשם למדינה מערבית כמו קנדה, נורווגיה, הולנד או אוסטרליה.

השופטים המליצו, כי שלושת העריקים יפנו במכתבים לקונסוליות של המדינות בהן הם רוצים להיקלט ויבקשו מקלט מדיני. אם תסכים אחת המדינות לקבלם יגורשו אליה, ואם לא יגורשו עד לסוף חודש מאי, כנראה ללבנון.

ליהודה יצקר ולבני המשפחה
כואבים אתכם על מותה ללא עת של
רותי
הנהלת מפעלים אזוריים אבשלו"ם

למאיר גלמן ולמשפחה
אתך באבלך על מות
האב
מחבריך במדור הגרעינים ובמחלקת החברה בקבה"א

מיכל שוורץ חשודה בחברות בארגון של נאיף חוואתמה

טען נציג הפרקליטות בדיון בעתירת עורכת „דרך הניצוץ" להתיר לה להיפגש עם פרקליטתה ● בג"ץ ימסור מחר את החלטתו

בצלאל עמיקם, שלמה פלוצקי, ניצה רימון

בג"ץ ימסור היום את החלטתו אם להתיר למיכל שוורץ, עורכת העיתון „דרך הניצוץ", להיפגש עם פרקליטתה, עו"ד פליציה לנגר.

תוקף הצו האוסר עליה להיפגש עם פרקליטתה יפוג מחר, אך פרקליטות המדינה סירבה לומר בבג"ץ אם השב"כ יאריך את הצו או לא.

בדיון שהתקיים בפני השופטים אהרן ברק, שושנה נתניהו ואליעזר גולדברג אמר נציג הפרקליטות עו"ד מלכיאל בלאס כי שוורץ חשודה בעבירות חמורות ביותר שנוגעות לקשרים הדוקים, עד כדי חברות בארגון המחבלים החזית הדמוקרטית לשיחרור פלשתין של נאיף חוואתמה.

בלאס גילה, כי במהלך חקירת השב"כ שטרם הסתיימה נעשה שימוש במידע מודיעיני. בלאס אמר כי חלק מהחשודים בפרשה טרם נעצרו וקיים חשש כבר שבפגישה עם עורך־דין תדליף שוורץ מידע על מה שכבר ידוע לשב"כ ותסכל את התקדמות החקירה.

זכות בסיסית ויסודית

השופט אהרון ברק עמד על זכותו הבסיסית והיסודית של כל עצור להיפגש עם עורך דינו. הוא לחץ על התביעה כדי לברר אם שורש התנגדותה הוא החשש להדלפת מידע מצד עורך־הדין שלה, במקרה זה פליציה לנגר.

נציג המדינה חזר וטען כי בטחון המדינה וטובת החקירה דורשים מניעת התייעצות עם עורך־דין.

פליציה לנגר המגינה על מיכל שוורץ וחבריה התקוממה: כאשר התחייבתי על שמירת סודיות — לא הפרתי זאת מעולם. היא שללה את הצעתו של השופט ברק למנות עורך־דין מהימן על שני הצדדים שיתחייב לשמור על סודיות המידע. לנגר אמרה כי מדובר בזכות יסוד של עצור וכאשר קיימת התנגשות בין זכות זו לבין הנושא הבטחוני, מן הראוי לדרוש הוכחה שעצם הפגישה עם עורך דין תפגע בבטחון.

על־פי הצעת השופטים התקיים דיון בדלתיים סגורות במעמד חוקר השב"כ ובעקבותיו החליטו השופטים לדחות את הכרעתם למחר.

על מיכל שוורץ הגנו עם נציגי האגודה לזכויות האזרח, עורכי־הדין יהושע שופמן ונטע גולדמן, שאמרו כי זכותו של עציר להיפגש עם עו"ד הינה יסודית ביותר בזכויות המוקנות לו.

מעצרו של יעקב בן־אפרת, גם הוא מעורכי „דרך הניצוץ", הוארך אתמול בשמונה ימים בבית־משפט השלום בפתח־תקווה. כן הוארך הצו האוסר עליו להיפגש עם עורכי־דינו.

עוד עיתון נסגר — השבועון המזרח־ירושלמי „אל־עודה"

בצלאל עמיקם, יצחק שור

הממונה על מחוז ירושלים במשרד הפנים, אליהו סויסה, זימן אליו אתמול את עורך השבועון הערבי „אל עודה", המופיע בעת ובעונה אחת באנגלית ובערבית במזרח־ירושלים, והודיע לו, כי תוצא צו לסגירתו.

הממונה על המחוז נימק את צעדו באומרו, כי שקל את הנכתב בעתון ושוכנע, כי השבועון ממומן על־ידי ארגוני המחבלים ומשמש כלי־שרת בידיהם.

לפני כשבועיים, זימן סויסה את העורך ללשכתו וביקש ממנו הבהרות, אולם הסברי העורך, איברהים קרעין, לא הניחו את דעתו.

כתבנו מציין, כי לפני כעשרה ימים, הודיע מנהל לשכת העתונות החדש, יורם אטינגר, למערכת השבועון על איסור חלוקתו בתאי העיתונאים בבית אגרון.

השבועון הוא מצוייר ומופיעים בו מאמרים שונים, כתובים בידי ישראלים, ערבים ולעיתים גם כתבי־חוץ.

ח"כ מוחמד וותד (מפ"ם) מחה אתמול על סגירת „אל עודה". לדבריו, תגרום סגירת העיתון למידע מסולף ומוטה בחלקו על יחסי יהודים וערבים בפרסומי התקשורת הזרה. „שבועון זה היווה מקור מוסמך ונאמן לאירועים בשטחים. במידע שמסר מנע סילופים והגזמות," אמר ח"כ וותד.

מו"מ חשאי על מכירתו של בנק החקלאות לבל"ל או „הפועלים"

אודי נחשון

משרד־האוצר מנהל מו"מ חשאי עם בנק הפועלים ובנק לאומי בניסיון למכור לאחד מהם את בנק החקלאות — גילה אתמול יוחנן דניאל, מזכיר תנועת המושבים, המכהן כדירקטור בבנק החקלאות.

ל„על המשמר" נודע, כי לאחרונה אכן הועלו באוצר הצעות למכור את בנק החקלאות לאחד הבנקים הגדולים, ונוהלו מגעים ראשוניים עם בנק לאומי ובנק הפועלים. אולם מקורות בבנקים אלה מסרו, כי טרם הוחל במו"מ מעשי.

דניאל טוען, כי גם אם המו"מ למכירת בנק החקלאות לאחד משני הבנקים הגדולים יעלה יפה, עד להשלמתו עלול בנק החקלאות להתמוטט סופית, ומשרד האוצר יהיה אשם בהתמוטטות הזו. לדבריו, פתרון קשייו של הבנק הינו הזרמת הון של 50 מיליון דולר, שיבטיח את המשך תפקודו.

מזכיר תנועת המושבים אמר, כי בישיבה הקרובה של דירקטוריון בנק החקלאות ידרוש לבטל את ההחלטה להסתלק מ„הסדר רביד". הסתלקות זו, בגלל מצבו הקשה של הבנק, אינה מאפשרת לסייע למושבים הקשורים עם בנק החקלאות.

ההצעה למכור את בנק החקלאות לאחד הבנקים הגדולים עלתה לאחר שההצעה למזג את הבנק עם הבנק לפיתוח התעשייה ירדה מעל הפרק.

„נסים הביתה" – קראו עובדי „מנועי בית־שמש" שהפגינו

בצלאל עמיקם

„נסים הביתה, נסים הביתה" – קריאות קצובות אלה השמיעו מאות עובדי מפעל „מנועי בית־שמש" שהפגינו אתמול בירושלים נגד מדיניות האוצר שעלולה לגרום לסגירת המפעל.

העובדים שבאו לירושלים זו הפעם השנייה בתוך שבועיים, הניפו כרזות בהן תבעו „עבודה ולא אבטלה".

עיקר זעמם נגד כוונת האוצר לפטר כ־260 מחבריהם בלי להבטיח המשך קיומו של המפעל ותעסוקה לשאר העובדים. לטענתם, על־ידי פיטורים חוזרים ונשנים מביאה הממשלה לסגירת המפעל.

אנשי ועד העובדים אמרו, כי באו להזהיר את הממשלה ואת האוצר ולקרוא להם להפסיק להתעלל בעובדים. הם דורשים מהממשלה להיכנס מייד למו"מ על הבראה כללית.

נציגי ועד העובדים החליטו לקיים היום הפגנה נוספת של עובדי המפעל בעת שנציגי ועד העובדים ייפגשו עם מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס, העומד גם בראש ועדת השרים הדנה בעניין משבר מפעל המנועים בבית־שמש.

צוות מומחים אמריקני ממליץ למכור 25 חברות ממשלתיות

כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה נסים קיבל אמש לידיו את הדו"ח של צוות המומחים האמריקני שבחן את מצבן של החברות הממשלתיות בישראל.

הצוות מה„פירסט בוסטון בנק" ממליץ למכור ולהנפיק לציבור מניות מ־25 חברות ממשלתיות במהלך השנים הקרובות.

הדו"ח, שבו נבחנו החברות הממשלתיות ביסודיות שכמותה טרם נעשתה בישראל, כולל המלצות למכירה של 12 חברות ממשלתיות ותוכנית פעולה לקראת מכירתן והנפקתן של 13 חברות נוספות בטווח של 4 עד 5 שנים.

שר־האוצר משה נסים אמר אמש, בשעה שקיבל בלשכתו את ראש צוות המומחים, ד"ר פדרו קוצ'ינסקי, ואת סגנו אלברטו יורמה, כי משרד־האוצר ילמד את הדו"ח ויעבירו לוועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות.

המגמה היא לקיים את תוכנית מכירת החברות לגורמים פרטיים ובכך להביא במהירה להקטנת המעורבות הממשלתית בחברות עסקיות, לייעולן של חברות ולהגברתה של התפוקה בחברות הממשלתיות.

שר־האוצר אמר עוד, התמורה שתקבל הממשלה ממכירתן והנפקתן של החברות הממשלתיות תוקדש להקטנת החוב הלאומי של ישראל.

מחירי הקפה יועלו בקרוב

אודי נחשון

מחירי הקפה אמורים לעלות בקרוב ב־4־5 אחוזים, בגלל התייקרות פולי הקפה בעולם. במשרד־התעשייה־והמסחר אישרו ל„על המשמר", שהנושא נמצא בטיפול.

בשנה שעברה הושג הסכם בין משרד־התעשייה־והמסחר לחברת „עלית", לפיו נבדקים מחירי הקפה בעולם כל שלושה חודשים, כדי לבחון את עלויות הכישת חומרי הגלם של „עלית".

מהבדיקה האחרונה של התפתחות המחירים של פולי הקפה מרבעון הראשון של 88, נמצא, כי יש להעלות את מחירי הקפה לצרכן בלמעלה מ־4 אחוזים.

גפני מתפטר מתפקידו כמ"מ יו"ר דירקטוריון בנק כללי

אודי נחשון

מ"מ יו"ר דירקטוריון בנק כללי, ארנון גפני, הודיע ביום ראשון על התפטרותו מתפקידו ועל פרישתו מדירקטוריון הבנק. גפני, לשעבר נגיד בנק ישראל, מכהן כיו"ר מועצת המנהלים של קונצרן „כור".

בישיבת מועצת המנהלים של בנק כללי הודיע גפני, כי הוא מתפטר מתפקידו „מסיבות אישיות". למקורביו אמר, כי הוא מבקש להתרכז בתפקידו השני בראשות דירקטוריון „כור", בגלל הקשיים הכבדים בהם נתון הקונצרן. אגב, הודעת ההתפטרות של גפני נמסרה ביום כניסתו של בני גאון לתפקיד מנכ"ל „כור".

יו"ר דירקטוריון בנק כללי הוא הברון אדמונד דה־רוטשילד, ולכן היה גפני מ"מ קבוע ליו"ר. במקומו של גפני נבחר כסגן ומ"מ היו"ר רוג'ר קוקרמן. מנכ"ל בנק כללי, אברהם כיגר, צורף לדירקטוריון הבנק.

ישובי קו העימות דורשים פיצוי על אירועי הביטחון

יהודה צור

ראשי ישובי קו העימות בצפון, שהתכנסו אתמול לישיבת חירום במטולה, דרשו מהממשלה לפצות מפעלי תעשייה בקו העימות שהפסידו מאות שעות עבודה בחודשים האחרונים בגלל אירועי ביטחון תכופים.

ראשי הישובים תובעים להפגש עם ועדת השרים לענייני קו העימות בדחיפות כדי לדון עמה על ההתפתחויות האחרונות באיזור בעקבות התקפות חוליות מחבלים בשבועות האחרונים. לדבריהם, לא מימשה הממשלה הבטחות רבות שניתנו לישובים בחודשים האחרונים. יוסי גולדברג, ראש מועצת מטולה ויו"ר ועד ישובי קו העימות אמר, כי נסיונות הפיגוע האחרונים הם החמורים ביותר שאירעו באיזור מאז התקופת המחבלים ב־1974. הנוכחים הרגישו שכוחות צה"ל מנעו עד כה פגיעה בישובים עצמם.

ראשי הישובים קבלו על כך ששום גורם ממשלתי לא מוכן לשאת בהפסדים שנגרמו כתוצאה מהכוננויות הרבות בשבועות האחרונים למפעלי תעשייה, חקלאות ותיירות בישובי קו העימות כתוצאה מהתקפות חוליות המחבלים.

עובדי „בזק" עברו לשבוע עבודה מקוצר

אבשלום קוות

נציגות עובדי „בזק" החליטה בסוף השבוע להנהיג באורח חד־צדדי שבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים החל מה־1 במאי.

לטענת נציגות העובדים, מעוגן המעבר לשבוע עבודה מקוצר בהסכם העבודה והציבור לא ייפגע מכך, משום שתורנות קבועה תמשיך לשרת את הציבור בימי שישי.

יו"ר הנציגות, יחזקאל שפר, הזהיר אתמול, כי אם גורמים ממלכתיים ינסו למנוע את המעבר, יתכנסו המוסדות ויוכרזו על שביתה כללית. ההסתדרות עומדת מאחורי העובדים והיא אף הורתה לוועדים הארציים והמקומיים לבצע את המעבר חד־צדדית ב־15 ביוני בשירות הציבורי.

הממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב דנון, הזהיר בשבוע שעבר, כי אם העובדים יבצעו צעד זה, יופחת שליש משכרם.

שכה"ל באוניברסיטאות בשנה הבאה – 2500 ש"ח

יצחק שור

שכר הלימוד באוניברסיטאות יעמוד בשנה הבאה על 2500 שקלים, שהם 1500 דולר בקירוב. התשלום מורכב משכר לימוד רגיל בגובה של 1350 דולר ומתוספות בסך 120 דולר בערך.

כך מסר אתמול פרופ' יעקב זיו, יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, בישיבתה של ועדת החינוך.

נושא קביעתו של שכר הלימוד בידי ועדה ציבורית נדחה עד לאחר הבחירות, בנובמבר. בינתיים העביר האוצר 6 מיליון דולר על חשבון תוכנית הבראה רב־שנתית. הוא קיבל הסכמה עקרונית מן הסגל הבכיר במוסדות לוותר על תנאי שנת השבתון כדי להעביר את המשאבים לעידוד הסגל הצעיר.

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) הציעה להקים ועדה ממלכתית לבחינת מדיניות ההשכלה הגבוהה.

„דלתא גליל" סיימה השנה ברווח של 8.4 מיליון ש"ח

אודי נחשון

חברת הטקסטיל „דלתא גליל" סיימה את '87 ברווח נקי של 8.4 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 7 מיליון ש"ח ב־86. מחזור המכירות של החברה עלה בשנה שעברה לכ־159 מיליון ש"ח, ומרבית מוצריה יועדו ליצוא — 80 אחוז מהמכירות.

תוצאות החברה בשנה שעברה מצביעות על מגמה רצופה של שיפור במכירות וברווחים. החברה מרוויחה, כי מאמציה לחזור לשוק האמריקני נושאים פרי ומפעל לייצור הלבשה עליונה שהוקם בארץ, החל בייצור במחצית השנייה של '87. ההון העצמי של החברה הגיע בסוף '87 ל־48.2 מיליון ש"ח.

עובדים שפרשו מרפא"ל פתחו מסעדות ובוטיקים

קובי מנדל

250 מעובדי הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) כבר הודיעו על הסכמתם לפרוש מרצון, לאחר שהנהלת המפעל הודיעה לפני מספר חודשים כי בכוונתה לצמצם את מצבת כוח האדם ב־650 עובדים.

כשליש מהעובדים שמבקשת ההנהלה לפטר הם מהנדסים וכ־200 אחרים עובדים במכון לשם שבגוש שגב. העובדים שיפרשו יקבלו פיצויים מוגדלים בשיעור של 150 אחוז, המועד בו נקבעה ההנהלה למתן הפיצויים המוגדלים עומד לפוג בחודש זה, ובימים אלה מנהלת הנהלת רפא"ל מגעים עם ועדי העובדים על השלמת מיכסת המפוטרים. מודע, כי ועדי העובדים מתנגדים לפיטורי עובדים קבועים, ומוכנים לניידות עובדים ולייעול בעבודה.

יו"ר ועד הטכנאים ברפא"ל, זלמן סגל, מסר לכתבנו, כי בשלוש השנים האחרונות פוטרו ופרשו מרפא"ל כ־1200 עובדים, מתוכם 900 עובדים קבועים שפרשו מרצונם. חלק מהעובדים שפרשו עברו לדבריו „הסבה מקצועית" ופתחו בוטיקים ומסעדות מכספי הפיצויים.